

କଟକ ଖବର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପୃଷ୍ଠା ୩

ପା ୨୧ ଉପ ମାତ୍ର ଉପେନ୍ଦ୍ର ବସୁ ୧୯୦୦ ମସିହା । ମା ୧୦ ୧୦ ୧୯୦୨ ମାତ୍ର ଉପେନ୍ଦ୍ର ବସୁ

ଅଗ୍ନିମ

ଟ ୩୯

ପ୍ରକାଶକ

ଟ ୨୯

୧୯୨୩

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

ପ୍ରକାଶକ ୧୯୨୨ ଓ ୧୯୦୭ ଓ ୧୯୦୮
ମାତ୍ର ପତ୍ର ୧୯୦୦ ଓ ୧୯୦୧ ପୂର୍ବପର୍ଯ୍ୟ
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ
କରନ୍ତୁ ହେଉଅଛି ।

କଟକ ୫୦ ।

ଗୋଟି ୫୦୯

ମୋଟପତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଡାକମାଗ୍ର ୫୦ ।
ପ୍ରେମିମାନଙ୍କର ଭେଦ କରା ନୁହେଁ ।
କେବଳ ସୁଖ୍ୟ ଅଛି, ସେମାନେ ଭେଦରେ
ସେହି ଅନୁସାରେ ପଠାଯିବ ।

ଏ କୋଷିକାର ମୂଲ୍ୟ
ସେମ୍ପେଟସ

ମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ମତ ରଖିବାର ଅର୍ଥ
ସମ୍ଭବ କରାଯାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । କଲିକତା-
ରୁତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାପନ ବ୍ୟବସାୟ
ସମ୍ପାଦକେ ଭାରତୀୟରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହେବେ ଏବଂ ମୋଟାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳ କଟାଇବେ ।

କେପାଳର ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ମରଣାମା ଉପସ୍ଥାପନ-
ଠାରୁ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଦ୍ଵରା ପ୍ରକାଶ କରା
ଶୁଣିବ ତଦ୍ଵାରା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଯୋଗ୍ୟ
ଶୁଣିବ ହାତରେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ୧୯୨୦୦୦ରୁ

ପୁରୁଣା ଅଟେ । ଯେଉଁମାନେ ତହିଁ ଶାସ୍ତ୍ର
ନିବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ବ୍ୟୟ ସେମାନେ
ହେବ ଲାଭରୂପେ ପଡ଼ିବ ।

ଉପମାତ୍ର ତା ୨ ଉପରେ ସେମାନେ
ସମ୍ପାଦକେ ନୂତନ ସମ୍ପାଦକ ଯାଇବା ଲୋକଙ୍କର
ସଂଖ୍ୟା ୫୯,୧୨,୨୦୦ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ତହିଁ
ପୂର୍ବସମ୍ପାଦକ ପ୍ରାୟ ୨୨୩ ହଜାର ବୁକ୍ସ ହୋଇ-
ଥିଲା । ପୂର୍ବ କେତେକ ସମ୍ପାଦକର ଏଥର ବୁକ୍ସ
ହୋଇ ନାହିଁ ଏତଦ୍ଵାରା ମଙ୍ଗଳ ବୋଲିବାକୁ
ହେବ । ମଧ୍ୟସ୍ତଦେଶ ବେଢ଼ର ଓ ବମ୍ବେର
ଦେଶୀୟ ସ୍ଵଭାବେ ଅଧିକ ବୁକ୍ସ ହେଉଅଛି ।
ମାତ୍ର ମଧ୍ୟସ୍ତଦେଶ, ବମ୍ବେର ଏବଂ ପଞ୍ଜାବରେ
ଭଣ୍ଡା ପଡ଼ିଅଛି ।

ପ୍ରେମେଶର ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ କିଛି
ଭଣ୍ଡା ପଡ଼ିଲେକି ଅବଧି ଦୈନିକ ଅକ୍ଷୟ
୫୦୨୦ ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରେମେଶ
ଦୈନିକ ମୂଲ୍ୟସଂଖ୍ୟା ୨୨୩୫ ପୂର୍ବେ ୨୦୦ ରୁ
ଅଧିକ ଥିଲା କର୍ତ୍ତମାନ ୧୦୦ ରେ ରହିଅଛି ।
ଏହା ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ ଏହି ସମୟର ୨୨୩
ଅଟେ । କଲିକତାରୁ ପ୍ରେମେଶ ଏ କଲିକତା ବେ-
ଦାପତ୍ରରେ ଏକଲକ୍ଷ ଏବଂ ବେଢ଼ପତ୍ରରେ ନିଜ-
ଟରେ ଏକଲକ୍ଷ ମରୁତଦ୍ଵାରା କମ୍ପୂର ହୁଅନ୍ତୁ ।
ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଧର ନାହିଁ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲେଫ୍ଟ କମିଶନର
ବାବାଜୀର କଲିକତାରୁ ସିମଲାରୁ ଯିବା କାଟରେ
କେତେକ ଛଦ ମୁଗ୍ଧଙ୍କୁ ଅମୋକ ଉପରେ
କରି ଅମୁତସର ନଗର ଭ୍ରମଣ ଓ ସେଠାରେ
ଶିଖମାନଙ୍କର ଧର୍ମମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରତି ଶାବ୍ଦେକ
ବର୍ତ୍ତନ କରି କୁର୍ବଣୀରେ ଏକ ବୁକ୍ସ ଦେ-
ବାଇ କରୁଥିଲେ । ସେ ଅସନ୍ନା ଶୁକ୍ରବାର
ସିମଲାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଶିଖମାନଙ୍କର ଧର୍ମ
ମନ୍ଦିରରେ ଜୋଡା ପିକ ସ୍ତବେଶ କରୁଣା
ନିଶ୍ଚେଷ ବୋଲି ଲୁଟି ବାବାଜୀର ଏକ ଚାକା-
କାର ସହଯୁକ୍ତୀ ରୁଟି ଜୋଡା ପରଦାନ ପୂର୍ବକ
କପଡ଼ା ଜୋଡା ପିକ ମନ୍ଦିରରେ ବୁଲିବାକୁ
ସମ୍ମତ ହେବାଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ଵର ପରଦା
ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ସଂଖ୍ୟାସଂଗ୍ରହର ପ୍ରସଂସା ଓ
କୃତଜ୍ଞତାର ଶୁକ୍ତ ବୋଲୁଥିଲେ ।

କଲିକତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଦେଶମତେ ଏଥୁ
ପୂର୍ବେ ଭାରତରୁ କେତେକ ଦେଶୀୟ ସୈନ୍ୟ
ମରତଦ୍ଵାରା ପ୍ରେମେଶ ହୋଇଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅନ୍ତରୁ ତୁଳ ପଲଟନ ଦେଶୀୟ ସୈନ୍ୟ ସେଠାକୁ
ଯିଲେ । ଏହି ଯଲ୍ପତମାନଙ୍କର ବେତନ
ସମସ୍ତ ଭାରତରୁ କଲିକତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେଲେ ।
ପୂର୍ବେ ଗୋପସ୍ତମ ମରତଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିଲେ ।
ଗୋଟି ଲୋକଙ୍କପକ୍ଷରେ ସେ ନୀତିର ଲୋକଙ୍କୁ
ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ନ ହେବା ଅଥବା ବ୍ୟୟ ଅଧିକ
ହେବା ଭାରତରେ ମୂଳା ସୈନ୍ୟ ସେଠାରେ

ଉତ୍କଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ଠିକ ଜଣା-
 ଯାଇ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ପଦ ଏକ ସାମାନ୍ତ
 ଦାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସେହି ଦେଖାଯିବ ଯେତେବେଳେ
 ଗଠିତ ହେବ । ଏହି ବନୋଦୟ ଲବ୍ଧି ପ୍ରତି
 ଶୁଭକର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେତେ ସୈନିକ
 କର୍ମଚାରୀ ଉଚ୍ଚ କର୍ମମାନ ଲାଭକାରୀଙ୍କୁ ବସ୍ତୁ
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଦେବ ତେବେ କିଛି ଅନନ୍ତର
 ଶସ୍ତ୍ର ହେବ ।

ନିୟମିତସୁଧା ଏକ ଏକାଧିକମାନଙ୍କ ବଦଳୁ
 ଗ୍ରାହ୍ୟ ସେବା ହୋଇଅଛି । ଗୁଣିତ୍ୟୁକ ସୁସୁଗ୍ରହ
 ସେଠାରେ ପ୍ରକୃତ ବଦଳୁ ଗ୍ରାହକ ତତେ-
 ରରେ ପ୍ରତିକୃତ ବାଂଞ୍ଚାଠାରୁ ବ୍ୟବହାରୀଙ୍କୁ
 କରେଇ ଦେଉଥିଲ ଏବଂ ସରକାରୀଙ୍କ ମହା-
 ନକ ପ୍ରକାଶପତ୍ର ଏବେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଡ଼ି-
 ପୁଲେ ଯେ ସାହାଜୀବିକାପତ୍ର ଜଣା ଯାଉଥିଲା ।
 ୨୦୨ ଉତ୍କଳର ଯେଉଁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବୃଦ୍ଧିବା ପଢ଼ାକାଳିକା ଲୋକରେ ଗ୍ରାହ୍ୟ ଯତେ
 ଗାହିଁ ! ତେଣୁ ଦେଖିବାର ଅତି ଉତ୍କଳ
 ବୋଲୁଥିଲ । ଅନେକ ଗ୍ରାହକ ଜୋବାନବର
 ଓ ଅନେକ ହାତର ଓଞ୍ଚର ହୋଇଅଛି । ସେ
 ସବୁ ବୃଦ୍ଧାପୁତ୍ରା ଶ୍ରେଣୀ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକୃତ ଅ-
 ଲିପିର ଜଣାପଡ଼ିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏକାଧିକ
 ଉପରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଯେତେବେଳେ
 ହୋଇଅଛି ତହିଁର ସମ୍ପର୍କ ଏହିକ ସେ ବ୍ୟ-
 କ୍ତ ହେବ ୧୯୦୦୦୦୦୦ ଲା ମଧ୍ୟରୁ ହୋଇଥିବା
 ପୁଲେ ୧୯୦୦୦୦୦୦ ଲା ଶବ୍ଦ କରୁଅଛନ୍ତି,
 ଉତ୍କଳର ୫୦୦ ଅକ୍ଷରରେ ଦେବେପୁଲେ
 ନବଦୃଷ୍ଟା ବା କମ ଦେଖାଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକପୁଲେ
 ସୁନାକର ସେପରି ଅଦେଶ ବାଳ ନାହାନ୍ତି; ଦେ-
 ଚେବ ପୈସ୍ତାର ବାଗଳମାନ ଶର୍ତ୍ତକାଳରୁ
 ବସ୍ତୁତ୍ୱ ବର ବାହାରି; ବାଣିଜ୍ୟର ଓ
 ବେଳପୁର ମାସର ଦେବେପୁଲେ ଅଦାୟ ହୋ-
 ଲି ନାହିଁ, ଦେହୁ ସମସ୍ତକ ଦେଲ ନାଠ ଦେଲ
 ସାଲିକା ଲାଭକାରୀ । ଉତ୍କଳମାନେ ଗତ
 ଦାଲି ଯେ ଉପଦେଶ ବଥା ଥିଲ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ
 ବାହାରି । ଶୁଣାଯାଏ ଅନେକର ସୁଖଦେବ ।
 ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ସୁସୁଗ୍ରହ ଅତି ବହୁତର ଲାଭ
 ସମସ୍ତ ଜାଗର ବୃଦ୍ଧାପୁତ୍ରା ବର ଅଧିକେ । ଏତଦ୍ୱ
 ମହାସମ୍ପଦ କି ପ୍ରମାଣ ଦେଖାଅଛନ୍ତି ଲବ୍ଧ ସମ୍ପଦ
 ଦେଖାହୁଁ ।

ମାନ୍ୟବର ସୁଲେଖାଦେବ ଏକାଧିକାକ-
 ଠାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଗୋ-
 ଟିଏ ତମଜାର ବସ୍ତୁତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଥାମଧ୍ୟରେ ସେ କହୁଲେ କି ଗୋ-
 ର୍ତମାନେ ଉତ୍କଳ ଅଥବା ଉତ୍କଳସୁର ଦେବେ
 ସେମାନଙ୍କର ସାହୁତ୍ୟ ଓ ବିଜ୍ଞାନରେ ସମସ୍ତ କଣ୍ଠ
 କରବାର ପ୍ରୟୋଗ ନି ? ଏବଥା ଦେବେଥାଲ
 ସେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି । ସାଦା ଶିକ୍ଷା କଲେ ଉତ୍କଳର-
 ରେ ଜାଗର ସାଧା ନିର୍ବାହ କରୁବାକୁ ସମସ୍ତ
 ଦେବ ବାହା ଶିଖାଇବା ଉଚିତ । ସେମାନେ
 ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଦେବକ ଯେ ଯେ ଯୋଗିବାର
 ଉପସ୍ଥଳ କରଦେବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିପ୍ରାୟ
 ନୁହେଁ ମାତ୍ର ସୁଶିକ୍ଷାଦାୟ ମନରୁ ଗଢ଼ିବା ଫଳୁତ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଅତି ଶସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ଜାଣିବାର
 ଉଚିତ ଯେ ଉଚିତଶା ଦେବେଦେଲେ ତୁଥା
 ଦୁଅଇ ନାହିଁ ଏବ ସତର ବ୍ୟବସାୟର ସଦାୟତା
 କରେ । ଶସ୍ତ୍ର କିମ୍ପାଉତ୍ତମସମ୍ପଦ ଏବ ସମସ୍ତରେ
 ଦେଖୁଥିଲେ କି ବୌଦ୍ଧି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ କରେଇ-
 ରେ ବାର୍ତ୍ତମାନ ବର ବାର୍ତ୍ତମାନ ଦଳାଦବାର ଯେଉଁ
 ଜ୍ଞାନ ପାଠକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଲାଭ କରୁଥିବ ତେଣୁ ବିଶ୍ୱ-
 ଦବ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧା ସେହି ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରବାକୁ
 ପାଠକମଣ୍ଡଳ ଶୁଦ୍ଧା ଲାଭିବ ନାହିଁ । ଏବ ସୁଶିକ୍ଷା
 ଦାୟ ବାହାର ମନ ଦୁର ଗଠିତ ହୋଇଥିବାରୁ
 ଅନେକ ଦେଶ ଗୋଟିଏ ତରୁ ସାଦା କି ଜଣେ
 ଅଜାଗର କରେପରେ ବାର୍ତ୍ତମାନ ବର ବୃଦ୍ଧିପାତ୍ର
 ନାହିଁ ତାହା ସେ ନିଜର ବୃଦ୍ଧିପାତ୍ର । ଏ ବଥା
 ଯେ ଯଥାର୍ଥ ବୃଦ୍ଧିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅର୍ତ୍ତବ୍ୟର
 ବିଷୟ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବେ ଲୋକ ଉଚିତଅ,
 ଶବ୍ଦ ବର ଦେବକ ବ୍ୟବହାରର ଶିକ୍ଷା ଦେବା
 ବାରିଶ ଗବର୍ତ୍ତମେଖାକୁ ଅନୁସ୍ତେଷ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବ ଏକ ଜଣ ସାଧକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତହିଁରେ ଭଲ
 ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁରାଗର ଉତ୍କଳସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଅଲକର
 ପ୍ରକୃତ ଉତ୍କଳରେ ମହାମାନ୍ୟ ବଦଳୁ ବାହା-
 ରୁ ଯେଉଁ ବସ୍ତୁତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ
 ତହିଁରେ ସେ ସବୁର ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟ ସମ-
 କରେ କରୁଥିଲେ କି ଅନୁରାଗର ବାର୍ତ୍ତମାନେ
 କଲକା କଳ ଗଣାଇ ତହିଁ ସାହାଯ୍ୟରେ କାହା
 ଦେଖାଯିବ ବ୍ୟବ ପ୍ରକୃତ କରବାବାର ଦେଖି ସେ
 ବଡ଼ ଅନନ୍ତର ଦେଲେ । ମାତ୍ର ସେ ସବୁ ବଳ-
 ଦାୟ କଲକା ସହାୟର ବ୍ୟବ ପ୍ରକୃତ ନ କର
 ଠିକ ଦେଖାଯିବ ଅକାରର ବ୍ୟବ ପ୍ରକୃତ କରବା

ଭଲ । ଉତ୍କଳର ଶିଳ୍ପ ପୂର୍ବ କାଳରୁ ଉତ୍କଳ
 ଲାଭଅଛି । ତହିଁର ଉତ୍କଳସାଧକ ବାହାରିବୁ
 ମାତ୍ର କଲକା ପ୍ରକାଶ ଅକାର ଦେବା ବର
 ନୁହେଁ । ଗୋଟିଏ ଗାଲିକୁ ବୃଦ୍ଧିବା ବାହାରି-
 କାରେ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେଠାରେ ଅବିଷ
 ବାରରେ ଗାଲିକୁ ବୃଦ୍ଧା ଯାଉଅଛି ମାତ୍ର ବାହା-
 ଗରମାନେ ଦେଖାଯିବ ନକଷା ଗ୍ରହ ବିଜ୍ଞାନ ବଦ-
 ସାରେ ପ୍ରକୃତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେଖା ଗାଲି ଏକ
 ଦେଖା ଜମ୍ବୁକାର ଗାଲିକୁ ଦେବା ଉଚିତ ଏବ
 ତହିଁର ଅଦର ଅଧିକ । ଦେଖାଯିବ ବଦଳୁଦେବ
 ମଧ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ନୁଅ ନକଷାର ପ୍ରକାଶ ବଦ-
 ଅଧିକ ଅଦର ଦେବାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଏ
 ନୁଅ ନକଷାର ଉଚିତ ସଦାୟ ବର ଏମନ୍ତ ବିଷ
 ବଥା ନୁହେଁ । ବର ଅନେକ ସମସ୍ତରେ ବିଜ୍ଞାନ
 ଗୁରୁତର ଦେଖି ମନ ଉଚିତରେ ଦେବେ
 ବୁଲିପଡ଼ନ୍ତି । ଅନୁରାଗେ ଏକାନ୍ତ ସାଧା ବଦ-
 ଦେଖାଯିବ ସଦା ସରକାର ଏବ ସମ୍ଭାନ୍ତ ବାହା-
 ମାନେ ପ୍ରକାଶ ବାହାତମଧ୍ୟରେ ଭଲ କି
 ଯାଇ ପ୍ରକୃତ ଦେଖାଯିବ ଦେଖି ଦେଖାଯାଏ
 ଅଦର କରବେ ବାହା ଦେଲେ ଦେଖାଯିବ ଦେଖି
 ଅଦର କି ବୋଧ କମଣା ଉଚିତ ଦେବ ।

ଗତ ତା ୧୯ ରାଜରେ ବଦଳୁର ପ୍ରାଦେ-
 ଶିକ ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକେଶନ ଲାଭକର୍ତ୍ତବ୍ୟଠାରେ
 ଅରମ୍ଭ ହୋଇ କି କରେ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବ ।
 ଅଧିକେଶନ ଲାଭକର୍ତ୍ତବ୍ୟର କରେଇ ପ୍ରକୃତ
 ହୋଇଥିଲା । କଲକା, ତାହା, ବରକଣ୍ଠା,
 ଶୁଭସାହ, ତ୍ରିପୁର, ସାହାବାବ, ମେଠାଗୁର,
 କଟକାଲି ଟୁଙ୍ଗେର ଏବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ
 ସୁଦ୍ଧିକ୍ଷମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଶରଣ-
 ଶିଳା କଠିଣର ସୁସୁଗ୍ରହ ଶସ୍ତ୍ର ବାହାରିବୁ
 ହିଁକ ପ୍ରକୃତସମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଅଧିକେଶନ
 କରବା ଉତ୍କଳର ଉଚିତତା ଶୋଭାକରାଣ ସଦ-
 ଦେଖାଯିବ ଶାଳ ବଦଳୁ ବାହାଦେବ ବାହାଦୁର ଏକ
 ଅଧିକେଶନର ସୁସୁଗ୍ରହ ମନୋମାନ ଦେବେ ।
 ସୁନା ମହୋଦୟକୁ ସୁସୁଗ୍ରହ ଅଦର ସଦା
 ସୁବର୍ତ୍ତରେ ତହିଁ ମାତ୍ର ନୁହଁ ହୋଇ କି ଅଧିକ
 ଏବ ପ୍ରକୃତସମାନଙ୍କର ବଥା ଅକାର ଲାଭକର୍ତ୍ତ-
 ବ୍ୟ ହୁଏବସ୍ତା ହୋଇଥିଲା । ସୁନା ବାହାଦୁର
 ସୁସୁଗ୍ରହର ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ବର ଯେଉଁ ବଦଳୁ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ବାହା ଯେମନ୍ତ ଶାଳ ଓ ମଧୁ
 ତେମନ୍ତ ଶରଣ ତନ୍ତା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଓ ସେହି ସଦ-
 ର ବଦଳୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ କରଣ କରୁଥିଲେ ।

ଏହି ଦିନ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଶୁଣୁ ଦିନ ୨୦ ଗୋଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଅଧିବେଶନର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା । ସେ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବ-ଦାୟକ ବିଷୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗମାନଙ୍କର ପାର୍ଥକ୍ୟ ସାଧନ, ବାହ୍ୟମୟ କଲିକତା ମିଉନିସିପାଲିଟି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୂତନ ଆଇନ ଆୟତ୍ତାସନ ଗଠନର ଅନୁଷ୍ଠାନନ, ଆସନ ଲୁଇ ଆଇନ ଆଦାବେଳେ ଉଠି ନ ଗଲେହେଁ ଲୁଇସର ଦେବତା ବୃଦ୍ଧି ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଶାସନସଭାରେ ସମତ ଉଦ୍ୟତ ହେଉ ଥିବାର ଅନ୍ୟାୟ, ଦେଖାଯିବ ଯୋଗ୍ୟରେ ଚଳୁ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ବାଣୀ ଶାସନ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ବିଷୟମାନ ପ୍ରଧାନ ଥିଲା । ଏହି ଅଧିବେଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଓ ମୁଖ୍ୟମାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯାଇ ଯୋଗ ଦେଇ ଏହାର ସମ୍ପର୍କ ଗୋଟିଏ କରାଯାଇଥିଲା ।

ହାଜୁରୀର ସ୍ୱର ।

ଉଚ୍ଚ ସେନାମାନେ ବୋଲିପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଉପସନର ସ୍ଥାନରେ ଏକ ଇଂରେଜ ବଳକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ । ମାତ୍ର ଇଂରେଜ ସେନା ବୋଲିପ୍ରସ୍ତାବ ନିଜାକୁ ଶ୍ରେୟତ ହେବାରେ ବୃଦ୍ଧମତେ ଅଧିକତର ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାତ କରା ଯାଇ ନାହିଁ । ତଳମତେ ତା ୨ ରୁଖରେ ସେଠାରେ ପ୍ରତି ବୃଦ୍ଧମତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇ ଅନୁ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅନୁ କୌଣସି ବସେଷ ସମ୍ପାଦ ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥାପନ ବସେଷ ସର୍ବତ୍ର ସହଜ ନାନା କୌଣସି କରାଯାଇଛି । ଇଂରେଜ ଏବଂ ଦାଃରେ ବହୁ ସେନା ଏକତ୍ର କରାଯାଇଛି ଯେମନ୍ତ ନାନା ଦିଗରୁ ଏକ ସମୟରେ ମତା ପ୍ରକାଶରେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସବୁ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ବୃଦ୍ଧମତେ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନୀୟତା କରା ଯାଇଛି । ବିଷୟରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସ୍ୱର ହେବ ଏହିପରି କିମ୍ପା ଯାଇଥିଲା ।

ଅଲୋଚନା ।

ଉପରଲିଖିତ ନାମରେ ଶ୍ରୀ ୧ ମାସିକା ପତ୍ରିକା ବାମପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରୁ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରୁ ବାହାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଆମ୍ଭେ ମାନେ ସେହି ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ଉପହାର ପାଇ-ବାଇ ନୂତନତା ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ଏହାର କଲେକର ତମାୟ ଯେ ୧୨୫ ପୃଷ୍ଠା, ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୧ ଟା, ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଜଳ-କର ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ ସ୍ଥାନ ବାମପ୍ରାୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦେବତା । ମୁଖ୍ୟକରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଦେବତାଠାରେ ପ୍ରାୟ ୧୨୫ ହେଲା ଅଲୋ-ଚନା ସମ୍ପର୍କ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ବାମପ୍ରାୟ ସରକାରମାନେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଲୋକ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଟ ସମ୍ପର୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ସୁବିକଳ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଦେବ ସମ୍ପର୍କ ଅଟନ୍ତି । ସମ୍ପର୍କର ଜଣେ ଉପାଧିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଦେବତାମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଦେବତା ଦାସଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଏହି ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଯେ ଏହାଦ୍ୱାରା ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତାକୁ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ସରକାର ଅଲୋଚନା ବିଷୟ ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯିତ୍ତି ଲୋକଙ୍କର ମତାମତ ଜଣାଯିବ । ଅର୍ଥାତ୍ତକରୁ ପତ୍ରିକା ନିଜ ଦେବ ତାହି ପ୍ରସ୍ତାବକ ମତାମତ ସପକ୍ଷ ସାହସ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ନିମନ୍ତେ ଗୋ ୨ ଟି ପୃକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ହେବାର କନ୍ଦନା ଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଅନୁକର ଅପକା ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଅନାୟତ୍ତରେ ବୁଝିବେ ଯେ ପ୍ରକାଶକଙ୍କର ଅଶା ଉଚ୍ଚ ନୁହେଁ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ-ସଥା ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧି ହୋଇଅଛି । ଏ ସମୟ ପତ୍ରିକା ର ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚ ଅନୁକୂଳ ଅଟେ ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ ବାମକାକରୁ ନିଏହା ଉର୍ଦ୍ଧବାଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ବାମପ୍ରାୟ ଯଶ ବିସ୍ତାର କରାଯାଏ । ବାମପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଏକପ୍ରାୟରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଉଚ୍ଚ-ସ୍ଥାନ ଲାଭିବା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରେ ଶେଷ ବଡ଼ ଲେଖ ଓ ପଦ୍ୟ ଗୋ ୧୨ ଟ ଲେଖା ବାହାରିଅଛି । ସେ ସବୁ ଉତ୍କଳ ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ରା ଓ ଲେଖକ ସମ୍ପର୍କରୁ ବନା ନୂତନ ବୋଲିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।

ପଠୁଅଣ୍ଟା କର ।

ଉତ୍କଳର ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଉଚ୍ଚତ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ କଲ୍ୟାଣର ଗୌରୀବାଣ ଅଇନ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଜାଣ ହୋଇ ଗୌରୀବାଣ କର ସ୍ୱରୂପ ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ବୋଧ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ନଦା ଗଲା । ଏଥିରୁ ଉଚ୍ଚ ପଠୁଅଣ୍ଟା କର ବଦି-ବାଇ କଥା ଅଛି । ଦେବତା କଥା ନୁହେଁ ବଳି ପ୍ରଦେଶର ବୃଦ୍ଧି ସଂକ୍ରାନ୍ତ କାଳକ୍ରମେ ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ମତାମତର ଗତ ବାର୍ଷିକ ଉପାଧିକରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ପଠୁଅଣ୍ଟା କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପଠୁ-ଅଣ୍ଟା ଓ କାଳକ୍ରମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଆଇନ ଏବଂ ଉପଲୋକରେ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଉଚ୍ଚତା ଗତକ୍ରମେ ଗତକ୍ରମେ ପଠୁଅଣ୍ଟା କରାଯାଇ ଅଛି । ମାତ୍ର ଉପାଧି ଏବଂ ସାମୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା କାଳକ୍ରମେ ଉପାଧି କରାଯାଏ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରତି ୧୦୧୫ ବର୍ଷରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଉପଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ଲାଭ ନି ନା ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କରାଯାଏ କାରଣ ମାନବିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବାହାଦୁର ସେ ମତାମତର ଉଚ୍ଚତ ଏବଂ ସେହିଲମେଣ୍ଡ ଅପିସରୁ ଅବକାଶ ଦେବାକୁ ସେହିଲମେଣ୍ଡ ଅପିସର ସେହି ଲିଖିତ ଉପାଧି ସମ୍ପର୍କରେ ବୃଦ୍ଧିରେ ଉପାଧି କରାଯାଇ ଏବଂ ସେହିଲମେଣ୍ଡ ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଲେଖକମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଅଛି । ଉପଲୋକ ମତାମତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପଠୁଅଣ୍ଟା ଆଇନ ବିଲୁକ୍ତରେ ମତ ଦେଇ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବ ସେପରି ଆଇନ ହେଲେ ଅନେକ ଅଧିକା ଶରଣ ପତକ ଏବଂ ଉପଲୋକଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆ ହେବ । ତଦ୍ ପେକ୍ଷା ୧୯୧୫ ଉପାଧି ଉପରେ କାଳକ୍ରମେ ଉପାଧି ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ବଡ଼ ଅନୁକର ବିଷୟ ଯେ ମାନବର ଲେଖକଙ୍କର ଉପାଧିର ଉଚ୍ଚତ ଉପାଧି ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ହଲ ସେ ବିଷୟରେ ଲେଖକମାନେ ବୋଧ-କ୍ରମେ ମତ ଜଣାନ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ ସେ ବିଷୟର ଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରକାଶ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଦେଖର ଉପାଧି ବୁଝି ସେହିଲମେଣ୍ଡ ଅପିସର ଏବଂ ଉପଲୋକ ସାହେବମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରଦେଶର ଦେଖାଯାଇ ଦୋର୍ତ୍ତରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ବିଷୟର ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଏହା ମନକୁ ଅଧିକା ନାହିଁ । ପଠୁଅଣ୍ଟା ବିଷୟର ଉପଲୋକର ଉପଲୋକ ଦେବୁ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାଶରେ

ରାଜ୍ୟମେଘ ଅବଧି ପଶୁଅରମାନଙ୍କୁ ପାଶୋର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବଡ଼ ଅପ୍ରସନ୍ନ ଅଟେ । ଅନ୍ୟଦେଶରେ ବର୍ମାଣ୍ୟଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ ତେତେ ଦାନଜ ପଶୁର ଗୋଲମାଲ ଏବଂ ପ୍ରଜାକର ନଷ୍ଟ ବଢ଼ିବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେମାନେ ମେଘ ଅପସର ଏବଂ ଚିତ୍ତେଚ୍ଚର ଯେ ଦଥା ଉତ୍କଳରୂପେ ରାଜ୍ୟମେଘକୁ ଗ୍ରହଣ କେବେ ଅମ୍ଭ ମାନବର ଚିତ୍ତଜ୍ଞତା ଉଚ୍ଚତା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତୀତରୁ ଗର୍ଭମେଘ ସେ କଳିଙ୍ଗ ଏହାବେଳେ ପରଦାଶ ବହୁ ସେହିପରି ବୃଦ୍ଧି ଶକ୍ତି ଗୁଣନ ହେବେ ।

ଶରକର ଲୋଚନଶକ୍ତି ।

ପ୍ରତି ବସ ବର୍ଷରେ ଅଧେ ଲୋକାଏ ଶରକର ଲୋଚନଶକ୍ତି ହୋଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ । ଗତ ଶତାବ୍ଦୀ ସୁ ୧୮୫୧ ସାଲରେ ଲୋଚନଶକ୍ତି ଅସନ୍ନା ଗଣନା ଅନାମୀ କର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ସୁ ୧୯୦୧ ସାଲରେ ପ୍ରତିଦ । ଏହି ଗଣନା ଦାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତରରୁ ଉପେ ନିଷ୍ପାଦ କରଣା ବଡ଼ ବଢ଼ିବ ବ୍ୟାପାର ଏବଂ ତହିଁ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମହକୁମା ପ୍ରସ୍ତାବନ । ଇଣ୍ଡିଆ ଗର୍ଭମେଘ କଳାପୁ ଲୋଚନଶକ୍ତି ଲୟତ୍ର ଏବଂ ଏତ ଉତ୍କଳ ସାହେବଙ୍କର ହିସେଷ ଗୋଲକା ଦେଖି ତାହାଙ୍କ ସେନାସସ ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋଚ ମଣନା ମହକୁମାର ଦିଗତର ନୟତ୍ର ଚରାଅଛନ୍ତି । ସେ ଯତ ଅନୁବର ମାସରେ ନୟତ୍ର ହୋଇ ଗୁରୁତର ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଉପଶ କର ଉତ୍କଳ ଲୋଚନ ଲୟତ୍ର ଗର୍ଭମେଘ ଚଳିତ ମାସ ତା ୨ ରବି ଉତ୍କଳ ଲୋଚନଶକ୍ତି ମଣନା ନିଷ୍ପାଦ ମସପ୍ର ଦାବପ୍ରା ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି । ତହିଁର ସମ୍ପେପ ମର୍ମ ଏହିକ ସେନାସ କମିଶନରଙ୍କ ଅଧିକରେ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଲୋଚ ଲୋକାଏ ସେନାସ ସୁପ୍ରଶସ ନୟତ୍ର ଦେଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଚଳିତମାସ ତା ୧ ରବିରୁ ଦାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶସ୍ତ୍ରତ୍ର ଯ, ଏ, ଗେଟ ସାହେବ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ସୁପ୍ରଶସେନ୍ଦ୍ର ନୟତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏକ ସ୍ୱର୍ଗ ଲୟତ୍ର ସମସ୍ତରେ ସମସ୍ତ ଲୋଚର ଗଣନା ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେ ସ୍ୱର୍ଗ ଏମନ୍ତ ଦେବା ବାପ୍ତମାସ କ ସେମନ୍ତ ଅଭ୍ୟୁତ ଅର୍ଦ୍ଧଶକି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋଚ ବହୁ ଥିବ ଏବଂ ସାହା ପଦ୍ମ ବାହାଦୁର ତତ୍ତ୍ୱ ଥିବ ଯହିଁରେ ଲୋଚେ ଅପଣା ୨ ବର ଶତ ପଦାରେ ଦୁଇବାକୁ ଅଥବା ଦ୍ୱାର ପ୍ରାକକୁ ସିବାକୁ ଦାଧ

ହେବେ ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ବଦେଶଦାରେ ସୁ ୧୯୦୧ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧ ରବି ଶକ୍ତି ଦାର ଲୋଚରେ ଲୋଚନଶକ୍ତି ଦେବାଲ ନୟତ୍ର । ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପାଲଗୁନ ଦ ୧୯ କଲ ସର ଓ ସେ ଦର ପାଲଗୁନ ଶୁକ୍ଳ ଏକାଦଶୀ ଚିତ୍ର ସ୍ୱର୍ଗ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶସ୍ତ୍ର ଲୟତ୍ର ଦାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗୁ । ଉତ୍କଳ ଏବଂ ବନାହାତ ଗୋମ କହୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ତହିଁ ଦୂରଦୂରତାରୁ ଦୋଳଯାହାର ଲୋଚନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଦୋଳଯାହା ଅବନ୍ତ ନିତର ଲୟତ୍ରରୁ ତହିଁ ଚମନ୍ତେ ନାମା ପ୍ରାକକୁ ଚରାଅଥ ଯାହା ସୁତ୍ରକୁ ଯାହା କରାଅଥର ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବଦେଶଦାରେ ଦେଖିବୁ ଗୋଷ ନାସ ଏବଂ ଲଂଗୁଣା ନାନୁୟାସ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ମଣନର ହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଅଧିକତର ସୁତ୍ରା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯାହାହେଲୁ ଗର୍ଭମେଘ ସକଳଦର ବଦେଶଦା ବର ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧ ରବି ଧାର୍ଯ୍ୟ ନିରାଅଛନ୍ତି । ସେହି ସ୍ୱର୍ଗରେ ଲୋଚର ମଦଳ ପ୍ରାକର ଲୋଚନଶକ୍ତି ହେବ । ଦେବଲ ଯେତେ ଲୟତ୍ର ଏବଂ ପଦ୍ମ ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ସୁତ୍ରରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରାବାନିତାନ୍ତ ଅସୁତ୍ରା ସେଠାରେ ତହିଁ ଅରଦନ ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨ ରବି ପ୍ରାକଦାଲରେ ଗଣନା ଦେବ ଏବଂ ଗେଲୁଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦ ଦେବ ପ୍ରାକପୁ ଗାସଲକର୍ମନାକେ ସେନାସେଷ କମିଶନରଙ୍କ ସହଚ ପ୍ରଦର୍ଶନ କର ବାହା ପୁର କରାବେ । ଗଣନା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ନୟତ୍ର ଦେବା ମୋହରକମାକେ ଗେଲୁଁ ପାରମ ଲୋଚିଦେବେ ଏବଂ ଦାହା ଲୋଚିଦା ସମସ୍ତରେ ଗେଲୁଁ ନୟମମାନ ପ୍ରତ୍ୟଶାଳନ କରାବେ ସେସବୁ ପୁର ହୋଇଅଛୁ । ପାରମ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଥ ମଲେ ତହିଁରୁ ସମସ୍ତ ବସୟ ଜାଣି ପାରାବେ । କର୍ମମାନ ସେ ସମ୍ଭବରେ ହସ୍ତ ବହୁ ବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଦୂର ସେନାସର ପାରମ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ତହିଁର ସମତା ଅଛି । ଅଧିକା ମଧ୍ୟରେ ଲଂଗୁଣା ପରିଅଛି ତ ନାହିଁ ଏଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଦର ଗୋଷ ହୋଇଅଛି । ମଣନାଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ତହିଁର ଚନ୍ଦ୍ରାବଧାନ ନିମନ୍ତେ ନୟତ୍ର ଦେବା ଲୋଚକର ବଦେଶଦା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହସ୍ତ ଦଥା ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଶଣରେ ଲୋଚା ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ସରଦାସ କର୍ମଲୟମାନେ ହନା ଶରକରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ଏଥର ମଧ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରାବେ ଏବଂ ଦେବଲ ଦାନଜ କଲମ ସ୍ୱେଷ

ନାକ ପ୍ରକୃତ ସେମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତୀବ । ଗଣନା ହିରୁ ବାମନ ପ୍ରସୁତ କରଣା ଦାରଣ ଅବଶ୍ୟ ଠିକା ମହକୁମା ରଖାଯିବ ଓ ତହିଁରେ କେତେ ଲୋଚ ଶକ୍ତି ପାଇବେ ।

ସୁତ୍ର ସନୋକସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଅବେଦନ ।

ବଙ୍ଗାଳ ଦେଶ ଛୁରିଗା ଶସ୍ତ୍ର ଲମ୍ପେନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ସି, ଅଇ, ଯ, ନାଜୁସ୍ ମହାସମ୍ପର୍କର ଗତ ଅଧିକେଶନର ସମ୍ପର୍କତ ହୋଇ ଅନାମା ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ କରୁଥିଲେ ବ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ଗତା ଲୋଚର ଅନାମା ପ୍ରଦେଶର ତୁମ୍ଭ ସୁତ୍ର ବନୋକସ୍ତର କଠୋରତା ଲୋଚର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଦାରଣ ଅଟେ ଏବଂ ସୁତର ସୁତ୍ରଦ୍ୱାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନଦ ସହୁ ଅବି ମତ ଦେଲୁଁ ଯେ ସେ ଦେବଲ ଉତ୍କଳ ବକ୍ରତ ପ୍ରକାଶ କର ଶାନ୍ତ ତ ଦୋଇ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ମାନାକର ତୁମ୍ଭ ଗଳସ୍ତ ବନୋକସ୍ତ ସମ୍ଭବରେ ମହାମାନା ମହର୍ଷିର ନେତରଲ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଶମୁକୁ ଏବଂ ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସମ୍ଭବରେ ସେ ଅଧିକାସ୍ତ ଦେଖା ଲୋଚନଅଛନ୍ତି ବ ଉତ୍କଳ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ସଙ୍ଗେ ମେଶାଲ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉପଦ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଗଳଣା ଏବଂ କମିଦାରକଠାରୁ କିମ୍ପାୟାକୃତ୍ୟା ମାଲସ୍ତ ଦାର ବଡ଼ ନତା ଏବଂ ବଶସ୍ତର ସତ୍ୟତା କର୍ତ୍ତା ଦାରଣ ଗୋଟିଏ କମିଶନ କସାୟା ନିମନ୍ତେ ଅନୁସେଧ କର କରୁଅଛନ୍ତି ବ ସରକାର ଯେବେ ଅନୁସେଧ ପ୍ରକାଶ କରାବେ ତେବେ ସେ ଲୋଚ କନାଶରକରେ କମିଶନର କର୍ତ୍ତେ ସନ୍ଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ଦିଜ ପ୍ରଦେଶର ତୁମ୍ଭ ସୁତ୍ର ବିଷୟରେ ସେ କରୁଅଛନ୍ତି ବ ଯେ ପ୍ରକାର ଚଳପ୍ରାୟୀ ବନୋକସ୍ତ କରାବାକୁ ଲର୍ଡ ମେର୍ଡ ଓ ଲର୍ଡ କର୍ଥନୁର ଦାନନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୨ ସାଲରେ ଲର୍ଡ ଉପେ ପ୍ରସାଦି କରୁଥିଲେ ଲର୍ଡ କର୍ଜନ ଯେବେ ବାହା ପ୍ରଦେଶ ବର ବଦ୍ଧ ଦୁଷ୍ଟରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରାବେ ତେବେ ମାନାକର କମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାକର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ସରକାର କମିଶ ଉତ୍କଳର ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବନୋକସ୍ତ ବ କଲେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଲୋଚର ସେମନ୍ତ ବଙ୍ଗଳାରେ ବଲପୁବକ ନେବାର ବ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ମାନ୍ଦିଜରେ ଦେମନ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ । ଯେଉଁ ଲୟତ୍ର ଅପଣା ସେତକୁ ନାଲଜଳ ଦେବାର

ଶରେ ସତର ମହିରେ ବସିଲେ । ପଧାନଙ୍କ ଥା
 ଉପାନ୍ତେ ପଧାନ ଦେଖିଲେ ବାବ ଶମତ
 ଅଗରେ ବାଟ ଚଳି ବସିଅଛି । ଚାନ୍ଦିଆଦ୍ଵାର
 ଥୁମ ମୁଣ୍ଡକୁ ଠକ୍‌କଲେକେ ଦେ ବାବ ବାଟ ଶତ
 ଯାଉ ନାହିଁ । ଶରତଥ ପାଶ ଗଡ଼ଜାଣ ଚୋରା-
 ନାଲର ଲୋକ ସତ ଦେଉ ବା ମିତ୍ର ଦେଉ
 ପାଶ ଶମତଥ ଶକ୍ତେ ସଙ୍ଗେ ସୁବା ପାର୍ଶ୍ଵକୁ
 ମନ୍ଦରେ ପୁକି ବାବ ପାଶକୁ ଶୋପାତ ଦେବା
 ମାହରେ ବାବ ପୁଲ ଚିତ ଅର ଗୋର ଗର୍ବକ
 ରୁସ ତେନି ଦଶ ଭବରକୁ ପୁଲପଲ ସମାନଙ୍କ
 ଥା ସମ୍ଭରେ ବାଣ୍ଠ ପିତୁକାବର ବସି ରହିଲେ ।
 ଦେଶେ ବାବ ଯାଉଁ ଅଗ୍ରାମୀ ବାଠ ଶର
 ଉଅକୁ ଦେଇ ପଥ ପାର୍ଶ୍ଵ ଏକ ଗଜୁଲେ
 ବସାଇ ଏଣ ବୌତି ଅସି ଏକପୁଲୀ ତେଣୁ
 ବୌତି ଅସି ଏକପୁଲୀ ତାମତ ନେଇ ଶାଉଡ଼
 ପଥରେ ଶରତ ଠିକ ହୋଇଅଛି । ବଳବଳ
 କାକରେ ସୁଅନ ଅଛି । ଶରତଅକୁ ବାବ
 ଦେଲବେଳେ ଶମତଥ ଡାକ ପକାଇ କହିଥିଲ
 “ କେ ଅଛରେ ଶରତଥ ଭଲ ମୋତେ ବାବ
 ଦେଲ ” ଏକକ ମାତ୍ର ପଥାତ ତାଙ୍କ ଶ୍ଵୀ ଓ
 ଶରତଥ ଶୁଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ତାଙ୍କର
 ସେମାତେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଏମନ୍ତ କି ଅଥ ଗୋଲି
 ବାଟ ପଛରେ ଥିଲେ । ପଧାନ ଓଗେର ଏହା
 ହେଉଥିବା ବାବର ଗୋର ଗର୍ବକ ଶରତେ ପ୍ରକାଶ
 ତ ଦୋଇ ଜଳ ଶରତ ବେଳ ପ୍ରାଣେ ଥିଲାଇ
 ଅସି ସତର ପାଖକୁ ବହୁ ଦୂର ଅନ୍ତର ଏକ
 ଗ୍ରାମରେ ପକି କୌଶରୀ ବହୁ ବୁଦ୍ଧପୁର ବୃହରେ
 ଅଶ୍ରୁ ଦେଇ ଶରତ ବାବ ଭାଗ ଶେଷ
 ବଲେ । ଏମାନଙ୍କ ଅସିଲ ଉତ୍ତରେ କେଳା-
 ନାଲକୁ ଅସୁଥିବା ଡାକ ହରଦସମାତେ ସତର
 ମଧ୍ୟରେ ଶରତ କଲବ ଠିକ ହୋଇଥିବା ଓ
 ଶରତଅର ଅଜା ଅସି ଏଣେ କେଶେ ବହ
 ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବାର ବେଶି, ଶରତଅକୁ ବାବ
 ଦେଇଥିବାର କୋଷ କର ବଳବଳ ବାବର
 ଯୋଗ ବହୁତି ହାଟି ବସନ୍ତେ ବଳଦମାନେ
 କେଉଁଅତେ ଶଲେ ତାହାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
 ଅବଦିକ ଦୁଧକାର ସତାବେ ପଥାତ ଓ ବୁଦ୍ଧ-
 ଦସ ଏ ସମସ୍ତେ ଦୁଅପାଟଣା ବାଟ ଯାତ୍ରରେ
 ରେଷା ଦେଶି ହୋଇ ପୁଞ୍ଜୋଳୁ ପୁସ୍ତକେ କଥା-
 ବାଉଁ ଦେଲକୁ ଚୋକାକାକ ବାଟ ପାଳଅମା
 କୁଲ ପାଖେ ବଶରେ ବାସର ଉତ୍ତପୁନ ବସନ୍ତ
 ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଶୁଣ ଦେଲେ ପୁଣି ପଧାନ

ଓ ତାଙ୍କ ଶ୍ଵୀର ଜଳ ମୁଖକୁ ପୁଞ୍ଜୋଳୁ ବ୍ୟାପୁର
 ଉତ୍ତପୁନ କଥା ଶୁଣି ଲେଖିଲୁ * ଏହା ମଧ୍ୟ
 ଶୁଣିଅଛି ଯେ ବାଠ ଶମତଥ ସଙ୍ଗେରେ ଅଛୁର
 ଚିତଖଣ୍ଡ ବାଠବୋହାଇ ଶରତ ଥିଲ । ସେମା-
 ନଙ୍କ ବଳବ ବଳବନ୍ତୁ ଥିବା ଦେଉ ସେ ଚିତ
 ଜଣ ଶମତଥ ବାବ ନେଇଥିବା ବୁଝୁ ଶରତ
 ଶରତଅକୁ ଗୋର ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପଛରେ
 ଶୁଣି ନୁଅପାଟଣା ନଦୀ ବାଟ ପାଖକୁ ଅଗେ
 ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ଏକ ଜଣକୁ ବଳପୁନ ଜାଣି
 ବସନ୍ତକର ହୁଏତକୁପୁଣି ଗୋର ଅରଣ୍ୟରେ
 ରହିଲେ ଶୁଣି ଯିବା କି ନିଜାକୁ ଅନ୍ଧାସୁକୁଦୁ
 ଏକ ଗ୍ରାମବାସୀ ହୋଇ ତ ଏମନ୍ତ ବସନ୍ତାଏ ?

କପତ } ପାରିକାସମ୍ଭାବତ ମହାଶୟକର
 ତା ୧୩୩୦ } କିମାନ୍ତ ବାସ୍ୟ
 ପ୍ରାକୃତିକ ସାମାଜିକ ସାମର
 ସହିତ

ମହାଶୟ ।
 ବାବୁ ଭୂର୍ବାଚରଣ ସ୍ଵୟ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପର-
 ଅଛନ୍ତି ବହିର ଉତ୍ତର ଚମ୍ପରେ ଜଣାଉଅଛି ।
 ଅଗଣକ ପକିବାରେ ପ୍ରାଚ ପ୍ରଦାନ କରେ ଚର-
 ବାଧୁତ ଦେଉଁ ।
 ବୁଢ଼ାନର ବାସୁପୁ ଏହା ଜାତିକାତକ ନୁହେ,
 ନାମ ବାତକ ଅଟେ । ଅନେକେ ଏ କଥା ଶୁଣି
 ଅଛନ୍ତି ବନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତି ଚହୁଁର ପ୍ରକୃତ
 ବଥ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ବାସୀ ସମସ୍ତ
 ବାସୁପୁ ମୋହୋବସୁଙ୍କ ଅବଗତ ବାରଣ ବହି-
 ର ସଦସେଷ ହାଇ ଉତ୍ତେର ଚହୁଁ । ଅମ୍ଭର
 ପ୍ରକୃତ ଶେଷ ତ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଶରୀ
 ପ୍ରଦାନ ପ୍ରକାଶ କରବା ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ପରେ ଯାହାର ଯେପରି ଲଜା ଥିବ ତାହା ପ୍ରଶ୍ନ
 କରାଯାଉବେ । ତାହା ଦେଲେ ଉତ୍ତର ଦେବାର
 ସୁଦଧା ଦେବ ।

ଏ ଗୋକୁଳାଚର ବାସ ନାମକ ଜଣେ ବହିଶ
 ପକି ବାସୁପୁ ସଂସ୍କୃତ ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ଅସି ପ୍ରକୃତିପ
 ଓଲକାଳ ଓ ଦନାମାର ପ୍ରକୃତ ବଦେଶୀୟ
 ଦର୍ଶନମେଧକ ମହାଜନୀ ଏକଦର ବୁଠିରେ
 ଦଲାଇ କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ତାହାର ଚିତ୍ରପୁସ୍ତ
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପ୍ରଜାନନ ବାସ ଲଙ୍କାରେଇ ଏକର୍ଣ-
 ମେଧକ ଜମକ ଦେବାନ ଥିଲେ । ମଧ୍ୟ ଏକ-
 ଗୋର କଳବାର ପରମିଟ ଲଙ୍କାକାର ସଦର

* ଦେବାନାଳ ତାହରେ ବାବ ର ୩୨ ଗୁ ମାତ୍ର
 ଏକ ବାବୁ ମାରିବାକ ଉପାୟ ଦେବ ଦର ମାତ୍ର
 ବାଟେ ?

ମୁନସି, କଳସୁ ଏପଥୁରୁଜନ ବାସ ଜମକ ବାବୁ-
 ନା କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ଏପ୍ରଜାନନ ବାସ ଦେବ-
 ନାସର ଜଲର ବ୍ୟବହାରମର ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର
 ବ୍ୟବହୋରବ ଜନଧାର ପାଣିପ୍ରଦଣ କର-
 ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର, ଏକଜଣାଥ ପ୍ରସାଦ ବାସ
 ଯେ ତ ପ୍ରଥମ ଜମକି ତାଏକ ଦେବାନ ବଦ-
 ଥରେ; ମହୁରୁଦକ୍ଷ ମହାସୁଜକର ଦେବାନ
 କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ଏବଦ୍ଵି ପୁଣ୍ଡଳିଆ ଦେବକ
 ପ୍ରାମକବାସୀ ଏକଦମୋହକ ବୋଷକ ବସୁର
 ପାଣିପ୍ରଦଣ କରୁଥିଲେ । ସେ ସମସ୍ତେ ମହଦ-
 ମୋହକ ବାବୁ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିହାର ସଦକଥା-
 ର ପୁଲସ ଦାବେନା କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ଏହି
 ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚକର୍ମ ମାନଙ୍କରେ କିମ୍ପୁକୁ ପୁକାକୁ
 ଧନ ଜଳ ଓ ମାତ୍ୟରେ ଏମାନେ ବାଲେଶ୍ଵର-
 ଜିହାର ବିଧି ପ୍ରାକସୁ ଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ଅଦାନ
 ପ୍ରଦାନ ବଙ୍ଗଦେଶସୁ ଦକ୍ଷିଣଗୁଡ଼ି ବାସୁପୁ ମାନଙ୍କ
 ସଙ୍ଗରେ ଚଳୁଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଦୁର୍ଭେଦକାର
 ଅନ୍ତର୍ଗତ, ତାଲନା ଅମିତା ନାଏକପଥ୍ୟ ଏକ
 ଚରଣପ୍ରଗଳା ଶାନ୍ତାକୁଳ ବୃଷକବର ଓ ଲେଖ-
 ରଣ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାଚମାନଙ୍କର ଦେବେନର
 ଦକ୍ଷିଣଗୁଡ଼ି ବାସୁପୁମାନେ କର୍ମ କରୁଥିଲେ
 ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ଅସିବାକୁ ଏପ୍ରକାତକ ବାସ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଜମକି ଏକକାର ବାରୁନା ସେମାନର
 ପୁଲସ ଦାବେନା ପ୍ରଭୃତି ଉଚ୍ଚ କର୍ମରେ କିମ୍ପୁକୁ
 କରୁଛି ସେମାନଙ୍କୁ ବସୁପାସ ଦରବା ଜମକେ
 ବୁଢ଼କୁମି ପ୍ରଦାନ କର ଅପଣର ବସତ ଗାଠିରେ
 ଉଦୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପ୍ରାଚ ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ଏକ
 ନବ ବସତ ହୋଇ ଚହୁଁର ନାମ ଦେବାଦ-
 ପତ୍ରା ଅଟେ । ଏହା ବାଲେଶ୍ଵର ଗାଠୁର ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରୁତ ସଦକୃତ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରାପିତ ଅଛି । ଏହି
 ଗ୍ରାମର ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ବକ୍ଷିମ୍ ଅଛି ସମସ୍ତକରେ
 ଦେବାଲୟ ଶିବାଲୟ ଓ ବକ୍ରା ସୁସଜ୍ଞା ଏକ
 ବୃକ୍ଷାଦରେ ଶୋଣି ପାଉଅଛି । ଏହି ପ୍ରାଚକୁ
 ଦେଖିଲ ମାତେ ଏକସମସ୍ତରେ ଧନ ଜମକ-
 କର ବାସପ୍ରାଚ ସୁବାର ପ୍ରାସୁମାନ ଦେବୁ
 ଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଚାଉଳର ପଞ୍ଚମକମରେ
 ରେମୁଣା ହୋଇ ଏକ ଗ୍ରାମ ଅଛି; ଏହାରେ
 ଧାର ବେଢ଼ ଗୋପୀନାଥ ଜିହୁକ ମନ୍ଦର ଥିବାକୁ
 ଏହା ଏକ ବଙ୍ଗାଳୀ ଗ୍ରାମ ଅଟେ । ଏହି ମନ୍ଦରର
 ଅର୍ଚ୍ଚ ମାଲର ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣଗୁଡ଼ି ବାସୁପୁ ଓ
 ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବହୁକାଳରୁ ଏଠା-

କେ କସ୍ତକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ଅନେକେ ଭିନ୍ନପଦରେ ନିୟୁତ୍ତି ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
 'ଉଚ୍ଚତରଫିକା' ମିଶ୍ର ତଃ ମେଃ ଓ' ଚାନ୍ଦ ଘାଟ ଗ୍ରାମ
 ଲାଗିବାକୁ ମିଶ୍ର ନିମନ୍ତ ନାଏବ ଦେବାନ କର୍ମ
 କରୁଥିଲେ । ଏଠାକାର ନିକାସିମାତେ ଧନ
 ଉଚ୍ଚ ଓ ଗୌରବରେ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ ସମ-
 ଭାବ ଥିଲେ । ଏହି ଉଭୟ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ
 ଅଦାଲତ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ରେମୁଣା-
 ବାସିନୀଙ୍କର ପୁସ୍ତକୋପାଦେ, ବ୍ରଜାନନ୍ଦ
 ଦାସଙ୍କ ପୁସ୍ତକରେ ପୁସ୍ତକୋପ କର୍ମ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସଫଳ କରୁଅଛନ୍ତି ।

• ବାଲକମ୍ପେ ଏହି ଉଭୟ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ
 କ୍ଷମା ଦିଆଯିବ ତଳେ ରହିବ ବାସିନୀ
 ଏହି । ଉକ୍ତ ସମୟରେ ପରାସିମ ଲେଖ
 ସାହେବ ନାମର କାଲେଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲେଖ ମେଃ ଓ କଃ
 ଥିଲେ ଏବଂ ନିମନ୍ତ ଏଲ୍‌କାର ଗ୍ରାମ ଏହାଙ୍କ
 ହସ୍ତେ ଥିଲା । ଏଲ୍‌କାରୀଙ୍କୁ ମିଶ୍ର ନାଏବ ଦେବା-
 ନ ମହୋଦୟ; ଦେବାନ କର୍ମ ଘାଟକା ଅଞ୍ଚଳରେ
 ଉକ୍ତ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିକଟରେ
 ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ ନାମରେ କେତେକ ଗୁଣ-
 ଦଳ ଦୋଷ ଦେଖାଇବାକୁ ସେହି ଦୋଷକୁ
 ଦୁର୍ବାକାର ଦାସଙ୍କୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ବରଣାସ୍ତ
 କରା ଚାନ୍ଦ କର୍ମରେ ଏଲ୍‌କାରୀଙ୍କୁ ମିଶ୍ର
 ମୋକରର ବସଥିଲେ । ତନ୍ତୁ ଦୈନିକରକ
 କରୁଥିଲେ ଅଗିଲିରର ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ଦାସ ଅପଣ
 କର୍ମରେ ମୋକରର ଦୋଳଥିଲେ । ଏହିପରି
 କିମତର କରଣାସ୍ତ ଓ ମୋକରର ଦୋଳ-
 ଥିଲେ । ପୂର୍ବ ସମ ବଞ୍ଚିତ ଦେବାନ ମହୋଦୟ
 ନାଏବ ଦେବାନକୁ କ୍ଷମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଥିଲେ
 ଏବଂ ପଦେଃ ବାବାଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଖାଇ
 ଅପମାନ ଦେବାକୁ ତୁଟି କର ନ ଥିଲେ ।
 କର୍ମରେ ରେମୁଣାସ୍ତ ବାସୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସହର
 ସୁଦୃଷ୍ଟି ଗ୍ରାମର ବାସୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଦାଲ
 ପ୍ରଦାନ ଓ ଲୋକକ ହବାର ସମସ୍ତ ଏକତାକର
 କର ଦୋଳମଣ । ରେମୁଣାସ୍ତ ବାସୁମ୍ଭମାନେ
 ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କୁ ବାସୁମ୍ଭ ବୋଲି ସ୍ମାରକ
 କଲେ ନାହିଁ । ମିଶ୍ର ଦାସମାନେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ
 ମହୋଦୟ ବାସୁମ୍ଭ ସମାଜକୁ ସଫଳାସ୍ତ କଞ୍ଚାରେ
 ଓ ଦାସମାନଙ୍କ ନାମ ଦକ୍ଷିଣ ସ୍ତ୍ରୀ ବାସୁମ୍ଭ ଦୁର୍ଭକ୍ତି ।
 ଏମାନେ ନାଗସ୍ତ ବଦାହର ପ୍ରଥମ ପୁକ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବୈଷ୍ଣବ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମାବତୀ ମିଶ୍ର ନିମନ୍ତକର ପ୍ରସ୍ତାବ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବସନ୍ତରାଜ ନନ୍ଦ ବାମନୀର ପୁତ୍ର	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ନରଦୀନ ମିଶ୍ର ବଞ୍ଚିତ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବନମାଳୀ ଦେବୀ ଦେବୀନୀର	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବାମନୀର ମହାଦେବ ମୁକ୍ତାର ବଞ୍ଚିତ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ନେତ୍ରନନ୍ଦ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ମାଧୁସୂଦନ ଦାସ ଓଡ଼ିଶା ବଞ୍ଚିତ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ନରଦୀନ ଦୋଷ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର ଦେବୀନନ୍ଦ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ସରଦେବୀ ଦାସ ନାଗପୁର	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଗରଜକ୍ତ ବାବୁଦାସ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବାହାଦୁରୀନନ୍ଦ ନରଦୀନ	୫୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ନରଦୀନଚନ୍ଦ୍ର ମହାଦେବ ନିମନ୍ତକର	୫୦୯
କେମ୍ବରପା	୫୦୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପସ୍ତକ ।

ଉଚ୍ଚ-କବି ଏ କୁଳଧର ଦାସଙ୍କ କୃତ
 ସୁଲଳିତ ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ

ଅଧ୍ୟାୟ ରାମାୟଣ ।

(ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସପ୍ତମାଣ୍ଡ)

ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବୌଦ୍ଧ ଉପାସନା ସ୍ତୋତ୍ରରେ
 ଉତ୍କର୍ଷାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫

ଏବଂ ଟ ୧୦ ଟ୍ର ଶୁଦ୍ଧ କଲେ, ଟ ୧ ଟ୍ର
 ବନା ମୂଲ୍ୟରେ ହିସାବିତ । ଇଃ ଯଃ ଜାକରେ
 ପସ୍ତକ ପଠା ଯାଇପାରେ ।

ମେନେଜର, ଜଗଦୀଶ ପ୍ରେସ ବୌଦ୍ଧ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.
 Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment. For full particulars apply to
H. J. BELL,
 Agent,
 Cuttack.

NOTICE.
 It is hereby notified for general information that High Level Canal Ranges I & II will be closed for Annual Repairs from 8th May to 10th June 1900 both days inclusive.
 Merchants, boatmen and others are therefore informed that all boats rafts &c. must be taken out from the above canals, on or before the midnight of 7th May 1900.
 The boat traffic in the High Level Canal Ranges I & II will be stopped during the period mentioned above.
 Executive Engr's Office
AKHOYAPADA JAIPUR
 Division
 The 9th April 1900
 B. M. Mitra,
 Executive Engineer
 Akhoyapada Jaipur
 Division

NOTICE.
 Wanted immediately a works sarkar on Rs. 20. per mensem, for the Madhupur Ward's Estate. Applications with copies of testimonials to be submitted to
 The 10th April 1900. }
 S. T. W. Degruyther
 Offg. District Engineer,
 Cuttack.

IRRIGATION DEPARTMENT.
NOTICE.
 It is hereby notified that the High Level Canal, Ranges I and II, from Chowduar to Rorys, will be closed or annual repairs from 8th May to 10th June 1900, both days inclusive.
 CALCUTTA, }
 The 26th }
 March 1900. }
 A. H. C. MACARTHY,
 Under-Secy. to the
 Govt. of Bengal.

ପ୍ରୟୋଗନୀୟ ପସ୍ତକ ।
 ଯାଗଦୀଶକ ଉଚ୍ଚତରଫିକା, କୁର ଉଚ୍ଚତରଫିକା, ଉଚ୍ଚତରଫିକା, ଗୋରୁଚ୍ଚତରଫିକା ୧ ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଉଚ୍ଚତରଫିକା, ୨ ମୁଦ୍ରା ନୂରୁଚ୍ଚତରଫିକା, ବସୁଦେବ ଉଚ୍ଚତରଫିକା ଏବଂ ଉଚ୍ଚତରଫିକା, ଦସ୍ତୁରୁଚ୍ଚତରଫିକା ଉଚ୍ଚତରଫିକା ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚତରଫିକା ପସ୍ତକ ବୋକାଳରେ ଉତ୍କର୍ଷ ଦେଖିଅଛି । ସେହିମାନେ ସମାଜ୍ୟ ଲେଖାସିଦ୍ଧା କରୁଥିବାରୁ, ସେମାନେ ସକଳପ୍ରାଣ୍ୟ ଦେବ, ମୂଳ, ମହଲଦ୍ୱାର ଉପସ୍ତେଇ ସ୍ୱେଚ୍ଛାମାନ ଦମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ପକ୍ଷିଅପାତକାର ସସ୍ତ୍ରମ ସଂସ୍କରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତରଫିକା ଟିକିତ । ସମକେଶର ପ୍ରସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସବୋଧିଷ୍ଟ ଦେବୁ ସ୍ତ୍ରୁ ଶାଠ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ । ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ସମିତିର

ଉତ୍କାରର ଅଧିକାଂଶ
ଜିନିଷ ଦେଖା

ଦେଖା ଜିନିଷ,
ଶ୍ରେଣୀ ଅବଶ୍ୟ ଭଲ
ଦାମ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତା !

ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ସମିତିର ଉତ୍କାର

କଟକ ଅଦାଲତ ନିକଟରେ
ଉତ୍କରଟା ନାହିଁ, କାଳି ବକ୍ରି ନାହିଁ
ମନରେ ବିଚ୍ଛି ଥୋକା ରହେ ନାହିଁ

ନୂଆ ଆମଦାନୀ
ଶ୍ରୀଷ୍ଟକାଳର ଉପଯୋଗୀ
ନାନାବିଧ ଦେଖା ଲୁଗା
ଟାଇଲ, ଟାଇଡ, ଛିଟ, ଚପରୁ
କାପଡା ଇତ୍ୟାଦି ।

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସ ନଗରସ୍ଥ ଅମୂର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତକାର ବନାରସୀ ମାଲ ଉତ୍କର ନାନାପ୍ରକାର ଗୁଣା ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତୁତ୍ୟରେ ବହୁକାଳରୁ ମାଲି ଯୋଗାଇ ଆସୁଅଛୁ । ବାମଣୀ, କେନ୍ଦୁଝର, ଅଠମୁଣ୍ଡିକ, ଗୁମୁଗୁଡ଼, ସତେଇକଳା ପ୍ରଭୃତିର ଗୁଣାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଭଲ କଲେ ଅମୂର ଖାଣି କାରକାରର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମୂର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ବିକ୍ରୟ ସବାଣେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ବନାରସୀ ଶାଢ଼ୀ, ଯୋଡ଼ା ଗୋଟି, ଶ୍ରେଣୀ, ବଂଶୀପ, ବାପ୍ରା, ସର୍ଦ୍ଦୀ ଦୋପଟା ମଞ୍ଜୁଳ, ଶିରରେ ବାଜିବାର ଶ୍ରେଣୀ, ରୁମାଲ, ଶାଲ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର ରତ୍ନାକ୍ଷର ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରଭୃତି ଛତା ସୁକା ରୁପାର ବାସନ, ଦାଗର ଦାଗୁଦା ପ୍ରଭୃତି ବସ୍ତୁ ଅଦୂରାରେ ଭାଷ୍ଟ୍ରର ବସାଇ ଦେଉଁ । ବସ୍ତୁ ଦେବାବେଳେ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ଦେବ । କେହି ବେଶୀ ମାଲ କ୍ରୟ କରବାର ଇଚ୍ଛା କରି ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ଅମୂର କର୍ମଗୁଣ ବା ଅମ୍ନେ ସ୍ୱୟଂ ଯାଇ ପାରିବୁଁ ।

ତାକରେ ପକ୍ଷ ପଠାଇ ସଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ କି ଉପାୟରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ତାକରେ କି ରେଲରେ) ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରବାର ଥିବାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରର ରଖିଅଛୁ, ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଆରେ ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ତଳକ, ମାଟି ଲଫାଫା ଉପରେ ଅମୂର ଦାମ ଓ ଠିକଣା ଛୁଇଁ ବା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ ଲଗ୍‌ସପଦରେ ଅମୂର ଦ୍ରୁମତ ଦେବ । ଦେଲୁପେବଲ୍ ପାରସଲରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ପସନ୍ଦ ନ ଦେଲେ ଫେରକ ଲଥାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁମାଲ ଗୋଳାକାଥ,
ଭୁଞ୍ଜିଲ ପାଟକ, ବନାରସ ସେଟି ।

ନିମ୍ନପ୍ରାନ୍ତମେଷା, ଅପରପ୍ରାନ୍ତମେଷା, ରଞ୍ଜିତ୍ୱାଲ୍ୟର ଏବଂ ମାଲନର ସୁଲର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୋପସଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପୁରେ ପରମାଣରେ କମିସନ୍ ଦିଆଯାଏ । ନାନାପ୍ରକାର କାମଜ, ସେନ୍‌ଟିଲ, କଲମ, ଦୁଆର, ପ୍ରଭୃତି ସୁଲ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକରେ ଲେଖିବାର ଯାବତୀୟ ସରକାରମାନ ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ଅମ୍ନ ନିକଟରେ ମିଳକ । ଇଡ ।

ଶ୍ରୀ ରୈଖସିଙ୍କର ଗ୍ରନ୍ଥ ।
ସେକେଟସ ।

ସଚକ

ମହାଭାରତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟାଦଶପଦର ମୁଦ୍ରାକନକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସାବୁକ ଟ ୧୨୫/୮ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦର ମୂଲ୍ୟ ଚିତ୍ରାଣି-ଶିଳପୁସ୍ତ ଅଟଇ ଯଥା;—

୧ ଅଦ୍ୟ ପଦ	ଟ ୨୫
୨ ଦ୍ୱୟ ପଦ	ଟ ୨୫
୩ ସତ୍ତ୍ୱ ପଦ	ଟ ୨୫
୪ କର ପଦ	ଟ ୨୫
୫ ବିଷୟ ପଦ	ଟ ୧୫
୬ ଉଦ୍‌ଯୋଗ ପଦ	ଟ ୧୫
୭ ଗୁଣ୍ଡ ପଦ	ଟ ୧୫
୮ ଦ୍ରୋଣ ପଦ	ଟ ୧୫
୯ କର୍ଣ୍ଣ ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୦ ସିଲ୍ୟ ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୧ ଦତ୍ତା ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୨ କାଳିକା ବା ବିଶିକ ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୩ ୧୪ ନାସ ଓ ଶାନ୍ତି ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୫ ୧୬ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ଅରମେଧ ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୭ ମୁସଲୀ ପଦ	ଟ ୦/୮
୧୮ ସୁଗୀରୋଦଣ ପଦ	ଟ ୦/୮

ନୂତନପୁସ୍ତକ ।

ଦ୍ୱୟସଙ୍ଗୀତ ।

ଅକ୍ଷୟଲର	ଅକ୍ଷୟଲର	ଅକ୍ଷୟଲର
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩	ଦୁଇଅଣା	
ଦାର୍ଢ଼ିଆରକ୍ତ ସୁନର୍ମୁଦ୍ରିତ	ଟ ୧୫	
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକମାୟା (ଦଳିଧରପଣ୍ଡିତାସୁକର)	ଟ ୨୫	
ସର୍ତ୍ତକ ଅମରକୋଷ ଅଭିଧାନ		
ସକ୍ୟାନୁବାଦ	ଟ ୧୫	
କହ୍ନି ଶତକାବନି	ଟ ୦/୮	
ନାନକସାଇବାଣୀ । ଅଣାଏଦେଇ ନିଅଣ୍ଡର କଣି ।		
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।		

ଉତ୍କଳ ବାସିନୀର ବିଜ୍ଞାପକ ରୁପାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚ ତଳଲିଖିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା;—

ପ୍ରଥମଥର ସକାଶେ	
ଧାରପତ୍ର	ଟ ୦/୮
ଅଧ୍ୟୟନ	ଟ ୨୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁଦ	ଟ ୩୫

ମାଟି କୋଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ହେଲେ, ତହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦/୮ ଶାନ୍ତି ଉଣା ଦେବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସକାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ । ଅଧିକ କର ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନୋଦପୁ ହୋଇପାରିବ । ବିଜ୍ଞାପକର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ନିବନ୍ଧ "ବା ସହର ବନ୍ଦ" ଭେଦାନ୍ତର ଶ୍ରୀକି-କମ୍ପାନୀ "ସମିତି"ର ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରମୁଦ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମାଜ

ସାପ୍ତାହିକ ସମାଚରଣ

ଉପକ୍ରମ ଦ ୧୨ ଖଣି	ଗାନ୍ଧୀ ଉପ ମାତୃ ଉପେକ୍ଷା ଉପ ୧୯୦୦ ମସିହା । ମା ୧୨ କ ଦୈନିକ ଉପ ୧୯୦୭ ଖାଲ ସମ୍ପାଦକ	ଅଗ୍ରମ ଟ ୩୯ ପଞ୍ଚାଦଶମ ଟ ୨୯
--------------------	--	---

ଅମୂଳ୍ୟମାନଙ୍କର ମାନମାନ କମିଶନର ଉଚ୍ଚ ସୋମବାର ପ୍ରାତଃକାଳରେ ପୁଣି ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେଠାରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପରଦର୍ଶନ କିମନ୍ତେ ଗମନ କରନ୍ତେ । ପୁଣି ଆଗାମୀ ସୋମବାର ବରୁଣୀୟ ପଞ୍ଚମୀ କିମନ୍ତେ ସି ଉକ୍ତ ଗୁରୁ ଦିବସ ଉତ୍ସାରେ ପୁରୁକୁ ସୁନବାର ଗମନ କରନ୍ତେ । ଅପଲ ମୋକଦମାନ ପୁରଠାରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆଗାମୀ ମଇ ମାସ ତା ୧୦ ରଖଠାରୁ ମୋକଦମା ବରୁଣ କରନ୍ତେ ।

କମ୍ପାନୀର ଗଜା ଓ ଗଜସ୍ତ୍ରୀମେଣ୍ଡା ଏକେଣ୍ଡାକ ମୋକଦମାର ପ୍ରମାଣ କେଲ ଗଜନାଟର ଆଣ୍ଟି-ଖୁଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟ ବାବୁ ସୁଦାମଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଗଜ ଉତ୍ସବର ଦିବସକୁ ଏ ନଗରରେ ପହଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାମାନେ ମଧ୍ୟ ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟ ସାଦେବକ ନିକଟରେ କାଗଜାତ ପେସ ଦେଲେ ଫଳ ଜଣାପଡ଼ିବ । ଶୁଣା ଯାଉଅଛି ଗଜା ସାଦେବ ଆଜି କାଲିରେ ଏ ନଗରରେ ପହଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି । ମୋକଦମା ମାମା-ସା ଦେଲୁ ବରୁଣ ଫଳ ଯଥା ସମୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁ । ଗଜସ୍ତ୍ରୀମେଣ୍ଡା ଏକେଣ୍ଡା ବାବୁ ଦର୍ପନାସପୁତ୍ର ଦାସ ପୁସ୍କବତ ସିନଧର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ୍ର ସୂତେ ଉଦ୍‌ଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ ମାହାଜୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଳପୋଡ଼ା ଗ୍ରାମ ନିବାସୀ ଜଣେ ଚଷା କଲିକତାରୁ ଫ୍ରେଜ ରୋଗ ଭୟରେ ପଳାଇ ଆସିଲେ ମାତ୍ର ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାର କାହିଦିନ ଭୟଙ୍କର ଜ୍ୱରରେ ପୀଡ଼ିତ ହେଲେ ଓ ତହିଁ ଆରକ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପବେଶରେ ଅମୂଳ୍ୟମାନ ବାହାରକୁ ଏଥିରେ ଦୁଇଦିନ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ଚଳିତ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୩ ରୁକ୍ତେ କାଳଗ୍ରାସରେ ପଲିତ ହେଲେ । ଏଥିର ସମାଜ ମାହାଜୀ ଫାଣ୍ଡିରେ ଦିଆ ଯିବାରୁ ଦେଉଳ ବନ-ଖୁବଲ ଯାଇ ଶକଳୁ ଦେଖି ଫ୍ରେଜ ରୋଗରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବାର ନିଶ୍ଚିତ୍ୱ କଲେ । ଏହି ସନ୍ଦେହରେ ରୋଗୀ ପୁସ୍କରୁ ଗୋଟିଏ ଗୁଲିରେ ଥାଇ ମରୁଥିଲେ । ଦେଉଳବନଖୁବଲ ଉଚ୍ଚ ଗୁଲି ଓ ତାହାର ବୁଝଣା ବସ୍ତାଦି ଯୋଡ଼ ଦେଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ଘରେ ଫ୍ରେଜ ନିବାସକ ଫାଣ୍ଡି ଅଦି ସେତକ କରାଇଲେ । ଏ ଉପାୟମାନ ଭଲ ଲାଗିଲେ, ଓ ସେଦିନୁ ସେ ଶ୍ରୀମରେ ଅନ୍ୟ କାହାରକୁ ଏ ରୋଗ ଘଟି ନାହିଁ । ଏଭିଦରେ ଯାଉ ଏହାରି ବାସ୍ତବ୍ୟ ।

ବଜାମା ମାନେଜରଙ୍କ ନାମରେ ଅପଦାଦ ଓ ଭୟ ଦେଖାଇବା ଅପରାଧରେ ଉଦ୍‌ଗତବର୍ଷ ଦଣ୍ଡବଧୁ ଅଭିନବ ଦ ୫୦୦ ଓ ୫୦୨ ଯା ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ସମନ୍ତ ପଞ୍ଚନାୟକ ଅଣ୍ଡିଖୁଆ

ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟ ବାବୁ ସୁଦାମଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଭି-ଭରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଗଜନାଟ ସୁପ୍ରଶ୍ରୁତ୍ୟକ ନିକଟରେ ଅପିଲ ଦାଏର ହୋଇ-ଥିଲେ । ଅପିଲରେ ସମନ୍ତ ଦ ୫୦୨ ଯାକୁ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କଲେ ମାତ୍ର ଦ ୫୦୦ ଯା ଅନୁସାରେ ଦ ୧୯ ଶ ସରକାରରେ ମା ୨ ସ ବିଦା ପରଶ୍ରମରେ କଏଦ ଓ ଟ ୫୦ କା କରାମାନା ଶାସ୍ତି ପାଇଲେ । ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଗୁପ୍ତରେ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲର ମାନେଜରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଦୋଷାଗ୍ରେସ କରୁଥିଲେ ତାହା ସେ ପ୍ରମାଣ କରି ନାହାନ୍ତି ସୁତରାଂ ସେ ମାନେଜରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୃତ୍ୟା ଦୋଷାଗ୍ରେସ କରୁଥିବାରୁ ଦୋଷୀ ଅଟନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେବ ମାନେଜରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୋକଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେଥିର ପରଶ୍ରମ ଏହିପରି ହେଲେ ।

ପୁଲ୍ଲୀ ଓ ଜନସାଧାରଣ ।
 ହିସୁର ହିତୈଷୀରେ ଲେଖାଅଛି କ ଚଣ୍ଡେ-ପୁଲ୍ଲୀ ଇନ୍‌ଡ୍‌ଗୁରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଦେହ ପୁଲ୍ଲୀ ସର ନିନା କରନ୍ତେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କ "ଅପଣମାନେ ଏକା ପୁଲ୍ଲୀସର ଦୋଷ ଦେଖନ୍ତି ମାତ୍ର ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରଭ ଦୁଷ୍ଟି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅମୂଳ୍ୟମାନ ଦେଶରେ ଯେଉଁମାନେ ବିକା-ଲେକ ବୋଲି ପରଚିତ ସୋମବାର ଚଉପୁ, କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାମାଜିକ ଓ ପାରିବାରିକ ମାନବ

ପଦ୍ମା ବଳେ ପୁଲସକୁ ଦୋଷ ଦେବାକୁ ସମ୍ଭବ
 ତର ଦେବେ । ପରିକ୍ରମା, ପ୍ରେମ, ସରଳତା,
 ସ୍ଵାର୍ଥ ବିକାଶ, ମତି ଓ ଧର୍ମଭାବ ଏ ସମସ୍ତ ମହତ-
 ଲାବକ ଗଠକର ଉପକରଣ । ଯେଉଁ ହୃଦୟରେ
 ସେ ସବୁ ନାହିଁ ସେ ପୁଲସ ଦଳକୁ ନୁହେଁ
 ତ '୧' ଉତ୍କଳ ପୁଲସ ଇନ୍ଦ୍ରେବୁରବର ଉତ୍କଳ
 ଯଥାର୍ଥ ଏଥିରେ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ସମ୍ଭାରରେ
 ଦୁଃସ୍ଵରଣ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଶୁଣି ସେମାନ
 କର ଦମକ କମଳେ ପୁଲସର ପୃଷ୍ଠି କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ନାନାଭିପ୍ରାୟରେ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ବାଛି
 ପୁଲସ କର୍ମରୂପ ନିୟୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ବୁଝି
 କଲକ ଓ ଶ୍ରେୟ ପାଳନ ବାର୍ଦ୍ଧନରେ ସଜାକ
 ସାକାନ୍ତ ଦେବା ପୁଲସର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯଦଲୋକ
 ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ପୁଲସ ମନ ଦେବେ ଏହା ଦୃଷ୍ଟି-
 ଲେ ପୁଲସର ବିଶେଷତା ଭଳି ରହୁ ନାହିଁ ।
 ସମ୍ଭାରଣ ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା ପୁଲସର ଦାୟିତ୍ଵ
 ଅଧିକ । ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ କେତେପୁଲେ
 ପୁଲସ କର୍ମରୂପ ବିଶେଷ ଲୋକ ଅଥବା ପ୍ରଜା-
 ରଣରେ ପଡ଼ି ସତ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦା କରୁ ବୁଝୁର
 ସାକାନ୍ତ ଓ ବିଷ୍ଣୁର ଦାକରେ ଏକ ସମ୍ଭବତଃ
 ପୁଲସରେ ଏପ୍ରକାର କର୍ମରୂପର ଅଧିକ୍ୟ ଦେଖି
 ଲୋକେ ପୁଲସକୁ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି । ଧର୍ମ ପୁଲସର
 ପୁଲସ ଇନ୍ଦ୍ରେବୁର ଏ ଉପା ପୁଲସର ବିଶିଷ୍ଟ ନିଜେ
 ସେମନ୍ତ ନିରାପେକ୍ଷ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତରୂପେ ଅପଣା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନେ କେମନ୍ତ ଅଧିକ କର୍ମରୂପର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ ପ୍ରତି ଜାଣୁ ଦୁଃଖି ଲୋକେ-
 କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟ କଲେ କର୍ମରୂପକୁ ବାହାକୁ ଶାବକ
 କରନ୍ତେ । ତାହା ହେଲେ ପୁଲସର କର୍ତ୍ତାମ
 ଭବନା କରବାକୁ କେହି ଅବସର ପାଇବେ
 ନାହିଁ । ପୁଲସ ହାତରେ ସରକାର ଅନେକ
 ସମସ୍ୟା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବସାୟ
 ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ଯେ ଅନେକ ଉଦ୍‌ଭୋଗକର ସାକାନ୍ତ ଓ
 ସହାନୁଭୂତି ପାଇବେ ଥିବୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବସାୟ
 କଲେ ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭାରେ କେହି ବାହାବ ପାଠ-
 କେ ପସିବେ ନାହିଁ ।

ବାବସୁରରେ ପ୍ରେମ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ବନ୍ଦୀ ।
 ପ୍ରେମସେନ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳର ସଂସାରେ
 ନୂଆଦିବ ଦେଖା ହେଇଅଛି । କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନେ
 ପ୍ରେମ ନିବାହଣର ଉପାୟ ଅନଳମ୍ବ
 କରବାରେ ଦେଖା ବହୁ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
 ତ ସୁମାତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁଃଖୋର୍ତ୍ତା ଓ
 ସାଧାରଣର ମନୋରାଜିତ କରୁ ବ ସୁଦା

ବସନ୍ତ ସ୍ତାନେ' ଲୋକେ ଉତ୍କଳର ଦେଉ
 ଅଛନ୍ତି । ବାବସୁର ଏଥିର ବହୁରୂପ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ବାବସୁରକୁ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ
 ଏକତ୍ର ହୋଇ ପ୍ରେମ ନିୟମର ବିଶେଷ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏକ ମେଳ ହୋଇ
 ଦୋକାନ ପ୍ରଭୃତି କର କର ଦେଇଥିଲେ ଓ
 ସମକାଳୀନମାନେ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
 ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ କ୍ରମେ
 ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ଲାଗିଥିଲା । ଅବଶେଷରେ
 ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଯେ ପୁଲସର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଦ
 ନ ପାଇଁ ଲୋକେ ମତ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧୧ ର-
 ଖରେ ସେଗ୍ରି ସେସନ ଓ ଅବକାଳରେସନ
 ରାଜ୍ଞି ପ୍ରଭୃତିରେ ଅନୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିଲେ
 ଓ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପୁଲସ କର୍ମରୂପ ଓ ଅନ୍ୟ
 ଏକ ଜଣ ଏହି ଉତ୍କଳଜାତେ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟୁ
 ହେଲେ । ଦଳାବାଣୀମାନେ ଶ୍ରେୟପ୍ରାୟ
 ହେଲେ । ଏହି ଗୋଲମାଲ କର କରୁବା ପାଇଁ
 ପଲଟନର ଅବସରକ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଚମାସଲର ଶେଷଲଟ ବାହାଦୁର
 ଏହି ବର୍ଷମା ଶ୍ରବଣ କର ଅଭିଭୂ ପାଇଲେ
 ନାହିଁ । ତା ୧୨ ରାଜ ଦିବସ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ଶାନ୍ତି କମଳେ ବାହାଣୀ
 ତଲେ ସେ ଲୋକେ ଯାଏ ମାନଙ୍କର ବିଶେଷ-
 ରୂପେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତସ ଦେବ, ପ୍ରେମସେନା ଘରେ
 ରହି ପାରିବ ମାତ୍ର ଘରେ ରହିବାର ଉପସ୍ଥିତ
 କି ନା ଦେଲୁ କର୍ମରୂପ ପ୍ରିୟ କରବେଦେ ।
 ପ୍ରାମଦାର୍ଥୀର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୁଏରେ ସେଗ୍ରି ସେସନ ରାଜ୍ଞି
 ବିଚିତ୍ରାକୁ ହେବ । ପଦ ବାହାର ଚଳୁ ବାହାଣୀ
 ଥାଏ ନଗରରେ ସେଗ୍ରି ସେସନ ବାହାଦୁର
 ଶୁଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଶୋକଣୀ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେଗ୍ରି ସେସନ ବାହାଦୁରଙ୍କଠାରୁ
 ଶାନ୍ତି ନା ବାବସୁ ଶ୍ରବଣ କର ସୁଦା ଦୋକାନ
 କଲ ବାସିଆନା ପ୍ରଭୃତି ବଦ ପୁର । ବୋଧ
 ହୁଏ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବ ।

ସେଗ୍ରି ସେସନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଅବସ୍ଥାକୁ ଚାଲିବେ
 ଅନେକ ବୃତ୍ତବ ଲିଠି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ବହୁ
 ଧନ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ନିବର୍ତ୍ତକୁ ଅଧିଷ୍ଠିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପ୍ରୋକ୍ତ ଲିଠି କରୁ ପଦକୁ ହୋଇ ଲିଠିବର୍ତ୍ତୀ-
 ମାନଙ୍କର ସ୍ତେପ୍ପାର ଓ ବହୁର ଲାଗିଅଛି ।
 ତମହାର ଦଳର ଲୋକସୁଖ ।
 ବର ପ୍ରଦେଶର ଲୋକସୁଖ ମଧ୍ୟମାନ
 ମତ ଦାକିର ଉପେତ ସମୟରେ ସେହିକ

ଲୋକସୁଖ ହୋଇଥିବା ତମହାର ଦଳରମାନ-
 ନର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲୋକାଅଛି । ତହିଁରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟକ
 ଦଳରର ସଂକ୍ଷେପ ବୁଝନ୍ତୁ ପାଠକମାନଙ୍କର
 କୌତୁହ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧାର କରୁ । ସେ ସବୁ
 ଦଳରରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ନୈତକ ଅବସ୍ଥାର ଲୋକେ
 ପରିଚୟ ନେଉଅଛୁ ।

ବାବସୁରର ସଦର ସବଦେ ଲୋକସୁଖ ଅଧିକରେ
 ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଏକ ପ୍ରଭୁର ସଂଗଠକ ଏହି ମର୍ମରେ
 ଏକ ଦଳର ଲୋକେ ଦେଇଅଛୁ କି ସେ ସମ୍ଭାର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତ ଓ ତହିଁରେ କୃଷି କଲେ ସେ
 ପୁରୁଷଠାରୁ ଦେଇଥିବା ତ ୧୯୯ ବା ପେହି
 ଦେବ ।

ମାଲଦା ଜଳର ବହୁଃ ସବଦେ ଲୋକସୁଖରେ
 ଗୁରୁଜଣ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ଏକଦଳ-
 ନାମା ଲୋକସୁଖ ନିରାଲରେ କ ସେମାନେ ମେ
 ସବୁ ପ୍ରାମରେ ଉପା କରନ୍ତି ସେ ସବୁ ବୁଝି
 ଭାଗରେ ବାକି ଦେଲେ । ସେଦେ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ଅଧିକର ଲାଗରେ ପଡ଼-
 ଥିବା ପ୍ରାମରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତ କେତେ ମହତ
 ଶକ୍ତି ସେମାନ ଦେବ ।

ଧୂସର ସଦର ସବଦେ ଲୋକସୁଖ ଅଧିକରେ
 ଏକ ଦଳର ଏକ ଶ୍ରୀର ସାବଧାନତା ପ୍ରଭାବରେ
 କରୁବା ଓ ମେ ସାର ଲାଭବଶାରେ ହୋଇ କ
 ଉତ୍କଳର ଏକଦଳନାମା ଲୋକସୁଖ କର
 ଦେଇଅଛୁ ।

ଜଣେ ବାହୁଣ ଶ୍ରୀ ବାହାର ଶ୍ରୀର ନିରାପ
 ପତ ସଦେବ କର ଏକ ଶ୍ରୀର ବାହାଣୀ
 ସଦର ସବଦେ ଲୋକସୁଖ ଅଧିକରେ ଲୋକସୁଖ
 ଦେଇଅଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀର ସଦର ଅଧିକରେ ଜଣେ ବାହୁଣ
 ଏହି ମର୍ମରେ ଏକ ଦଳର ଲୋକସୁଖ ନିରା
 ଦେଇଅଛୁ କି ବାହାର ବିବାହୁଣା ଶ୍ରୀର ବାହାଣୀ
 ବାସସବୁ ଦେଇ ସାଧ ପାରିବ ନାହିଁ ଓ ବାହାଣୀ
 ଶୋଷକ ଶୋଷାବ ଦେବ । ଏଥିରେ କୃଷି
 କଲେ ସେ ଶ୍ରୀ ସାମକୁ ଶ୍ରୀରୁପ ହେବ ।

ବାବସୁରର ସଦର ଅଧିକରେ ଜଣେ ବାହୁଣ
 ମତ ଓ ବାହାର ପୁଣି ସମ୍ଭାର ସଦର ଲୋକସୁଖ
 ୧୨ ପ୍ରାମମାନଙ୍କର ଦୈନିକ ଲୋକସୁଖ ଅଧିକ
 ଗୁରୁ କଲେ ବ୍ୟା ସାଧାରଣ ଲୋକସୁଖ କରୁ
 ବାର୍ଦ୍ଧନ କଲେ ସେହି ୧୨ ପ୍ରାମଦାର୍ଥୀମାନଙ୍କ
 ଏକଦଳ ଲୋକେ ଦେବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମେ ଉପସ୍ଥଳେ ମଧ୍ୟ କିଛି ବୋର୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ତଳ ବ୍ୟୟରେ ମୋଟସଲ ଉପକ୍ରମ କରାଯାଇଛି । ଓ ଲଘୁ ଫର୍ମରେ ଅନେକ କାଳ ବର୍ଷକର ସ୍ଥାନୀୟ ବୋର୍ଡର ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ।

(୨) ୧୯୧୭ ଓ ୧୯୧୭ ମାସରେ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ଉପକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କର ଉପକ୍ରମରେ ତଳେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମାନ ଉପକ୍ରମାଦି ଅଧିକାର ଲଘୁକାରୀର ସର୍ବିଷରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇଥିଲେ, ତଳେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଓ ସେ ଓଡ଼ିଶା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ଓ ଅଧିକ କେତେକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିକରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଥିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପ୍ରକାଶକାରୀ କରାଯାଇଛି ।

(୩) ଓଡ଼ିଶାରେ ଆର୍ଥିକ ଦେଶର ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟକର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

(୪) ଲଘୁକାରୀ ପରିଚାଳନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଶର ପ୍ରକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଛି ।

(୫) ପରିଶେଷରେ ସେ ତଳେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଅଟନ୍ତି ।

ବାବୁ ମହୋଦୟ ଉପକ୍ରମକୁ ସାଧନଥିଲେ, ସେ ପ୍ରାଣୀ ନ ଥିବାର ଦେହୁ ଯଥା ଲଘୁକାରୀ କରାଯିବାରୁ ଉପକ୍ରମ ପରି ପ୍ରକାଶ କରି କିଳ ବାସ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମାତାଉଅଛି ସେ ବଦଳକୁ ସରକାରୀ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୋଷ ବାହାଦୁର ତଳେ ପ୍ରାଣୀ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନୀକ ଦୋର ନାହିଁ । ତଥାପି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପରିଚର ।

କାଳେକର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୈନିକୀୟ ଦେ କାହା-ଦୁର ମଧ୍ୟ ତଳେ ପ୍ରାଣୀ ଅଟନ୍ତି । ଶ୍ରୀମାତା ବାହାଦୁର ୧୯୧୪ ମାସରେ ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଦଳକାରୀ ଉପକ୍ରମ ବାହାଦୁର ସାରି ଉପକ୍ରମସମ୍ବନ୍ଧରେ ମନୋକାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଅନୁମୋଦନ ଅପା ବର୍ଷ ଉପକ୍ରମବୋର୍ଡର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିରପେକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୁକୋମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବାର ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିକ ବଦଳରେ ।

ପୁରସ୍କାର ବିବରଣ ।

କେ ପୂର୍ବ ସୁକାରୀର ଅପରାଧ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକକା କଲେକ୍ଟରୀସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁର-

ସ୍କାର ବିବରଣ ଅପରାଧ ହୋଇଥିଲା । କବାନର ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ବର୍ଷକର ମିତ୍ର ହରପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପରାଧ ମୁକ୍ତ କରି ପୁସ୍ତକ ବିବରଣ କରା- ଥିଲେ । କଲେକ୍ଟର ପ୍ରତିପତ୍ୟାଳ ବାବୁ ଲାଲକର ମନୁଷ୍ୟକର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ପାଠ କରାଯାଇଛି । ସେଥିର ସାମ୍ବନ୍ଧ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାର ଦେଲ ।

୧୯୧୪ ମାସରେ କଲେକ୍ଟରୀସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀମତୀ '୧' ଥିଲ ୧୯୧୧ ମାସରେ ୮୪ ହୋଇଥିଲେ ତଳେ ସକଳ ମାନୁଷ୍ୟର ସେଷ- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୧ ହୋଇଥିଲେ । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀର ସମସ୍ତକାଳ ୨୦୦୦ ରୁକି ପାରିଅଛି । ଦୈନିକ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରକାରୀର ପଳ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ କିଛି କିଛି ସୁବନ୍ଧୁ ଅଧିକ ଉପକ୍ରମ କରା- ବାର ଅବଶ୍ୟକ ନ ରଖେ ।

ପ୍ରକାରୀର ପଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଲେକ୍ଟର ପଳ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରକାରୀର ପ୍ରକାରରେ କଲେକ୍ଟରୀସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ଅଧିକାର କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଡାକା, ହିନ୍ଦୁ ଓ ପାଟଣା କଲେକ୍ଟର ୧୨ ୨୨ ଓ ୩୨ ପ୍ରକାର ଅଧିକାର କରାଯାଇଛି ।

ଏକ ଏ ପ୍ରକାରରେ ୫୨ ପ୍ରକାର ଓ ୧, ୧, ପ୍ରକାରରେ ୨୨ ପ୍ରକାର ଅଧିକାର କରାଯାଇଛି ।

ଏ ଏ ପ୍ରକାରରେ ୩୦୦ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ କେହି ଉପକ୍ରମୀକାରୀ କରା- ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

କିଏକ ପ୍ରକାରରେ କିଛି କିଛି ବର୍ଷ ଦେଲ କେହି କିଛିକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରି ନାହାନ୍ତି । ଏଥରୁ କିଛିକିଛି ଏହି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରକାରମାନେ କଲେକ୍ଟର ପିଆ ପ୍ରାଣୀ ହେଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଘରେ ଶୋ କରାଯା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ବ୍ୟୟାଏ । ଏଣିକି ସାମାଜିକ, ପାଟଣ, ମାସିକ, ବାର୍ଷିକ ପ୍ରକାର, ଦସ୍ତାବିଜ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ଏପରି ଅଧିକାରୀ ନାହିଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ପିଣିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ଲଜାନୁଷ୍ଠାନରେ ପରିଚାଳନା କରି ଶୋ କରାଯାଏ ।

କ୍ରୀଡ଼ାସମ୍ବନ୍ଧରେ କେଣା ଥିଲ ସେ କ୍ରୀଡ଼ା ସ୍ଥାନ ଓଡ଼ିଶା ବର୍ଷକରା କେତେକ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାର କରା ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଦୁଇପୂର୍ବ ବର୍ଷକର ମିତ୍ର ମାତ୍ର ଗୁଣ ଲାଲକାରକାରୀ ବ୍ୟ- ଦ୍ୟକ କ୍ରୀଡ଼ାସ୍ଥାନୀୟ ଉପକ୍ରମକୁ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଚାଳନା ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ପାଟଣକ ମହୋଦୟ ସ୍ଥାନୀୟକ ହୋଇଅ- ଥିଲ । ସୁବନ୍ଧୁ ଏଥିର ଶ୍ରୀ କଲେକ୍ଟରୀ ସାହେବଙ୍କୁ ଅଧିକ କରା ହୋଇଅଛି ।

ହୋଇଥିଲ ଅବା କୋର୍ଟର ଶ୍ରୀ ଅବା ଶ୍ରୀମାତା ସନ ୧୯୧୩ରେ ପାରିଲେ ୨୦ କିଛି ପ୍ରକାର କରାଯାଇଛି । ସନ ୧୯୧୮ରେ ଶ୍ରୀମତୀର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ଓ ବର୍ଷର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀମତୀର ୫୦ ଠାରୁ ୫୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀମାତାସର କାର୍ଯ୍ୟ, କଲ୍ୟାଣର ସୁବନ୍ଧୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତଳେ କାହିଁକା ସୁବନ୍ଧୋବସ୍ତ ଓ ଏକକର ଅଧିକାରୀ ସର୍ବନିକ ସୁକ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣିକି ଅଧିକ ଶ୍ରୀ ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀମାତାସର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଏକ ବର୍ଷ ପାରିକ ହୋଇ- ଅଛି ସେଥିର ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁକି ।

ଲଜନୁଷ୍ଠାନ । ଏକପ୍ରକାରରେ ସୁକ୍ର ଥିଲ ମାତ୍ର ଦୁଇ କୋଟି ଦୁଇକିଲ ଉପକ୍ରମ ହୋଇ- ଥିଲ । କୋଟିଏ ମର୍ଦ୍ଦେ ପୁଲରେ ଓ କଲେକ୍ଟରୀସମ୍ବନ୍ଧରେ କୋଟିଏକି ପ୍ରକାର ଅଧି- କରା, କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକର ପ୍ରକାର ହୋଇ- ଥିଲ । ସେମାନେ କିଛି ଦୁଇକିଲ ପ୍ରକାର, ସେମାନେ କିଛିକାରୀ କଲ୍ୟାଣ ରକ୍ତକେତର ପୁଅ ଅବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀମାନେ ଧର୍ମାଳ ଓ ଶାନ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ଏହି ନିଜାଳି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଷ- ମାନ ମଧ୍ୟ କଲେକ୍ଟରୀ କ୍ରୀଡ଼ା ମଧ୍ୟରେ ଅଧି କୋଳମାଳ କରାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ପୌଳକ ବାସରେ କଲ୍ୟାଣ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପୁଲସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେଣା ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ କେତେକାସୁ ଦୁଇକିଲ ପ୍ରକାର ସୁବନ୍ଧୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରୁ କିଛି କରାଯା- ଉପକ ହେଉଅଛି ।

ପୁରସ୍କାରବାଦୀ — (୧) ବର୍ଷୀୟ ଶ୍ରେଣୀ- ଲକ୍ଷ ବାହାଦୁର କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାର ନିମନ୍ତେ ୧୦୦ କା- ବିବରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କିଛି ହୋଇଅଛି ।

(୨) ମିତ୍ର ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଚୂଡ଼ି ପାଲ ୫୨୫୦ କା ଓ କା ଲଘୁକାରୀ ଲଘୁକାରୀ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇକୋଟି କୋଟିଏ ପଦକ ହେଇଅଛି ।

(୩) ସୁବନ୍ଧୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ବାହାଦୁର ଉପକ୍ରମୀୟ ପାଲକ ବୋଲି ୫୫୦୦ କା ହୋଇଅଛି ଓ ସେକ୍ଟର ଶ୍ରୀମାନ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପାଲକ ହୋଇଅଛି ମଧ୍ୟ ଅଧିକ କେତେକ କିଛି ପୁରସ୍କାର ଦେଇଅଛି ଏହାକର ପୁରସ୍କାର ପୁସ୍ତକ ୫୦ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ।

(୪) ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟର ମୁସଲମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

(୫) କଟକର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ କେହି କିଛି ମନ୍ତବ୍ୟ ଅବତୁଳ ନପା ରଚନା କଲେ ତାହାକୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

(୬) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତରାଳ ବେଳେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେହି କିଛି କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତରାଳ ବେଳେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେହି କିଛି କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେହି କିଛି କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମାଜ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

ଅଗତ୍ୟାଗତ ସମ୍ବାଦକରଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ସମ୍ବାଦକରଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତରାଳ ବେଳେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେହି କିଛି କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେହି କିଛି କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

ଅଗତ୍ୟାଗତ ସମ୍ବାଦକରଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

ଅଗତ୍ୟାଗତ ସମ୍ବାଦକରଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କଲିକତା-ମେଲେଟ ।

କୋଷାଠାରେ ରୁପେକ ସଂଗ୍ରହ କରି ସାହସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଗଠନ କରାଯାଇବାର ଗ୍ରାମ୍ୟ ୩ ୨୧୦୦ ନା ଲକ୍ଷ ଲାଠାପାଇଁ ସଂସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଗଠନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଉପକରଣ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ମହା-ପଦ୍ମବଳ ନାମ କରାଯାଇଅଛି । ଗୋଟିଏ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

କରକାରୀଙ୍କୁ ଉପକରଣ ଗୋଷ୍ଠି ପାଇଁ ଉପକରଣ ସେବା ପାଇଁ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣେ ହେଉ ସେ ଗାହକୀ ହୋଇ ସେଇ ଉପକରଣକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ନାମରେ ଉପକରଣ ଗାହକୀ ନାମ କରାଯାଇଛି । ବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପକରଣ ଗାହକୀ ନାମ ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ବସ୍ତୁ-ପତ୍ର ଗାହକୀଙ୍କୁ ୫ ୨୦ ନା ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ । ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ।

ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ । ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ । ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ।

ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ । ଉପକରଣର କିଛି ହିସାବ ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ ଶୁଣି ଗ୍ରହଣ କରି ଉପକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ର ଉପକରଣ ଗାହକୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ।

ପ୍ରେକ୍ଷଣପତ୍ର ।

ପ୍ରକ୍ଷେପକଙ୍କ ମହାନତା ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ରେ-
ମାରେ ଦାୟୀ କୋଡ଼ୁ ।

ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ ।

୪। ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଦାସ ସେହି ସମୟରେ ରେମୁଣା ଗ୍ରାମୀଣ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେବା ମାତ୍ରରେ ଏକ ୧୮୫୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଏକ ସମ୍ପର୍କ ନିଶ୍ଚୟ କରାଯାଇଛି । ତତ୍ପରେ ରେମୁଣା ଗ୍ରାମୀଣ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଓ ମେଘନାଥଙ୍କ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅପମାନ କରାଯାଇଛି ।

ସେମାନେ ମିଶ୍ରିତ ପଦ୍ଧତ୍ତ ଅମାନତା କରି ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ଦାସ୍ୟ ବ୍ରତାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ ପୁତ୍ରରେ ଭୋଜନ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଳା ମିଶ୍ରିତ ଭୋଜନ ପ୍ରକାର ବାଧା ଦିଆ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟଥିଲେ ତନ୍ତୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ପର୍କ ନିଶ୍ଚୟରେ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଶନାଥର ବ୍ୟକ୍ତିତା କ୍ରମେଦାର ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କରେ ମହାପଦ୍ମ ପୁତ୍ର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଆଜି ସମ୍ପର୍କରେ ଅପମାନ ପ୍ରକାର କରିଥିଲେ । ଏ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଓ ଦେବୁଜିଦାର ମହାପଦ୍ମମାନେ ଓ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଦଶକ ଲୋକ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ହୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଦଶକ ଲକ୍ଷ ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ପାଦନ ସହିତ ଦାୟୀ କରିଥିଲେ ।

୫। ମିଶ୍ରିତ ମହାପଦ୍ମ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇ କାନ୍ଥପ୍ରମାନ ଓ ଦେବୁଜିଦାର ମହାପଦ୍ମମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ କରିଥିଲେ; ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହିପରି ବ୍ୟାକ୍ଷ୍ୟା କରିଥିଲେ, ତୁମ୍ଭ ନିଜ ଦାସ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ କରିଥି ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ନିଶ୍ଚୟରେ ଅପମାନକରୁ ଅପମାନ କଲେ ନାହିଁ ତ ଅପମାନକର ନାମକ ପଦ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରଦାନ କଲେ ନାହିଁ । ଅତୁର ମଧ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ନିଶ୍ଚୟରେ ନିମନ୍ତଣ କଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥଙ୍କ ମହାପଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ମହାପଦ୍ମମାନଙ୍କ ଅପମାନକର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ନିଜେ ଦୁର୍ଗାକଳ ଦାସଙ୍କ ଘରେ ଅପମାନକରଣ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ବା ମତ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ମହାପଦ୍ମମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ସମାଜରୁ ସମାଜରୁ ହୋଇ ଦୁର୍ଗାକଳଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ “ଦୁର୍ଗାକଳ ଦାସ” ବୋଲି ଅନ୍ୟା ଦେଇ ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଉତ୍କଳବାସିନୀ ମଧ୍ୟରେ ଅପମାନ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଉତ୍କଳବାସିନୀ କରିଥିଲେ ।

୬। ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଓ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ମିଶ୍ରିତ ପୁରୁ ପରେ ଏହି ଉତ୍କଳବାସିନୀ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତରୀ ଅପମାନପ୍ରଦାନ ଓ ଭୋଜନ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ତନ୍ତୁ ରେମୁଣା ଦାସ କାନ୍ଥପ୍ରମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଗାକଳ ଦାସଙ୍କ ଘରେ କୁଟୁମ୍ବିକା କରି ଚାଲିଛି । ସେହିମାନେ କୁଟୁମ୍ବିକା କରିଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସହିତ କୁଟୁମ୍ବିକା କରିଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ସେହି କାନ୍ଥପ୍ରମାନେ ଦୁର୍ଗାକଳ ଦାସଙ୍କ ଘରେ ଭୋଜନ କରିଅଛନ୍ତି ।

୭। ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତରୀ କୁଟୁମ୍ବିକା କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ରେମୁଣା ବାସିନୀଙ୍କୁ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ଦକ୍ଷିଣାଂଶର କାନ୍ଥପ୍ରମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତରୀ ଅପମାନ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପରଦା ଦେଇ ସକ୍ଷେପ ଲେଖିବାକୁ ଘରେ ଏହି ପ୍ରକାରେ ଏବଂ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିଲେ ସ୍ତରୀ ଗ୍ରାମର ଅଧିକାର ହେବ । ଏ ହେତୁ ସେ ସମସ୍ତ ପରଦାମାନ କରି ତୁଲ୍ୟୋଟି ମହତ୍ତ୍ୱ ଘଟକାର ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ କୁଟୁମ୍ବିକା କରି ତୁଲ୍ୟୋଟି ବାକୁ ତୁଲ୍ୟୋଟି ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଏବଂ ଉତ୍କଳବାସିନୀ କାନ୍ଥପ୍ରମାନଙ୍କୁ ମହାପଦ୍ମମାନଙ୍କ ଘରେ ମାନେ ଦୁର୍ଗାକଳଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ଷେପ କରିବା ଉତ୍କଳବାସିନୀ ନାମକ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମନର ସଂଶୟ ହେବନ ହେବ ।

କ୍ରମଶଃ
ବସନ୍ତ
୨୨/୩/୧୯୦୦ }
ସ୍ତରୀ
ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଦାସ ଦୋଷ

ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ଦାସ ବ୍ୟବସାୟ କରକାରୀ କାନ୍ଥପ୍ରମାନ	୧ ୦ ୦
ନେତୃତ୍ୱାଧିକାରୀ ସିଦ୍ଧ	୧ ୦ ୦
କୋମଳକାନ୍ଥ ମହାପାତ୍ର ମୁଦ୍ରିକା	୧ ୦ ୦
ମାତୃକାଳୀ କାନ୍ଥପ୍ରମାନ	୧ ୦ ୦
ପ୍ରକ୍ଷେପକଙ୍କ ମହାପଦ୍ମ	୧ ୦ ୦
କୋମଳକାନ୍ଥ	୧ ୦ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ADVERTISEMENT.
Wanted a Gymnastic and Drill Teacher for the Baripada High English School, Mourbhans. He must have passed the Entrance Examination and will have to teach the last class and to do clerical duties.

The salary of the post is Rs. 15 a month.

Baripada has a healthy climate and is 30 miles from the Baripada Road Station Bengal Nagpur Railway.

Applications will be received up to 31st May 1900.

Baripada, } N. D. Chnckerburtt
21-4-1900. } Offy. Supdt. of P. S.
Mourbhans.

ବିଜ୍ଞାପନା

ଶ୍ରୀମତୀ ଦର୍ଶି ସିଂହାଳ ପକ୍ଷରୁ ଦର୍ଶି କଲୋବସୁ ବାଣ୍ୟ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଜଣେ କଲୋବସୁ କର୍ମରୁ ମାସିକ ଟ ୨୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ ଆବଶ୍ୟକ । ଭଲକାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କିଛିରେ ଶ୍ରୀମତୀ ବାଣ୍ୟ ପାଇବାର ସମ୍ଭୂତି ସମ୍ଭବ । ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରତି ସବୁ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରକାରୀଙ୍କ ପାଖରୁ ମୋ ମାସ ୧୮୮୧ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବାକୁ ହେବ । ପ୍ରକାଶ ଆଉଟ ଓଡ଼ିଶା କଲୋବସୁରେ ବାଣ୍ୟ କରୁଥିବା ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେବେ ।

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ
ଅଃ ମାନେଜର
ଦର୍ଶି ।

୨୨ | ୩ | ୧୯୦୦

NO ICE

Is hereby given that, thoroughly experienced man is wanted for Durpan Estate on Rs. 20 per mensem to conduct Settlement works on behalf of the proprietor of the Killah. He should produce testimonials from proper authorities about his honesty and sincerity. Preference will be given to one, who worked in the Orissa Settlement. Applications will be received by the undersigned till 8th May. In case the officer works hard and sincerely looks to the interests of the estate, he will have every possible chance of being provided with a suitable appointment in connection with this Killah after the Settlement is over.

Krishna Ch. Nanda
Asstt. Manager
Killah Durpan.
25-4-1900.

ବିଜ୍ଞାପନା

ଅନୁଭବ ଚଳାଇ ସୁଲଭ ବ୍ୟୟ ସକାଶେ ନିର୍ବାହୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କୂଳିକା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଶ୍ରେଣୀର ହେତୁ କଳକ୍ଷେତ୍ରରୁ କିଛି ହେବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସମ୍ଭୂତି ଦୁର୍ଲଭ ପାଇବ ପ୍ରତ୍ୟେକମାନଙ୍କୁ ଅଟଇ । ଭଲକାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କିଛିରେ ସମ୍ଭୂତି ସମ୍ଭବ ପାଇବାର ସମ୍ଭୂତି ସମ୍ଭବ । ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରତି ସବୁ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରକାରୀଙ୍କ ପାଖରୁ ମୋ ମାସ ୧୮୮୧ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବାକୁ ହେବ । ପ୍ରକାଶ ଆଉଟ ଓଡ଼ିଶା କଲୋବସୁରେ ବାଣ୍ୟ କରୁଥିବା ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେବେ ।

ପାଞ୍ଚମୁଦ୍ରା ଚଳାଇ ଉଚ୍ଚ ହେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦମ୍ଭପୁଲର ମାସ ୩୧ ଲକ୍ଷ ହେବ । କିଛି ପୁଲର କଲୋବସୁରେ ବାଣ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର କି ଯାହାକାର ବ୍ୟୟ କି ୨୫ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଓ କି ୩୦ ଟଙ୍କା ନୂତନ ଥିବ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ପତ୍ର ସୁତରାଂ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଅନୁଭବଚଳାଇ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଉଷୁକୁ ସୁପରି-ଖେତ୍ତେକ୍ଷ ସାହେବ କାହାକୁ ଭଲ କରୁଥିବ ତାହାପ୍ରମାଣ ହେବ ।

ତା ୨୨ ଡିଏ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୯୦୦ ମସିହା ।
J. E. ARMSTRON
Dist. Supdt. of Police.
ANGUL.

ବିଜ୍ଞାପନା

(ବ୍ୟାବହାରୀନିର୍ଦ୍ଧାରଣ)

କାଳକ୍ରମାନ୍ତର ଚାକରୀକାରୀନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-କ୍ରମରୁ ସମ୍ଭବ ଶ୍ରେଣୀରେ ସହଜରେ ଦୁର୍ଲଭ ଲାଭ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ କାଳକ୍ରମାନ୍ତର ଅଧ୍ୟାପନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏ ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସହଜ ହୋଇ ବ୍ୟାବହାରରେ ସହଜରେ ଲାଭଲାଭ କରୁଥିବା ନିମନ୍ତେ କେତେକ ପ୍ରକାର ଅଭିଯୋଗ କରି ପଡ଼ା ଲାଭପାଇ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭ ଲାଭପାଇବାର ମହୋତ୍ସବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକ୍ରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କାଳକ୍ରମାନ୍ତର ସହଜରେ ସମ୍ଭବ ଲାଭ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାଳରେ ଉପାୟବାକୁ ଅମ୍ଭେ ଅନୁରୋଧ କରି ପ୍ରକାଶ କରି ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳରେ କର୍ମାନ୍ତରେ ମୁଦ୍ରଣ କରାଇ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । ସାଧାରଣରୁ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ପ୍ରତି ଟ ୦ ୧୦ ଅର୍ଥା କରୁଅଛୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା କାଳକ୍ରମାନ୍ତର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ପରିସ୍ପନ୍ନ ସାଧି ହେବ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏନକ୍ସିଡ୍ ଏଫ୍ ଏ, ଡି, ଏ, ପ୍ରଭୃତି ରୂପରେ ପ୍ରକାଶିତା ପୁସ୍ତକମାନେ ଅନୁଭବ-ଲଭ କଲେ ସମ୍ଭବରେ ସୁଲଭ ଭାବେ କିଛି ପାଇବେ । ସାଧାରଣକୃତ ଅବକାଶ ନିମନ୍ତେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅମ୍ଭେ କଲକ୍ରମରେ ଏକ କଟକ ଟ୍ରେଜର୍ସ ହୁଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶ୍ରୀ ବରକର ରଥ ମହୋତ୍ସବ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।
୨୨ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୦୦ } ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଙ୍କଦ୍ୱାରା
ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ଚଳୁଥିବା ପ୍ରକାଶ

ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଉଷୁକୁ ଚଳୁ ୩୦ ହଜାର ବାସକ କୁଟ
ପୁଲର ଉଚ୍ଚ ଉପକାରୀକାରୀ
ଅଧ୍ୟାପକ ରାମାୟଣ ।
(ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସପ୍ରକାଶ)
ନୂତନ ହୋଇ କୌଣସି ଜଗତୀୟ ପ୍ରେସରେ
କରୁଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫
ଏକଟଙ୍କା ଟ ୧୦ ଶ୍ରୀ ଉଷୁ କଲେ, ଟ ୨୫ ଶ୍ରୀ
କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ହେଉଥିବ । ଉଚ୍ଚ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଠା ଯାଇପାରେ ।
ମେନେଜର, ଜଗତୀୟ ପ୍ରେସ କୋର୍ପ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to
H. J. BELL,
Agent,
Cuttack.

IRRIGATION DEPARTMENT. NOTICE.

It is hereby notified that the High Level Canal, Ranges I and II, from Chowdwar to Rorya, will be closed or annual repairs from 8th May to 10th June 1900, both days inclusive.
CALCUTTA, A. H. C. MACCAWTHY,
The 26th Under-Secy. to the
March 1900. Govt. of Bengal.

ପ୍ରୟୋଗନୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ପାରିବାରିକ ଚଳଣୀ ଚଳାଣୀ, ଉଚ୍ଚ ଚଳଣୀ
ଚଳାଣୀ, ନୋଉପାୟା ୧ ମରାଜ ଏକଅଣା,
୨ ସୁଲଭ ଚଳଣୀ, ବସୁଲକା ଚଳଣୀ ଏକଅଣା,
ବସୁଲକା ଚଳଣୀ ଚଳଣୀ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
ପ୍ରୟୋଗନୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବେ ଚଳଣୀ
ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ସମାଜ୍ୟ ଲେଖାପତ୍ର
କରୁଥିବେ, ସେମାନେ ସହଜପ୍ରାପ୍ୟ ଚଳଣୀ,
ମୂଲ୍ୟ, ମସଲହାସୁ ଉପରେ ଲେଖାମାନ
କମଳ କରୁପାରିବେ । ପଞ୍ଚମାସକାଳ ସମ୍ପନ୍ନ
ସଂସ୍କରଣ ଏକଅଣାରେ ହେବ । ସମସ୍ତଙ୍କର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସମୋତ୍ତମ ହେବୁ ପୁଲ
ପାଠ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ । ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ସମିତିର

ଉତ୍କଳର ଅଧିବାଣ

ଜିନିଷ ଦେଖା

ଦେଖି ଜିନିଷ,

ଶେଷ ଅବଶ୍ୟ ଭଲ

ଦାମ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତା !

ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ସମିତିର

ଉତ୍କାର

କଟକ ଅଦାଲତ ନିକଟରେ

ଉତ୍କଳ ନାହିଁ, କାଳିବିକ୍ରମ ନାହିଁ

ମନରେ କିଛି ଧୋକା ରହେ ନାହିଁ

ନୂଆ ଆମଦାନୀ

ଛାନ୍ଦକାର ଉପଯୋଗୀ

ନାନାପଥ ଦେଖା ନୁହା

ଟିକିଲ, ଟିକିଡ଼ି, ଛିଟି, ତମର

କର୍ପା ଇତ୍ୟାଦି ।

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସ ନଗରସ୍ଥ ଅମ୍ବର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ସବୁପ୍ରକାର ବନାରସୀ ମାଲ ଗୁରୁତର ନାନାପ୍ରକାର ଗୁଡ଼ା ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ କିଣିପ୍ରଦାନରେ କଠୁକାଳରୁ ମାଲି ଯୋଗାଇ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ବାମସ୍ତ୍ରୀ, ଭେଲୁଝର, ଅଠମହେଇ, ରୁମୁମଡ଼, ସତେଇକଳା ପ୍ରଭୃତିର ଗୁଣାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ତରୁ କଲେ ଅମ୍ବର ଖାଟି କାରବାରର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମ୍ବର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ବରପୁ ସବାଣେ ସବାଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁକା ବନାରସୀ ଶାଢ଼ୀ, ଖୋର, ଗୋଧି, ଚୋରା, ବଂଜାପ, ବାସ୍ତ୍ର, ସର୍ତ୍ତୀ ଦୋପଟା ମଇଲ, ଶିରରେ ବାଜିବାର ଟେଣି, ରୁମାଲ, ସାଲ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର ରତ୍ନାକ ଖଣ୍ଡ ଅଗ୍ରସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଗୁଡ଼ା ସୁକା ରୂପାର ବାସନ, ବାଗର ଜାଲୁଦା ପ୍ରଭୃତି ବହୁ ଅନୁସାରେ ବହୁଲକ୍ଷ୍ୟର ଦେଉ । ବହୁତ ଦେବାବେଳେ ଅନୁମାଳତ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ଦେବ । କେହି ଦେଖି ମାଲ କିମ୍ବଦନ୍ତୀର ଗୁଣା ବର ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର କର୍ମଗୁଣ ବା ଅମ୍ବେ ସୁସ୍ତୁ ଯାଇ ପାରିବ ।

ଭାବରେ ପକ୍ଷ ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ ବ ଉପାୟରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଭାବରେ ବ ବେଳରେ) ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରବାର ସୁକାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରର ରଖିଅଛୁ, ସୁକାରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ତଳକ, ମାଟ ଲଫାଫା ଉପରେ ଅମ୍ବର ଦାମ ଓ ଠିକଣା ହିନ୍ଦି ବା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀରେ ଅମ୍ବର ଦୁସ୍ତୁର ଦେବ । ଦେଲୁପେବରୁ ପାଇସଲରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ପକ୍ଷର କ ଦେଲେ ଫେରତ ଲାଭଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁମାଲ ଭୋଳାନାଥ,
କୁଞ୍ଜବନ ପାଟକ, ବନାରସ ସିଟି ।

ନିପୁଣାଲମେଷ, ଅପରପ୍ରାଲମେଷ, ବର୍ଣ୍ଣା-କୁମ୍ଭର ଏବଂ ମାଲକର ମୂଲ୍ୟର ଯାଠାପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିୟକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋକାଳରେ ବରପୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମୋପସଲର ଗୁଡ଼ାକମାଳକୁ ପ୍ରଭୃତି ପଲମାଣରେ କର୍ମକ କଥାଯାଏ । ବନାରସୀକାର ବାଗର, ପେନ୍‌ହେଲ, କଲମ, ଦୁଆର, ପ୍ରଭୃତି ହୁଏ ଏବଂ ଗର୍ଭମେଷର ଅପିସରେ ଲେଖିବାର ଯାକଗାମ୍ବ ସରଞ୍ଜାମମାଳ ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ଅମ୍ବ ଲକ୍ଷରେ ଟିକିବ । ଇତ୍ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ,
ସେକେଟରୀ

ସତକ ମହାଭାରତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟାଦଶପଦ୍ୟର ମୁଦ୍ରାକଳନାର୍ଥକ ଶେଷ ଦୋଇଅଛି । ବର୍ଣ୍ଣର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ସାରକୁ ଟ ୧୨୫/୮ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବଦନ୍ତୀରୁପ ଅଟଇ ଯଥା;—

୧ ଅଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୫
୨ ଗନ୍ଧ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୫
୩ ସମ୍ଭା ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୫
୪ ବନ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୫
୫ ବିଶ୍ଵାସ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୫
୬ ଉଦ୍‌ଯୋଗ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୫
୭ ଗୁଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୫
୮ ଦ୍ରୋଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୫
୯ କର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧/୮
୧୦ ଶଲ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧/୮
୧୧ ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧
୧୨ ବାରିଧିକା ବା କରକ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧/୮
୧୩ ୧୪ ନାଭୀ ଓ ଶାନ୍ତି ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧/୮
୧୫ ୧୬ ଅଗ୍ରନେତ୍ର ଓ ଅଗ୍ରମେଷପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧
୧୭ ଦୁର୍ଗାମା ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧/୮
୧୮ ସୁଗାନ୍ଧେନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧

ନୂତନପୁସ୍ତକ ।

ବୃତ୍ତସଂଗ୍ରହ ।

ଅଭିପ୍ରାୟ	ଅଭିପ୍ରାୟ	ଅଭିପ୍ରାୟ
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୧/୮	ଦୁଇଅଣା	
ବାର୍ତ୍ତମାଲ୍ୟୁ ପୁନର୍ମୁଦ୍ରଣ		ଟ ୧୫
ଆତ୍ମସୁଖମାୟା (କଲ୍ୟାଣପଠ୍ୟନାୟକପୁତ୍ର)		ଟ ୨୫
ସମ୍ପଦ ଅମରକୋଷ ଅଭିଧାନ		
ପଦ୍ୟାନୁବାଚ		ଟ ୧୫
କର୍ତ୍ତୃପଦ୍ୟ-ସଂଗ୍ରହ		ଟ ୦ ୧
ନାନ୍ଦକୋଷ-ସଂଗ୍ରହ । ଅଣା ଏବଂ ଦେବ ନାଥ ଲୁଲ ଚଣା ।		
କଟକ ପ୍ରିୟକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତାଳୟରେ		
କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।		

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ବିଜ୍ଞାପନ ଉପାୟକାର ଶ୍ରୀ ଚଳାଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ଧାନ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ଯଥା;—

ପ୍ରଥମଥର ସବାଣେ

ଆତ୍ମସୁଖ	ଟ ୦ ୧/୮
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ	ଟ ୨୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁକ୍ତ	ଟ ୩୫

ମାଟ କୋଶର ବିଜ୍ଞାପନ ଯେତେ ଶୁଭୁ ଦେଉଅଛି, ବର୍ଣ୍ଣର ଶାଢ଼ୀ ଟ ୦ ୧ ଶାଢ଼ୀ ଉଣା ଦେବ କାହିଁ ଦୁଇପୁ ଓ ଉପାୟର ସବାଣେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଇପୁର ସବାଣେ ଦେବ । ଅଧିକ ବନର ସବାଣେ ସୁଭବ ବନୋବସୁ କୋଇପାସବ । ବିଜ୍ଞାପନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସନେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉପକ୍ରମ ଦ୍ଵାରା ପଦ୍ୟର କଟକ ଚରସାକାର ଶ୍ରୀ ଚଳାଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ଧାନ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ଯଥା;—

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ପାପ୍ୟାଦିକ ସମାପତନୀକା

ପ୍ରକାଶକ
ଶ୍ରୀ ୧୮ ଖ୍ୟା

ଠାକର ମାସେ ମର ମର ୧୯୦୦ ମସିହା । ୯ । ପ୍ର ୨୪ ମ ବୋଧାତ ପତ୍ର ୧୯୦୨ ମାର ପତ୍ରକାର

ଅଗ୍ରୀମ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦେଶ୍ୟ ୫ ୨୯

ବାଲେଶ୍ୱର ମିତ୍ରମଣି ପାଣ୍ଡବୀର ନୁହଇ କମିସନରମାନଙ୍କ ଦୈନିକ ତରଳ ମାତ୍ର ତା ୧୫ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । କମିସନମାନେ ପୁଣି ଚେୟାରମାନ ବାରି ସ୍ୱଧୀରତର ବାସକୁ ଓ ଗୁରୁପଦେସ୍ତାରମାନ ବାରି ଗୁରୁକର ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ସହୁତ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅନ୍ୟବାଦ ପ୍ରକାର କରି ବାରି ସ୍ୱଧୀରତର ବାସକୁ ପୁନଶ୍ଚ ଚେୟାରମାନ ପଦରେ ଓ ବାରି ହରିପ୍ରସନ୍ନ ସରକାରଙ୍କୁ ଗୁରୁପଦେସ୍ତାରମାନ ପଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ କଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଜଳ ମଃ ଚନ୍ଦ୍ରମାଧବ ଘୋଷ ଫଲୋ ହୁଟିରେ ଅନୁପ୍ରସିଦ୍ଧ କାଳରେ ମିଃ ଚ, ଏଇ ଗୁପ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର ଜଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ନିମନ୍ତେ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବଲିକରାର ବାଲିକୋଟ ଓଗାଲ ସରୁ ଏହି ନିୟୋଗ କରୁ କରେ ଏବଂ ଅବେଦନ ଗୁରୁତ ଗଦିସ୍ଥିମେଖକ ନିଠକରେ ବାଖଲ କରିଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟବର ଚନ୍ଦ୍ରମାଧବ ଜଳ ହେବା ପୁଣି ଓଗାଲ ସ୍ତଲେ, ସକଳରୁ ସର୍ବିଷ କମିସନର ସ୍ୱସାରସଦ୍ୱାରା ବାଙ୍କର ନିୟୋଗ ହୋଇଥିଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଗାଲ ସରୁର ଅପରି ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ତାନରେ ଜଣେ ଓଗାଲ ନିୟୁତ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଓଗାଲ ସରୁର ଅପରି ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସୀ କରୁ ଗୁରୁତ ଗଦିସ୍ଥିମେଖ ସରୁର ସଦା ଶୁଣି ସୁଧମ୍ଭର କରିବେ ।

ବାବଜାଜଲ ବୋର୍ଡର ଗୁରୁପଦେସ୍ତାରମାନ ବାରି ଅଗ୍ରକୋଷ ବସୁ ଅନେକଗୁଣ୍ଡଏ ସରକାର ତରଳ ଅପଦରଣ ଗୋଇଥିବାର ବାହାର କରିଅଛନ୍ତି । ବାରିମହୋବସୁ ହୁସାବ ବହି ଦେଖି ୪ ୨, ୩୫୫ ବାର ଅମେଳ ଦେଖିଲେ । ଦେଖିବେଶୀଙ୍କ କରୁକରେ ଉପରକ୍ରମାଣ୍ୟ ଦେଲ । ସେ ଗ୍ରେସ୍ତାର ଦୋଇ ଅଧିକେ ଓ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଯୋଗଦାଣ ମୋଚକମା ବାଏର ଦେଲ ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ତରଳ ବୋଷରପି ଟଙ୍କାମଧ୍ୟ ଅକାସ୍ ଦେଲ । ଅକୃର ଟ ୩୧୦ କା ବୋଷରପି ହୋଇଥିବାର ବାବାରିକାରୁ ଏ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ସେହି କରଣିକଠାରୁ ଉତ୍ତୁଲ ଦେଲ ଏ ସବୁ ହୁସାବ ବହି ସରକାରୀ ଅତିବଳଦ୍ୱାରା ପୁଣି ତଦାରଖ ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ଏ ସବୁ ବାଳ ନକଲରେ ପଡି ନ ଥିଲା ସରକାରଙ୍କର ଅନେକ କରଣଣା ଥିଲେପୁଣି ଏହପରି ଚୋଷ ଗ୍ରାସ୍ ଗୁଲିଅଛି ।

ଏକ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୨୧ ରୁପ ବସଷ କଲିଚରା ସିଦେଟକଲରେ ସିନେଟର ବାରିକ ଅଧିକେଷତ ହୋଇଥିଲ । ଉକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲ । ଗ୍ରାନ୍ତୟୋଃ ଅର୍ଥାତ୍ ବସଷଦ୍ୱାରା କରୁପାଧିଧାରୀ ଦଗ୍ରବଧ୍ୟ ଅଇନଦ୍ୱାରା କ୍ଷମିତ ହେଲେ ସେମାନେ ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ ଉପାଧିରୁ ବସଷ ହୋଇ ପାଇଣ, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବିଧି

ଉପାଧି ଅବଶ୍ୟକ । ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ବର୍ଦ୍ଧି ବର୍ଦ୍ଧି ହୋଇ ମତ ଗ୍ରହଣ ହେଲରୁ ଦେଖାଗଲା ସେ ଜ ୧୫ ଟା ସରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ସପକ୍ଷରେ ଓ ଜ ୧୩ ଟା ବିପକ୍ଷରେ ମତ ଦେଇ ଥିଲେ । ପ୍ରକୃତମତ ଅଧିକ ହେବାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ । ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ବୋଧ ହୁଏ ଶିକ୍ଷିତ ସ୍ୱବଚମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏତେ ଅନୁକୂଳାର୍ଥୀ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛୁ ସେ ସେହିସବୁ କମଳ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟେ ଅଇଚର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାର ଅବଶ୍ୟକ ବୋଧ ହେଉଅଛି, ନଚେତ୍ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନଶ୍ୟକତା ଅତି ବଶ୍ୟ ?

କଲିକତା କଲେକ୍ଟରରୁ ମାତ୍ର ସତ୍ରସ ମୁଦାର ଖୁମ୍ବି ବାଗର ଅମେଳ ହୁଏ । ଅନେକ ବସଷ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେତ ତରୁସ କରି ବୁଝୁ ପୁରତା ତ ମିଳିବାରୁ କଲିକତାଠାରୁ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତୁଲ କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଭିଥିଲ, ଏମନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚନ୍ଦ୍ର ନିଗରରେ ଚୋର ଧର୍ମ ପଡିଲ । ସାହାଦେଉ ଗୁରୁକରଣର ଶକ୍ତି ଉଦ୍ଧାର ପାଇଲେ ଏଠା କଲେକ୍ଟର କରେକ୍ଟରେ ସେହି ଖୁମ୍ବି କମ ହୋଇଥିଲ ବାବା କଲିକତାଠାରୁ ଉତ୍ତୁଲ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଶୁଣା ସାଉଅଛି ସେ ଖୁମ୍ବି ସାତଶର ଟଙ୍କା କମ୍ ହୋଇଥିବାର ସାହା ପ୍ରଥମରେ ଜଣା ଯାଇଥିଲ ବାହା ଠିକ ନୁହେଁ । ହୁସାବ ଉତ୍ତମପୁଷ୍ପେ ତଦାରଖ କରିବାରେ ଗ୍ରାସ୍

ଉତ୍କଳର ବନ୍ଦୀ କମ ସୁବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ହୁଏତ ବନ୍ଦୀଗଣ ଉତ୍କଳରୁ ଯେ ନ ହୋଇ ଶକ୍ତିପୁରଠାରୁ ଖୋଜି ଖଜା ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୀ ସବୁଜାଣେର ଅତ୍ୟାଧିକ ନୁହେଁ କି ? କେହିକି ସାହେବ ବା ଏହି ନିମନ୍ତେ ଦାବୀ ନୁହନ୍ତି ? ଏକ ଜଣ ଭୋଷରଣ କଲ ବନ୍ଦୁ ଅନ୍ୟ ଜଣ ଦୁଗ୍ରୁ ଲୋଭ ବଶେ ପୁଣି ସେଥିରେ ଅବହାର । ତତକାଳ ଭୋଷରଣ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ଅଳ୍ପ ବନ୍ଦୁକରେ ଗୁଲିଅଛି ।

ଈନ୍ଦୁଲୀଳା ଯତ୍ନ ।

ଗତ ଅପ୍ରେଲ ତା ୨୫ ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୀ ଲେନେ-ରଲ ଚର୍ଚ୍ଚିତାଦତ୍ତ ଉତ୍କଳବନ୍ଦୀଗଣଦ୍ଵାରା ଦଖଲ ହେଲେ । ଉତ୍କଳବନ୍ଦୀ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଲେନେରଲ ପୋଲିକାରୁଷ ବାହାରି ଗଢ଼େଡ଼ୋ ପରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ । ଯଦ୍ୟାସେନା ହେନିମାନେ ପଞ୍ଜାବ କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଗମ କରୁଥିଲେ । ଏହିସବୁ ଅଭିଯୁକ୍ତରେ ବୁଲିବ ଉପଦେଶର ପରିବେଷ୍ଟିତ ପକ୍ଷମତ । ସୁତରାଂ ବୁଲିମାନେ ଲେଡ଼ିଫାନ୍ସ ଗଢ଼ା ପାର୍ଶ୍ଵ ଦେଇ ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୀ ଲଗତ କଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଲେ ୧୦୦୦ ଓ ୫୦୦୦ ମଧ୍ୟେ ଥିଲେ । ବୁଲିମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମସ୍ତରେ ଇଂରେଜ ସେମାନଙ୍କର ପଛରେ ଗୋଡ଼ାର ନାହାନ୍ତି । କର୍ଣ୍ଣେଇ ତାଳଗଣିକ ଅବରୁକ୍ତ ସୈନ୍ୟ ସଂହତ ମଧ୍ୟରୁ ଲେନେଲ ୩୩ ଗୋଟି ମୃତ୍ୟୁ ଓ ୧୯୭ ଜଣ ସ୍ଵା- ଦୋଇଥିଲେ । ଲେଡ଼ି ମେଡ଼ିକ ବୋଷରଣରେ ଅବସ୍ଥାତ କରୁ-ଅଛନ୍ତି । ବୁଲିମାନେ ବମ୍ବେ ଓ ବୋଷର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଗୋମସଂଘେନକୁ ଅର୍ଥ ୧୦୦୦୦ ଅର୍ଥ ମଉଜରେ ଚନ୍ଦ୍ର ୨୦୦୦୦ ଅର୍ଥ ପ୍ରତି ଗୋରୁପୁକୁ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ଅର୍ଥ ଅଳ୍ପ-ବରେ ଲର୍ଡ଼ ବର୍ଡ଼ ଗୋମସଂଘେନଠାରେ ବସି ରହିଅଛନ୍ତି । ବୁଲିମାନେ ବୁଲିଲିଲିର-ସହର କଳରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମେଡ଼ିକକୁ ସାଥରେ ପଠାଇବା ନିମନ୍ତେ ବୁଲିମାନେ ଯୋଗାଡ଼ କରୁଥିଲେ । ୫୦୦ ବୁଲି ଶାସ୍ତ୍ର ଭିତରକୁ ଗୁରୁପ୍ର-ସାଧିଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣେଇ ବେତେଜପାଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଶିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଥାଇ ସ୍ଵାମେଷ ଗୁଣି ମାନ ନବକ ଥାଇ ସ୍ଵାମେଷ ବଦିକାଳ ଜଳରୁ ଉର୍ଦ୍ଧିଅଛି ଚନ୍ଦ୍ର ପୁରତା ନାହିଁ ।

ଲେନେରଲ ସ୍ଵେଚ୍ଛା ଆବାସଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି; ଲେନେରଲ ରଣେଇ ଅଠ ମାଲିକ ଅନ୍ତରରେ ଥିଲେ । ସେଗଣ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ଆବମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଲେନେରଲ ଚର୍ଚ୍ଚି ସାଲତ ଉତ୍କଳସର୍ପରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଆବାସଠାରେ ରସ୍ତାନକ ଗୋଲ୍ଡ଼ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-ଥିଲ । ବୁଲିମାନେ ପରସ୍ପ ସ୍ଵା- ପଳାପୁନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଆବାସର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗାର୍ ସାହାତରେ ବୁଲିମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ବନ୍ଦୁଅଛନ୍ତି । ଲେନେ-ରଲ ସ୍ଵେଚ୍ଛା ସେଥିରୁ ଅଧ୍ୟ ନେଉଅଛନ୍ତି । ମେଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥା ଗତ ମାସ ଶେଷ ତାରିଖକୁ ଇ ମାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ।

କରବେଟ କରବେଟ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉତ୍କଳମେଶଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ।

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ ଥିବ କେ କୁଟୀ ପୁତ୍ର କଳକ୍ଷୁବଳ ନରସିଂହ ବଳ ମସ୍ତକ ତାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଦାବୀଗତେ ପୋ-ଲିସ ଅଃ ସଃ କରବେଟକଦ୍ଵାରା ଅଗ୍ରାତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାପାର ଦେବା ଅପରାଧରେ ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଜଣା ନିହିଁ ଯେ ଲେ ଅପିଲ ବିଶ୍ଵକରେ ଲେଡ଼ି-ହର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କର ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଜପ୍ତ ସୁବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଉପରେ ଜପ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଭସ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମାର ଅପର ବୁଲିଗୁ ଉପସ୍ଥିତମଣ୍ଡଳ ଗୋଦରରେ ଅଧିକାରୀ ଉପସ୍ଥିତମଣ୍ଡଳରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେଥିରୁ ସାଧ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ ନିମ୍ନେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ହେଲା ।

କରବେଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ବନ୍ଦେଇନାରେ ନରସିଂହ ବରବେଟକୁ ଉତ୍କଳଜା କରୁଥିବା ଦେଖୁକୁ କରବେଟ ତାଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାତ କରୁଥିବା ଓକର ଅଧିକାରୀ ସକ୍ଷମତ କର ଅପେ, ନରସିଂହ-ବରୁକରେ ଅଭିଯୋଗ ଅଧିକା ନିମନ୍ତେ ଅବେଶ ଦେବା ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଚିତ୍ତକେଲଙ୍କ ବନ୍ଦୁ ଅନୁଭବିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ତେଣୁ ମାଜି-ଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୌଲିକ ଜାବରଦୋଷେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳଜା ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାଦ୍ଵାରା ସେ ନାକର ଚରଣର ବୁଲିକତା ଓ ବନ୍ଦୁଗୁଣିତା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ପୋଲିସ ସୁପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଯେ ଦ୍ରାଘତ ନରସିଂହ ବରୁକର ଅଭିଯୋଗରେ ଅଧ୍ୟ ସଲସ୍ତ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୋକଦ୍ଦମା ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଭବ ଓ ବାଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କେ ମୋକଦ୍ଦମା ତଲା-

ଇବା ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ଅଭରଣ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳର ବସ୍ତୁରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରକାର ଅଭରଣ ନିମନ୍ତେ ଶେଷଲଟ ବାହାଦୁର ମଃ ଚିତ୍ତକେଲଙ୍କ ଉତ୍କଳ ବାଟ ଏକତ୍ରିତ ଥାଇ ବଳ କର ଦେଇଅଛନ୍ତି, ମଃ କରବେଟଙ୍କ ଅଃ ସୁପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ପଦରେ ପରା-ଦେବାର ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି, ଏହାକର ଉତ୍କଳ ଏକତ୍ରିତ ପ୍ରତିଭ ରହିବ, ମଃ ଦ୍ରାଘତ ଓ ମୌଲିକ ଦୋଷେତକ ବ୍ୟବହାରରେ ଶେଷ-ଲଟ ବାହାଦୁର ବିଶେଷ ଅସମ୍ଭୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳମେଶଙ୍କ ଲୋଚନ-ରେ ଅଧିକାରେ ଭାରତ ଉତ୍କଳମେଶଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୋର୍ଟକୁ ମଃ ପେନେଲଙ୍କ ସ୍ଵୟ ସମ୍ପର୍କରେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ । ଦ୍ଵାରକୋଟ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ସେ ସ୍ଵୟରେ ମଃ ପେନେଲ ଯେଉଁ ସହର କଥା ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦି-ଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ-ପ୍ରଗୋଦତ ଏକ ସମତ ଭାଗରେ ପ୍ରକାଶ କର ହୋଇ ନାହିଁ । ଦ୍ଵାରକୋଟ ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ଯେତେଲ ସାଦେ-ବକ୍ତ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ସର୍ବୋତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ମରଣମେଶ ଶେଷଲଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରକାର ସଂକଳିତ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ କରବେଟ ମଃ କରବେଟଙ୍କ ଉତ୍କଳଜା ଦେଖୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କରବେଟଙ୍କ ପ୍ରକାର କରବା ମଃ କରବେଟଙ୍କ ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଓ ସ୍ଵାଧିକାରୀ ଅନୁଭବ ହୋଇ ନାହିଁ । ମଃ କରବେଟ ଏକତ୍ରିତ ଉତ୍କଳ ଚର୍ଚ୍ଚିତା । ତାଙ୍କପରି ପଦସ୍ତ ଇଂରେଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଦାବିତ୍ଵ ଅଛି । ଦେଶୀୟମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳେ ସେମାନେ ମନାକାରୀକ ଉପସ୍ଥିତମଣ୍ଡଳ ସୁତରାଂ ଲେକମାନଙ୍କ ସହର ବ୍ୟବହାରରେ ତାଙ୍କର ହିତ ଏ ବିଶେଷ ବ୍ୟସତ ହୋଇ ତଳିବା ଉଚିତ । ପୋଲିସ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉତ୍କଳମାନେ ସେପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଯେଉଁ ମନା-କାରୀ କର ହୋଇଥିଲେ ତାହା ସର୍ତ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସେସମ୍ପର୍କ ଜଳ ମଃ ପେନେଲ କରବେଟଙ୍କ ଅପିଲ ଶକ୍ତ କରୁଥିଲେ । ସୁତରାଂ ତାଙ୍କର ଅପିଲ ସମାପ୍ତ ବନ୍ଦୁ ଅଧିକ ନରସିଂହର ବସ୍ତୁ ଠିକ୍ ବଦା ଦେଠିକ୍ ଲଗତ ଚର୍ଚ୍ଚି ସୁତ ବର୍ତ୍ତ-ବୁଲିମାନଙ୍କ ଅଭରଣ ବସ୍ତୁ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ

ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଯଦ୍ୟପି ସେ ଉପସ୍ଥେଳି
 କର୍ମକୁଳମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱରୂପ ଅଣିଥିଲେ ବିଳୁ
 ସୁଦୂରରେ ଅସୀମା ପରି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟବ-
 ହାର କରିଅଛନ୍ତି । ଗୋବିନ୍ଦମା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଉପସ୍ଥେଳି ଅଭିଭାବିତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କର୍ମକୁଳଙ୍କ
 ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଶ୍ରମ-
 ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ଉପସ୍ଥେ-
 ଲରେ ଯେତେଲ ସାହେବ ସେହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଓ ହାଇକୋର୍ଟ ଯାହା ମନେ କରି
 ଅଛନ୍ତି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର କେତେକ ମଧ୍ୟ
 ହାଇକୋର୍ଟର ସହିତ ଏକମତ । କ୍ରମେ
 ନାହାତୁର ଅଣ୍ଟା କରନ୍ତି, ଉପସ୍ଥେଳରେ ଯେପରି
 ଏପ୍ରକାର ସଫଳା ନ ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ସମାଜ ।

ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ଏକ ଅଧିକାର ସମ୍ମିଳନର ଗୁରୁ-
 ତରେ ଯେଉଁ ଜାତିର ଯୁକ୍ତି ଗୋଲୁଅଛି ତାହାର
 ଜାମ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ, ଏହି ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀମାନଙ୍କର
 ଗୋଟିଏ ସମାଜ ଅଛି । ଅନୁ ଭବ କେଲ ସମା-
 ଜର ବେତେ ଜଣ ପ୍ରତିନିଧି ଉତ୍କଳର ଗଭର୍ଣ୍ଣର
 କେତେକ ନାହାତୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ
 ଅନେକକଣ୍ଠକ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ଏକ ଉତ୍କଳେ-
 ଶ୍ୱରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା
 ଉପରେ କିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ।
 ମଥା—୧—ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ଶୈଳ୍ୟବଳ
 ଗଠିତ ହେଉ । ୨—ରେଲ ଶଳାକାରେ ଅଧିକ
 ଭଲ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀକୁ ଗୁରୁ କରି ଅଧିକାର । ୩—
 ଉତ୍କଳ ଓ ସାଧନ କଲ୍ୟାଣରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ
 ଭଲ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀକୁ ଗୁରୁ କରି । ୪— ସେମାନଙ୍କର
 ଶିକ୍ଷା କିମନ୍ତେ ଉପେକ୍ଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେଉ ।

ମହାମାନ୍ୟ କେଶ୍ୱରୀ କେତେକଲ ଲର୍ଡ
 କର୍ମର ନାହାତୁର ସମାଜର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ
 ଉପାଦେୟ ଅବସ୍ଥାରେ ସାକ୍ଷୀ ହେଲ ଏକ
 ସେମାନଙ୍କର ସକଳ କଥା ଶୁଣି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉପଦେଶ
 ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତହିଁର ସମ୍ମେଳ
 ମନ ଉପେକ୍ଷ ପ୍ରକାର କରୁଅଛି ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହିଲେ ଚ
 ଉତ୍କଳ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଫ କର୍ମକୁଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କ-
 ଶ୍ୱରୀମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁର ଅଧିକ ନାହିଁ ।
 ସେମାନେ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରି
 ଅଧିକରୁଛନ୍ତି । ପରିଶେଷରେ ଅଧିକ ଅମଳରେ
 ଉତ୍କଳ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଫ ପ୍ରକାରରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କ-
 ଶ୍ୱରୀମାନଙ୍କୁ ବେକମେଫ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କିମନ୍ତେ

ଅନେକ ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ବଳତରୁ ସରକାରୀ ପକ୍ଷ
 ହେଉଥିଲେ ମାତ୍ର ଖୁବ୍ ସେକେଟରୀ ତାହା
 ପ୍ରାକ୍ତ୍ୟ କରି ପରି ନାହାନ୍ତି ।

୨ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହିଲେ କି
 ରେଲ ଶଳାକାରେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୁତର ଭାବ
 ବସ୍ତୁରେ ସରକାର କୌଣସି ଅଟକ ରଖି ନ
 ଥିବା ସ୍ତରେ କେବେ ସେମାନେ ଅଧିକ ପରିମା-
 ଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତି କେତେ ସେ
 ଦୋଷ ସେମାନଙ୍କର ନିଜର ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

୩ୟ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲେ ଚ
 ଉତ୍କଳସରକାର କର୍ମକୁଳମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ
 ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକ ନିୟୁତ କରିବାର
 ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଫ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଉତ୍କଳବାସୀ ସକଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି
 ସମାନରୂପେ ଖଟେ । କର୍ମକୁଳ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସେ
 ପାହୁ କରିବ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବ । କର
 ଅଧିକ, କଷ୍ଟମ, ସରରେ, ଏକାକାର ପ୍ରକାର
 କେତେକ ବିଶ୍ୱାସର ଅଧିକାର ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍କ-
 ଶ୍ୱରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ କରିବାର ଅଧିକ ସୁବିଧା ହୁଏ
 ଯାଇଅଛି । ତହିଁପାଇଁ ପ୍ରକାରକ ମଧ୍ୟ ହେଉ-
 ଅଛି । ଏପରି ସ୍ତରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଫ ପକ୍ଷରୁ
 କୌଣସି ହୁଏ ହେବାର ବୋଲିପାର ପାରେ ।

୪ର୍ଥ ବସ୍ତୁରେ ସରକାରୀ ଅଧିକ ବ୍ୟୟର
 ହେତୁକରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହାତୁର ଦେଖାଇ ଦେଲେ
 ସେ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଦାନ ବସ୍ତୁରେ
 ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଫ କର ଅଧିକର ମନୋଯୋଗୀ
 ଅଟନ୍ତି ।

ଉପସ୍ଥେଳରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହାତୁର କହିଲେ କି
 ଉତ୍କଳରେ ନାନାବିଧ ଶିକ୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି
 ଯାହା ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମନ୍ତେ ବିଶେଷ
 ଉପସ୍ଥେଳୀ ମଧ୍ୟ ବାହାର ମତ ସେକେଟରୀ ଯାଇ
 ନାହିଁ । ଦେଖ ଉତ୍କଳର ଭଲ ବାବିଜାମାର
 ଅଧିକାରୀମାନେ ଯଦ୍ୟପି ବ୍ୟବହାର ନାହିଁବା
 ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ଦେଶରେ ନ ପାଇ ବିଲତରୁ ଅଣାଉ
 ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ବାବିଜର ଏକ ସେମାନଙ୍କର
 ସରକାର ବିଲତରୁ ଅଣିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଉ-
 ଅଛି । କର ସାହେବମାନଙ୍କର ସରକାର ସର-
 ଦାର ଗୁରୁ ଗୁରୁଗଣୀ ଏ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଗୁରୁତ ହେଉଅଛି । ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ
 ମାନେ ଉପସ୍ଥେଳ ହେଲେ ଅଧିକାଂଶ ସେପ୍ରକାର
 କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ । ତାହା ଚ ହେବାର
 ନାହିଁ ଏହିକ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀମାନେ ତୁଳ
 ଉତ୍କଳରେ ବିକଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏକ ଉତ୍କଳ

ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ଠିକ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀମାନଙ୍କ
 ପରି ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ପୁରୁ ସାହେବ ସୁତରାଂ
 ସେମାନେ ଅଧିକରେ ତାହା ଉପାୟରେ ନିହାତ
 ହେଉଅଛନ୍ତି ଏକ ଗୁରୁତର ବସ୍ତୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
 ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ସେପରି ନୁହେଁ ।
 ସେମାନେ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ବା ସାହେବୀ ଶକ୍ତିରେ
 ଗୁରୁତର ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ମାନ ତାହା ପୁରୁ ଗଣି
 ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଯେହୁ ତାହ ପାହୁ ଅଧିକ
 କରୁ କରି ଗୁଣ ଶାନ୍ତିରେ ତୁଣ୍ଡ ହେବ ନାହିଁ ।
 ସେତେତୁର ପାହୁ ଅଧିକମାନଙ୍କର ଭଲ କରବା
 ଅଧିକ ଏକାନ୍ତ ଉତ୍କଳ । ମାତ୍ର ଅଧିକମାନେ ସରକାର
 ଗାଟରେ ଗୁରୁତର ସୁତର ପାଇବେ । ଅର୍ଥାତ୍
 ଅଧିକର କଥା ପରିଦାର ଏକ ଅଧିକାର ଅଧିକ
 ଗୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳ
 ବ୍ୟବହାର ବେକେନା ପ୍ରକାରରେ ଏପରି
 ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ସେମାନେ ଉତ୍କଳ ଗଭର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଫ ଜାତିର ଉତ୍କଳରେ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଗୁଣର
 ପୁରୁତରସ୍ତରୁ ଅଧିକମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷୀ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉପଦେଶମାନ ସମାପ୍ତରେ
 ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅଟେ ।

ଘାଟପାଠରୁ ପୂର୍ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ରେଲପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଏ ବାଟରେ ଅନେକ ବଡ଼ବଡ଼ କଥାପି
 ଘୋର ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରେଲ ମହାସୁତ
 ହେଉଅଛି । ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ବଙ୍ଗଳାରେ
 ଘୋଟି ସେତୁର ବିକରଣ ପ୍ରକାର ହୋଇ-
 ଅଛି । ଏହା ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ
 ଜାତିବାର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଅତଏବ ସାଧାର-
 ଣ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳେଶ୍ୱରୀ ଏହା ନିଷ୍ପେ
 କରୁଅଛି ।

୧୮୯୨ ଉତ୍କଳରେ ସେତୁ—୧୮୯୭ ଯାଇ
 ଉତ୍କଳର ତା ୧୯ ଉତ୍କଳରେ ଅଧିକ ହୋଇ
 ୧୯୦୦ ଯାଇ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୯ ଉତ୍କଳରେ
 ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଗୋଟିଏ ୨୭ ସାମ ୩୯୨
 ଲାଗିଲା; ସେଥିରୁ କର୍ମ କରୁଅଛି ଯାଇ ନିଟ
 ୧୫ ମାସ ୩୦୦ ଲାଗିଲା । ଏହି ପୁଲରେ
 ୨୦ ଟି ରୂପ ପ୍ରକାର କୃଷ ୧୫୦ ଫୁଟ ପୁଲର
 ସମ୍ପର୍କ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୩୨୦ ଫୁଟ; ତନ୍ତୁ ଜଳ
 ଉପରକୁ ଥାଏ ୩୦୦ ଫୁଟ । ଯେତେ ରୂପ
 ତେତେ ଶୁଣ ଉପରେ ପୁଲ ବସିଅଛି । ରୂପ
 ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ୮୦ ଫୁଟ ପ୍ରକାର କରୁଅଛି ଏ
 ପୁଲରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ୫୯ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
 ହୋଇଅଛି ।

ବୈଦ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ବାବୁ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ରେମୁଣା
 ଦ୍ଵାରା ବନାବ କରାଯାଇ ଚାହାନ୍ତି । ଏହି
 ପ୍ରକାରେ ଉପଯୋଗୀ ଯଥା ସମ୍ଭବ
 ପାରିବାରିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରେ ସୁଧାକରଣ ପ୍ରଦାନ
 କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅପର ଭଳି ଶେଷାବସ୍ଥାରେ
 ବସନ୍ତମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ ରଖିବା ଏବଂ ସଫଳତାରେ
 ତାଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ କରିବା ଆଦି ଶୁଭାଶୀର୍ଵାନ କରାଯିବ
 ନାହିଁ । ମହାଶୟ ଯଦି ଏଥିରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କରନ୍ତି;
 ତେବେ ଅନୁମୋଦିତ ସ୍ଵରୂପ ଲେଖନ କରନ୍ତୁ ।
 ନିମ୍ନେ ବାହାରିବୁ; ଏ ସମୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ-
 ନାଥର ମହାଶୟମାନେ ନାବାଲିଗ ଥିଲେ
 ଚାହାନ୍ତି । ମାତା ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଭାଦେବୀ ଯେଉଁ
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଶୟନ ମହାଶୟଙ୍କ ପ୍ରଥମପତ୍ନୀ
 ସଦୃଶୀ ଅଟନ୍ତି ସେ ମହାଶୟଙ୍କୁ ସେ ମାରିବ
 ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମ
 କଥାରେ ଅସମ୍ଭବ ହେବାକୁ ଉପାୟମୟ ମଧ୍ୟରେ
 ନାବାଲି ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କ
 ବାହୁ ଦୁର୍ବଳ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ କଂଗୋଲିଏ ଥର
 ବଳଦେଖାଯିବା କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ବାହାରି
 ସମ୍ପର୍କରେ ଅବାକ ପ୍ରବାକ ଚଳୁଥିବା; ଶ୍ରୀମତୀ
 ମହୋଦୟା ଏଥିରେ ପ୍ରଭୁର ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇ
 ଥିଲେ । ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମୟରେ ରେମୁଣାବାସୀମାନେ
 ଚୈତ୍ର ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଦର୍ଶାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ
 କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତ ରେମୁଣାବାସୀ-
 ବାସୀ ଓ କାଲେଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲେଖ ଦର୍ଶନାଶ୍ଚର
 ଦେବାରପୁର ଓ କାଲପୁର ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମର
 କାର୍ଯ୍ୟ ମହୋଦୟମାନେ କାଲେଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲେଖ
 କରୁଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ସଦୃଶୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ
 ବେହୁରା ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମର କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କ ଅବାକ ପ୍ରବାକ ଦର୍ପ; କର୍ମିତ୍ରୁତ୍ୟେ
 ଚଳୁଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକା-
 ନକ ବାସକ ଏବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ କର୍ତ୍ତମାନସୁଦ୍ଧା
 ଅବକ ଥିଲେ । ଏବଂ ଶେଷ ମାନେ ସମ୍ପର୍କସୂତ୍ରରେ
 ଉପକ୍ରମ ଥିଲେ ସେହିପାଦକର ବଂଶଜମାନଙ୍କ
 ସହୁତ ଲେଖନବ୍ୟବହାର ଚଳୁଥିଲା । ସେ ସମ-
 ପ୍ରଦ ପରଦୟ ଦେବାର ଗଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏକ
 ବରଦାୟ ଲେଖିଲେପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପଦ ନାହିଁ ।
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କ ବାସକର ବଂଶଜମାନେ ଅନୁପ୍ରା-
 ନୁତେ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ
 ଦିନା ପ୍ରବାକ କର ନାହାନ୍ତି । ଚ ପ୍ରକାଶ କର
 ନାହାନ୍ତି ।

୨ ଉପକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ମହାଶୟଙ୍କ ଲେଖ-
 ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଶୟନ ମହାଶୟଙ୍କ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ ସମୟରେ, କାଲେଣ୍ଡର ଓ ମେଡିକାଲ
 ଜରୁର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ମାନବୀ ଓ
 ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ସୁଧାର ସମ୍ପର୍କ ଓ ନିମ-
 ଦଶ୍ୟକ ଦେଖାଯିବ । ଏଥିରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇ
 ଜଣଙ୍କ ଚୈତ୍ର ଗ୍ରାମର କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରାମ ବା-
 ରହି ନ ଥିଲେ; ଚାହାନ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ
 ଗ୍ରାମର କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ କରାଯା-
 ଥିଲା । ଅନୁକ୍ରମ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ
 କର୍ତ୍ତା ସ୍ଵୟଂ ଏବଂ କେତେକ ଜଣଙ୍କ କରପତ୍ର
 ପ୍ରକାଶନାରେ ଉପକ୍ରମ ଥିଲେ । ଏଥିରେ ମହା-
 ଶୟଙ୍କ ଭଳି ଯେଉଁଠି ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ
 ସେ ସମୟକୁ ଯେଉଁ ମାନେ ଉପକ୍ରମ ଥିଲେ
 ସେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମହୋଦୟମାନେ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ
 ବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ
 ଏକପ୍ରକାରେ ବସି ଲେଖନ କରୁଥିଲେ । ଏହି
 ବର୍ମ ଉପକ୍ରମେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କ ବାସକର ମଧ୍ୟମ-
 ପୁତ୍ର ବାବୁ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ବାସକର ମଧ୍ୟମ-
 ହୋଇଥିଲା; ସେକେତେ ଶାନ୍ତ ଥିଲେ ଚାହାନ୍ତି
 ପ୍ରକାଶ ଏହି ବର୍ମ ସମୟେ ଉପକ୍ରମ ଥିଲେ ।
 ଏବେକାର ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଓ ଅବାକ ପ୍ରବାକ ଚଳୁ-
 ଥିବା ପ୍ରକାରେ ରେମୁଣାବାସୀମାନଙ୍କର ଅନୁପ୍ରା-
 ନୁତ୍ୟ ମନରୁ ଉପକ୍ରମ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । କଥା
 ପତ୍ରରେ "ବୁଦ୍ଧାଦିବକ" ବୋଲି ଘୋଷଣା-
 ବାକୁ ଚଳୁ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

୧୯୦୦ ମସିହା ମଇ ୫ ତାରିଖ

ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ।	
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ	୨ ୦୯
କାଲେଣ୍ଡର ମିଶ୍ର ଶ୍ରୀକାନ୍ତ	୨ ୦୯
କାଲେଣ୍ଡର ମହାଶୟ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ	୨ ୦୯
ମହାଶୟ । କା । ମହାଶୟ	୨ ୦୯
କା । କା । କା । କା । କା । କା ।	୨ ୦୯
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ	୨ ୦୯
କାଲେଣ୍ଡର ମହାଶୟ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ	୨ ୦୯
ମହାଶୟ । କା । ମହାଶୟ	୨ ୦୯

ବିଜ୍ଞାନ ।

NOTICE.

It is hereby given that candidates are invited for admission into the Civil Veterinary College at Belgatchia, the next session of which will begin on

the 23rd June 1900 and new students for which will be admitted from 1st April next.

JAGBANDHU PATNAIK,
For Chairman

Rules for admission of students to the Bengal Veterinary Institution:

1. The course of study for the certificate of qualification will extend over at least 3 years. Each year will comprise nine teaching months and will be divided in accordance with the terms of the Calcutta Medical College.

2. Each candidate for admission as a student is required to produce the following certificates:

- (a) Of age (no applicant under 16 years of age can be admitted as a student.)
- (b) Of physical fitness and of good morals.
- (c) That he has passed the Entrance Examination of the Calcutta University or has been promoted to the first class of a High School or has passed the Middle English Scholarship Examination.

As the teaching will be in English a good colloquial knowledge of that language is important.

There will be no restrictions as to the cast or nationality of students.

It is desirable that students should on admission be between 18 and 26 years of age.

3. All applications for admission as a student are to be made in writing to the Superintendent of the Bengal Veterinary Institution and to be sent to this office for forwarded to that officer.

4. Government will allot 50 stipends of five rupees each annually.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL,
Agent,
Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିମ୍ନ-ବର୍ଣ୍ଣ ସକାଶେ ଓଡ଼ିଶା ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲରେ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସନର ଗୋଟି ଓ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଏକଗୋଟି ବୁକ୍ସ ଶାଳି ଅଛି । ଅଧ୍ୟୟନକୁ ବାଳକମାନେ ଅପଣା ଅପଣା ପୁସ୍ତକ-ସାମଗ୍ରୀ ଓ ସଲଭଣ୍ଟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସାହିତ୍ୟିକତ ସହ ଅସନ୍ତା ଜୁନ ମାସ ଡା ୧୧ ରଖ ସୋମ-ଦୀର ଦିନ ଦସବ ଜେନେରଲ ହାସ୍ପିଟାଲ ମୁକାମରେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ ହୁଏ ।

ମଧ୍ୟ-ରାଜ୍ୟ ମ୍ୟା ପ୍ରକେଟିବା ପଦ୍ମସୋତ୍ତୀଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକମାନେ କେବଳ ଏହି ବୁକ୍ସ ପାଇବା ପରେ ଉପଯୋଗୀ ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଇ ବ ଉପରଲିଖିତ ବୁକ୍ସ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଟ ୧୦ ଶ ଟଙ୍କା ଦେବନରେ ପଢ଼ି ପାରିବେ ।

J. M. ZORAB,
Lt. Col I. M. S.
Supdt. Medical school
Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାସ ସରସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ ଯାଉଥିବ ଯେ ଅସନ୍ତା ମର ମାସ ଡା ୧ ରଖ ଠାକୁ ଭଲଲେଖିତ କାମସମାଜକର ସର ମୋଦଦା ଓ ସାଦା ନରଲ କଲଗସ୍ତ ମାହାସିଜ ଶାଳାକୁ ଟ ୦ ୩୦ ମୂଲ୍ୟର ନକଲ କାମକରେ ଲେଖା ନ ହୋଇ ଶ୍ରୀମା ଯାଉମରେ ଲେଖା ହୋଇ ଦରଖାସ୍ତକାସମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ଓ ପ୍ରକେଟିବା ପାଇଁ ସକାଶ ଟ ୦ ୩୦ ଅଦାସୁ ଦସବେଦ ଦରଖାସ୍ତକାସମାନେ ଦରଖାସ୍ତ ସକାଶ ସେତେ କଡା ପାଇଁ ଲିଖିତର ଅନୁମତି ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରଥମରେ ଦିଆଇ ଦେବେ ଯେ ନକଲ ପସ ଓ ସହ ମୋଦଦା କର୍ତ୍ତା ହୋଇପାରେ ନିଅନ୍ତାଇ ନକଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦରଖାସ୍ତ ଦରଖାସ୍ତକାସମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ।

ଉପରଲିଖିତ ଦାବୀ ।

ଦରୋବସ୍ତ	୧୨୭୩
ଏସନ	୧୧୭୩୮
ଏସନ	୧୧୭୩୮
ଦାଖଲଖାତର ଏ	୧୧୭୩୮
ଏସନ	୧୧୭୩୮

The 27th April 1900 } S. O. Mallick
Assistant Collector for Collector.

ନୂତନ ପସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳ-କବି ଓ ହଲଧର ଦାସଙ୍କ ଉତ୍କଳ-ସ୍ତବ୍ଧ ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟାଳଙ୍କାର

ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ରାମାୟଣ ।

(ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପାଦନ)
ଦ୍ୱିତୀୟ ହୋଇ ବୌଦ୍ଧ ଜଗଦୀଶ ପ୍ରେସରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୫

ଏକହେ ଶ ୧୦ ଶୁ କ୍ରୟ ହଲେ, ଶ ୧ ଶୁ କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆଯିବ । ଇଃ ପିଃ ଡାକରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଠା ଯାଇପାରେ ।
ମେନେଜର, ଜଗଦୀଶ ପ୍ରେସ ବୌଦ୍ଧ ।

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପସ୍ତକ ।

ପାଠ୍ୟପାଠକ ଉପଯୋଗୀ ଉପାଦାନ, କୁର ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ, ଗୋପକଥା ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ଏକଥା, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଦୁଇଥା, ବସୁଧା ଉପାଦାନ ଏକଥା, ବସୁଧା ଉପାଦାନ ଉପାଦାନ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ସାମାନ୍ୟ ଲେଖାପଢ଼ା କରାଯାଉଛି, ସେମାନେ ସହଜପ୍ରାପ୍ୟ ହେବ, ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟମଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଉପଯୋଗୀ ହେବ । ପ୍ରକେଟିବା ପାଇଁ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏକଥାରେ ମିଳିବ । ସମସ୍ତେ ଶାଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକଲ ଏହା ସହୋଦୟ ହେବୁ ସ୍ତୁଳ ଧାଠ- ହୋଇଅଛି ।

ADVERTISEMENT.

Wanted a Gymnastic and Drill Teacher for the Baripada High English School, Mourbhanj. He must have passed the Entrance Examination and will have to teach the last class and to do clerical duties.

The salary of the post is Rs. 15 a month.

Baripada has a healthy climate and is 30 miles from the Baripada Road Station Bengal Nagpur Railway.

Applications will be received up to 31st May 1900.

Baripada, } N. D Chuckerburty.
21-4-1900. } Offy. Supdt. of P. I.,
Mourbhanj.

ନିମ୍ନପ୍ରକାରେ, ଅପରପ୍ରକାରେ, ବର୍ଣ୍ଣ-କ୍ରମରେ ଏବଂ ମାଲକର ସ୍କୁଲର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦେଉଅଛି । ମୋଦଦା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକେଟିବା ପାଇଁ ମୋଦଦା ଦିଆଯାଏ । କାଳପ୍ରକାର କାଗଜ, ସେନିଲ, କଲମ, ତୁଆଡ, ପ୍ରକ୍ଷେପ ସ୍କୁଲ ଏବଂ ଉପଯୋଗୀ ଅପରପ୍ରକାରେ ଲେଖିବାର ଯାବତୀୟ ସରକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲ ମୂଲ୍ୟରେ ଆମ୍ଭ ଉପରେ ମିଳିବ । ଇଃ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଙ୍କର ଶ୍ରୀମାତା
ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

(ବ୍ୟାବହାରିକାଳୀନ)

ବାଳକମାନଙ୍କର ବୃଦ୍ଧିବ୍ୟାପକ ଶାଳିନୀ-ଲୋକରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣରେ ସହଜରେ ଦୁର୍ଗୁଣିତ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାପନା କରାଇବା ସମୟରେ ଏ ଅଭାବ ଦୂର କରାବା ନିମିତ୍ତ ବାଲକମାନଙ୍କୁ ସହଜ ହୋଇ ବ୍ୟାବହାରିକରେ ସହଜରେ ଜ୍ଞାନଲଭ୍ୟ କରାଇବା ନିମିତ୍ତ ଦେବେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ଯଦି ଲାଭାବୀ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନା-କଳା ରୁଚିତ୍ୱ ଉପରେ ମହୋଦୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାଳକମାନଙ୍କର ସହଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ହେବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ-କାରରେ ଉପାଦାନକୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦିଅ ସୁଦ୍ଧା ଆମ୍ଭେ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରରେ ବ୍ୟାପ-ରରେ ମୁକ୍ତ କରାଇ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ସାଧାରଣର ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ପ୍ରକେ ଟ ୦ ୧୦ ଅଣା ଦିଆଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାଳକମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପରମ୍ପରା ସାଧି ହେବ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକକ୍ରମ ଏବଂ ଏ, ବି, ଗ, ଘ, ପ୍ରକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ଶାଳିନୀର ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ପ୍ରକେ ଟ ୦ ୧୦ ଅଣା ଦିଆଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାଳକମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପରମ୍ପରା ସାଧି ହେବ ।

ମାଧ୍ୟମ ୧୦୦ } ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍ୟକବ
ପ୍ରକାଶ } ହେଉଅଛି ଉପରେ ପ୍ରକାଶ

ବିଜ୍ଞାପନ । ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ସମିତିର

ଉତ୍କାରର ଅଧିକାଂଶ

ଜିନିଷ ଦେଖା

ଦେଖା ଜିନିଷ,

ଗଣନ ଅବଶ୍ୟ ଭଲ

ଦାମ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ରା !

ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ସମିତିର

ଉତ୍କାର

କଟକ ଅଦାଲତ ନିକଟରେ

ଉତ୍କରଟା ନାହିଁ, ବାଳ ବକ୍ ନାହିଁ

ମନରେ ବିକ୍ରି ଥୋକା ରହେ ନାହିଁ

ନୂଆ ଆମ୍ବଦାନୀ

ଶ୍ରୀଧରକର ଉପଯୋଗୀ

ନାନାବିଧ ଦେଖା ରୁଗା

ଟିକ୍କା, ଟିକ୍କି, ଛୁଟି, ଚପର

କର୍ପୁରା ଉତ୍କାର ।

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସ କମଳସ୍ତ୍ର ଅମ୍ବର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରକାର ବନାରସୀ ମାଲ ଉତ୍କଳର ନାନାପ୍ରକାର ଗୁଣା ନିମିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବହୁପ୍ରକାରରେ ବହୁକାଳରୁ ମାନି ଯୋଗାଇ ଆସୁଅଛୁ । ବାମଗ୍ରା, ଦେଉଳୁର, ଅଠମହେ, ଗୁଣ୍ଡଗଡ଼, ସତେଇକଳା ପ୍ରଭୃତିର ଗୁଣାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଭଲ ବଳେ ଅମ୍ବର ଖାଠି ବାରକାରର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମ୍ବର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ ବହୁସ୍ଵ ସବାଣେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ବନାରସୀ ଶାଳୀ, ଖୋଇ, ଖୋଟି, ଖେନା, ବଂଖାପ, ବାଗ୍ରା, ସର୍ବୀ ଦୋପଟା ମଜଲ, ଶିରରେ ବାଜୁଗାର ଖେନା, ରୁମାଲ, ସାଲ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର ରୁମାଲ ଶରତ ଅଳ୍ପପ୍ରସ୍ତୁତ ଛକା ସୁନା ରୁପାର ବାସନ, ବାଜାର ଭାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୃତି ବସନ ଅନୁସାରେ ଚୟାବଦ୍‌ବସନ ଦେଉଁ । ବସନ ଦେବାବେଳେ ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ଦେବ । ଦେହ ଦେଖା ମାଲ କ୍ରୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ନର ପକ୍ଷରେ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର ବର୍ତ୍ତମାନ ବା ଅମ୍ବେ ସ୍ଵୟଂ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।

ଭାରରେ ପକ୍ଷ ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମନାଇଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ ବ ଉପାସରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଭାବରେ ବ ରେଳରେ) ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରବାର ଥିବାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରର ରଖିଅଛୁ, ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଆରେ ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ଚଳିବ, ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟାୟା ଉପରେ ଅମ୍ବର ଦାମ ଓ ଠିକଣା ହୁଏ ବା ବ୍ୟବସାୟରେ ଲେଖିଲେ କିମ୍ପାପତ୍ରରେ ଅମ୍ବର ଦ୍ରବ୍ୟର ଦେବ, ବେଲୁଗେବଲୁ ପାଲସଲରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ ପଠାଇବ ଏବଂ ପସଲ ବ ଦେଲେ ଯେଉଁଠି ଲିଖାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲମାଲ ହୋଜାଜାଅ,
ଭୁଞ୍ଜନ ଯାତକ, ବନାରସ ସିଃ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ଅଭ୍ୟୁଦୟ କବି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ଦାସିନୀ ।
(ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ମୂଳପୁସ୍ତକ)

ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ଵର ବଳପଦ୍ମକ କବି
ମାଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅର୍ଥ ଚେତ ।

ବଟକ ପ୍ରତିଂ ବଙ୍ଗ-ମାନ ସମ୍ପଦ
ଦୋକାନରେ ବକ୍ଷାପର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩

ସମ୍ପଦ

ମହାଭାରତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟାଦଶସ୍କନ୍ଧର ମୁଦ୍ରାକରଣାର୍ଥ
ଶେଷ ଦୋଲଅଛି । ବହିର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସାରକୁ
ଟ ୧୨/୩/ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍କନ୍ଧର ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନଲି-
ଖିତରୂପ ଅଛି ଯଥା;—

୧ ଅନ୍ୟ ପଦ	ଟ ୨୩
୨ ମଞ୍ଚ ପଦ	ଟ ୨୩
୩ ସର୍ବ ପଦ	ଟ ୨୩
୪ ବନ ପଦ	ଟ ୨୩
୫ ଭଗବତ ପଦ	ଟ ୨୩
୬ ଉଦ୍‌ଯୋଗୀ ପଦ	ଟ ୨୩
୭ ଗୁଣ୍ଡ ପଦ	ଟ ୨୩
୮ ଦ୍ରୋଣ ପଦ	ଟ ୨୯
୯ କର୍ଣ୍ଣ ପଦ	ଟ ୦ ୩୮
୧୦ ଶଲ୍ୟ ପଦ	ଟ ୦ ୩୮
୧୧ ମଦ୍ର ପଦ	ଟ ୦ ୩
୧୨ ଦ୍ରାକ୍ଷିଣୀ ବା ଦକ୍ଷିଣ ପଦ	ଟ ୦ ୩
୧୩ ୧୪ ନାଗ ଓ ଶାନ୍ତି ପଦ	ଟ ୦ ୩
୧୫ ୧୬ ଅଶ୍ଵତ୍ଠ ଓ ଅରମେଧ ପଦ	ଟ ୦ ୩
୧୭ ମୁଷଳୀ ପଦ	ଟ ୦ ୩
୧୮ ସୁଗାନ୍ଧେଦୁଶ ପଦ	ଟ ୦ ୩

ନୂତନପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳଦାସିନୀ	ଉତ୍କଳଦାସିନୀ	ଉତ୍କଳଦାସିନୀ
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩	ଦୁଇଅଣା	
ଦାସିନୀଦାସିନୀ ସୁନ୍ଦର ପଦ		ଟ ୧୯
ଅଧ୍ୟାତ୍ମସାମୁଦ୍ର (ଦଳିଧରପଟ୍ଟନାୟକକୃତ)		ଟ ୨୯
ସର୍ବତ୍ର ଅମରକୋଷ ଅଭିଧାନ		
ପଦ୍ୟାଦିବାଚକ		ଟ ୧୩
କର୍ତ୍ତୃପଦ୍ୟାଦି		ଟ ୦ ୩
ନାନଦେଶୀୟାଣୀ ଅଣାଏଦେଇ ନିଅଣ୍ଡର ବଣି ।		
ବଟକ ପ୍ରତିଂ ମାଳାଙ୍କ ପ୍ରକାଶନରେ		
ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।		

ଉତ୍କଳ ଦାସିନୀର ବିଜ୍ଞାପନ ଉପାଲବାର ଖର୍ଚ୍ଚ
ଚଳାଇବିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଲଅଛି, ଯଥା;—

ପ୍ରଥମଥର ସବାଣେ	
ଧାତପ୍ରସ୍ତ	ଟ ୦ ୩
ଅଧସ୍ତମୁକୁ	ଟ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସ୍ତମୁକୁ	ଟ ୩୯

ମାତ୍ର ତୌଣ୍ଡିଏ ପଞ୍ଚାଶ ପକ୍ଷରେ ଛଦ୍‌ଦେଲେ,
ବହିର ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ ୦ ୩ ଶାଲୁ ଉପା ଦେବ ନାହିଁ ।
ଦୁଇସ୍ଵ ଓ ଉପାସପଦ ସବାଣେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ
ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ମଥାକମ୍ପେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ବନର ସବାଣେ ସୁତରାଂ ବନୋତ୍ପ
ଦୋଲପାସନ ।
ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ପଦକ ବଟକ ଚନ୍ଦ୍ରବାଚକର ପ୍ରତିଂ-
ଦାନକ "ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ପଦକ"ରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶନ
ଦେବ ।

କରୁଣା ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା ଦ୍ଵିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା	ପା ୧୨ ରୂପ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ୧୧୦୦ ମସିହା । ମା ୩ ୧୧ ନ ଦୈନିକ ସହ ୧୧୦୦ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ	ଅଗ୍ରୀମ ୫ ୩୯ ପଞ୍ଚମାସ ୫ ୨୯
--------------------------------	--	-----------------------------

ଶ୍ରମଜୀ ମହାସଙ୍ଘୀଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଜନ୍ମଦିନ ଚଳିତମାସ ତା ୨୩ ରୁଖିଲାରେ ଲଣ୍ଡନ ଜମରରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଜ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଚଳିତମାସ ତା ୨୪ ରୁଖିଲେ ପ୍ରତିପାଦକ ହେବ ।

ଜେଜିର ସୁବେଳ ବାଲିସାସରେ ପଢ଼ିବ ଦେବାକୁ ଜେଜିରକୁ ରୂଆ ରୂଆରସେନାର ପ୍ରଧାନ ସେନାପତିପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ସମସ୍ତ ରୂଆର ସେନାପତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସାତ ଅର୍ଥାତ୍ ବାହାଙ୍କର ବସୁଧ ବ ୩୨ ଶ ଅଟେ । ବାହାଙ୍କର ପିତା ଜେଜିର ଅନୁରକ ଶ୍ରେଣୀ-କୁଳର ଜଣେ କୃଷକ ଥିଲେ । ସେ ଗର୍ଭ ଏବଂ ସଦଳବାସୁ ଏବଂ କୃଷକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପକ୍ଷରେ ଯେପ୍ରକାର ସମ୍ମାନ ସେପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଥିଲ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସରକର ଲୋକ କୋଲି ତଥ୍ୟର ଦୁଅର । ମାତ୍ର ପ୍ରଧାନ ସେନାପତିର ଗୁଣ ଉପେକ୍ଷ ପରିମାଣରେ ବାହାଙ୍କଠାରେ ଥିବାର ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଜମିଦାର ବାବୁ ଶ୍ରୀମ ମାହାନ୍ତିଙ୍କ ଘରେ ଗତମାସ ତା ୩୦ ରୁଖିଲେ ତଦାତ୍ତ ଦେବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳିଅଛି । ପ୍ରକାଶ ସେ ପ୍ରାୟ ୫ ୨୦ ଶ ପତ୍ରିକା ମୁଦ୍ରିକାମାନ ଚଳ-ଥାଇ ଏକ ବ ବରଷ ଲତାକି ଖାଦାନ ଅଧିକାର ପେନି ବଳପୂର୍ବକ ଭାରେ ପଣି ଘରର

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରୂପେ ପ୍ରଦାନକରି ଜମଦ ଓ ଅଲଗାକରି ପ୍ରାୟ ୫ ୧୦୦୦୦ ଟା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୁଟିକେଇ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । କତ ୨ ତଦା-ଲତମାନ ପ୍ରାୟ ପତ୍ରିକା ମୁଦ୍ରିକାମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନଙ୍କ ଦାବରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ ଲୋକ ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ । ଆହୁର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତମ ପୁଲିସ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମକୁ ସମ୍ମାନ ରଖି ନାହାନ୍ତି ।

ଜର୍ମାନୀର ସମ୍ପାଦକ ଭରତବର୍ଷର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ମହାତ୍ଵରୁଣିତ ହୋଇ ଅପଣା ଗୁଳିଧାର ବରଲିନ ଜମରରେ .ଖୋଟିଏ ସାହାଯ୍ୟ ପାଶ ପ୍ରାପ୍ତକର ମତ ପ୍ରକାଶ କରବାରେ ଜର୍ମାନୀକାଞ୍ଚି-ମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରତ ସହଜ ବାଦା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶତ ଦରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦ ମହୋଦୟ ଏକ ତପ୍ତ ହେବା ଲାଭକୁ ପଠାଇ ଦେବାକୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେଜିରଲ ରର୍ଡ କର୍ଜନ ବାହାଦୁର ଯଥୋଚିତ କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ବାଦା ଅର୍ଜୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପାଦକର ଏହି ବସ୍ତା ଓ ସମାନୁଭୂତିପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବାହାଙ୍କର ସରଳତୃପ୍ତ ଏବଂ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସହଜ ଅନୁକୃତି ମ ବକ୍ତୃତାର ପରତପ୍ତ ଦେଉଅଛି । ଏବଂ ଏଥି ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ବାହାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମର କଟକେ ସହେରେ ଉତ୍ତର ପରବର୍ତ୍ତରେ ହିନ୍ଦି ଚଳାଇବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନେକ ବାଳକୁ ସ୍ଵାକ୍ଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବରୁଣ୍ୟାନିଲେ ଥିଲା । ଗୁଣା ମଧ୍ୟକୋ-ସେତେ ପ୍ରଭେଦ ଅଗ୍ରର ପ୍ରଭେଦ ତହିଁ ଅଧିକ ବାରିଗ ହିନ୍ଦି କାଗଜ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପାଠ ସ୍ୟ ଅଗ୍ରରେ ଲେଖା କୁଅଇ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ଏବଂ ଅଯୋଧ୍ୟାର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକର ଗୁଣା ହିନ୍ଦି ମାତ୍ର ମୁଦ୍ରିକାମାନଙ୍କର ସୁଲଭତଃ ଉତ୍ତର ପ୍ରତି ଫାଣ । ମାନ୍ୟତର ଶ୍ରେଣୀରେ ସର ମାତ୍ରୋକେଲ ବାହାକୁ ଉତ୍ତମ୍ଭୁ କୁଲ ରକ୍ଷା ତର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତ ଅରଜ, ସମନ, ଉତ୍ପାଦାର ଲତ୍ୟାତ ଯେମନ୍ତ ଉତ୍ତରରେ ଦେଉଅଛି ତେମନ୍ତ ହିନ୍ଦରେ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଏଣେ କଟକେମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ତମ୍ଭୁ ଗୁଣା ପ୍ରଚଳତ ହେବ । ଏ ଅଦେଶର ଜଳ ଏହି ଦେଲ ସେ ହିନ୍ଦଗୁଣା ଯାହା ତ ଅଦୌ ସ୍ଵାତ ପାଉଁ ତ ଥିଲା ଏଣିକ ସ୍ଵାତ ପାଇଲ ମାତ୍ର ଉତ୍ତମ୍ଭୁ କୁଲ ରକ୍ଷାର ବରୁଣ୍ୟା-ତେଡ଼େ କାମ୍ପ-ସଙ୍ଗତ ହେଲ ନାହିଁ ।

ମୋହନମ ।
 ମୋହନମସ୍ୟା ଗତ ଗୁରୁବାର ଶେଷ ଦେଲ । ଏ ଜମରରେ ପକର ପାଞ୍ଚ ତଳ ପାଇ ରଲ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରଜନର ବାକଣ୍ଡ ଦୋଇଥିବାକୁ କେତେ ପ୍ରକାର ସୁଷଙ୍ଗ ବାମଣ

ବାହାର ଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଦେବେ ହୁଏ ମୁସଲ-
ମାନ ବାଦ ମାନିତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦେବ ବାହା
ଗୁଣିଅଡ଼େ ମାଗି ହୁଇ ଦେବେ ଲୋକର ରାୟର
କାରଣ ହୋଇଥିଲେ ଏକ ଶୋକାନ ବଳାଇ
ବଦିବାର ଉଣା ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଲୋକବାସ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବୁ ବଦେଶୀ ଯାହାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଅନେକ ଉଣା ଥିଲା । ଚଳିବର୍ଷ ପର ବଦଳ
ଗୁଣକୁ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ଅଲବଦା ସକାଳ ୭ + ୩
ବେଳେ ବାଜଣ୍ଡା ଅଞ୍ଚଳମାନ ଉତ୍କଳଗୋଟି-
ରେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଶେଳ ତାମସା ବର ୧୦
୩ ବେଳେ ବଦମରପୁରଠାରେ ପହଞ୍ଚି ବଦାୟ
ହୋଇବରେ ଏକ ବସନ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁ ୭
୩ ବେଳେ ଗୋଶାଳାରେ ଏକମେଳ ହୋଇ
ଅନୁ ବାଣୀତ ମହାକଳାକରୁ ମଦ୍ୟାଳୟ ଅଞ୍ଚ-
ଳ ବେଳେ । ସ୍ତାୟ ବଦୁ ଉତ୍କଳପୁର ସରକ
ଯାତ୍ରା ଶେଷ ହେଲା । ମାତ୍ର ପଲଟନ ବାଜଣ୍ଡା
ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ବଦାୟ ଗୁରୁ ୭ ୩ ମଧ୍ୟରେ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଇଥିଲା । ପଲଟନର
ଗାଜଣ୍ଡା ବଦାୟରେ ହୋଇଥିଲା । ଚଳିବର୍ଷ
ବାଜଣ୍ଡା ସଂଖ୍ୟା ଏଥର ଘୋ ୧୦ ଠା ଅର୍ଥାତ୍
୧୫ ବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଅଧିକାଂଶ ସୁଲଭ ହୋଇଥିଲେବେ
ସୁଦାସିନ, ବାଦାବଦାର ଓଡ଼ିଆପଲାଇ ଓ ବାଜ
କଳାର ବାଜଣ୍ଡାମାନ ଅଧିକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅବଶିଷ୍ଟ ବସି
ଥିଲା । ମୋକାବଦର ବୃଦ୍ଧିସୁମାନ ବାଜଣ୍ଡାର
କୋଷଳ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବାହାବର
ଅଞ୍ଚଳା ଶେଳରେ ମଧ୍ୟ ଦୁରତପ୍ରକାରର ଥିଲା ।

ଦୁର୍ଗଣ ସମ୍ମାନ

ମଧ୍ୟସ୍ଥର ଓ ନୋମାରି ପ୍ରଭୃତି ଭରତର
ବଦୁଗ୍ରାହକରେ ରାମାକର ଦୁର୍ଗଣ ମଧୁପୁସ୍ତକ
ହୋଇଥିବା ଏବଂ ତହିଁରେ ଦୁର୍ଗଣାଦିବା
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସଂସ୍କୃତ କଳ୍ପ-
ଲକ୍ଷ ମହୋତସୁକ ବ୍ରାହ୍ମ ଏକ ପାଠ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ହୋଇଥିବା ଏବଂ ତହିଁର ପରାମର୍ଶ ନିମନ୍ତେ
ଏକ ସରା ପ୍ରାଣିତ ହୋଇଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କ
ଜଣାଅଛି । ଉକ୍ତ ସରାର ଅହୀନମତେ ଗୁଣକର
ପ୍ରକାଶକ ଶିକ୍ଷାରେ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ସରାମାନ ପ୍ରାଣିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏହି ବସନ୍ତ
କଳରେ ଯତ୍ନ ଗୁରୁବାର ଚଳ ସେଷସଂକ୍ରମେ
ସରା ବସିଥିଲା । ଗୁରୁବାର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର
ମୋକାବର ପକ୍ଷରେ ଶେଷହେଲା । ସଂକଳ ପାଠ୍ୟକୁ
ବାଜଣ୍ଡାପୁସ୍ତକ ମେଳକରେ ବାହାରିଥିଲା । ପ୍ରତି-

ବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷକର ଏହିପରି ହୋଇଥାଏ ।
ସୁତରାଂ ଏମନ୍ତ ପକ୍ଷବେଳେ ସରା ବରଦା ନିଗୁନ୍ତି
ଅସୁବିଧାନକର । ତଥାତ କର୍ମଶୂଳ ପ୍ରଭୃତି
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ସୁଦେଶୀୟ ଏବଂ ଗର୍ଭକରରୁ ଅଧିକ
ଦେଶୀୟ ବଦୁଲୋକ ସରାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ
ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚମଧ୍ୟରେ ଦେବକର ଦୁରତର ମୁସଲମାନ
ଥିଲେ । ଉତ୍କଳପୁରପୁରଠାରେ ଲୋକଙ୍କର
ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଏଥିର କାରଣ ଅଟେ । କର୍ମ-
ଶୂଳର ସାହେବ ମହୋତସୁ ସରାପକର ଅଧିକ
ଗୁଣକର ଚଳ ସରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାଣିତ ଗୁଣାରେ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ହେଲେ । ସେ ବହୁଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପାଠ୍ୟ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଲୋକେ ଗବର୍ଷିତମାନଙ୍କୁ
ଦୁର୍ଗଣ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି
ଅନେକ ବଦାୟକର ଅଛନ୍ତି ବ ସେହିମାନଙ୍କ
କର୍ମ ଲକ୍ଷକରେ ପ୍ରାଣ ବଦାୟକେ ତଥାପି
ସରକାରରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ସେମା-
ନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ଏବଂ ଗୁରୁ, ଗୋଶା, ବାଜକ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଭୃତିକି ବସ୍ତୁ ଅବା ଗୋଷ୍ଠୀରେ
ସମସ୍ତର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରଣ ଏବଂ ସେହି-
ମାନେ ଗାବନ ବିହୀନବାକୁ ଯାଇ ସଂସ୍ଥାନ
ହୋଇଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଂସ୍ଥାନରେ ପୁରୀ
ପ୍ରବେଶ କରୁନିବାବାରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସଂସ୍ଥାନ
କରଦେବା ସରା ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ।
ତପ୍ତରେ ପ୍ରାଣୀୟ କର୍ମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମ
ସଂଗଠିତ ହେବା ମର୍ମରେ ଗୋ ୨ ୫ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଅର୍ଥାତ୍ ହେଲା । ଗୁରୁ ବରଦାୟ ବୋଷ ବାହା-
ଦୁର ଓ ରେବରେଣୁ ବେଳ ସାହେବ ଏବଂ
ବାବୁ ମଧୁପୁସ୍ତକ ଦାସ ମହୋତସୁମାନେ ସରା
ବଦୁଗ୍ରାହକର ଦୁର୍ଗଣର ପାଠ୍ୟ ବସନ୍ତରେ
ପ୍ରକାଶକର ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟର ଅବଶ୍ୟକତା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ହୋଇଥିଲା । ବସନ୍ତେ ସରାପୁସ୍ତକରେ ବଲେକର
ସାହେବ ସୁଖ ଗୁଣାବହୁ ଗୋଶାକରୁ ଗୁଣ
ସହସ୍ରକୁ ସଂସ୍କର ଗୁଣା ଉଠିଲା ଏବଂ ପାଠ୍ୟ
ଶରରୁ ଅଧିକ ସରାପୁସ୍ତକରେ ଅବାୟ ହୋଇଗଲା
ମଧୁପୁସ୍ତକ ଓ କଳକାର ଗୁଣାମାନେ ପ୍ରକାଶକେ
ଟ ୧୦୦୦ ଟା ଲେଖାଏଁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁମାର
ବରଦାୟକାରୀ ସରୀର ଓ ବଦାୟକାରୀ ପ୍ରଭୃତି ଓ
ଗୁଣ ବରଦାୟକ ବୋଷ ପ୍ରକାଶକେ ୫୫୦୦ ଟା
ଲେଖାଏଁ ବାଜ କଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କର୍ମ-
ଶୂଳର ସାହେବ ଟ ୨୨୫୦ ଟା, ବଲେକର
ସାହେବ ପାଠ୍ୟମାନ ମାତ୍ର ଏକପ୍ରକାର ଗୁଣା
ଲେଖାଏଁ ପାଠ୍ୟକର ଗୁଣା ଓ ବାବୁ ମଧୁପୁସ୍ତକ

ଦାସ ଏକଲାଳିନ ଟ ୨୦୦ ଟା ଓ ମାତ୍ର
ଟ ୫୦ ଟା ଲେଖାଏଁ ପାଠ୍ୟମାନକୁ ଟ ୨୫୦ ଟା
ଗୁଣା ଦେବାର ସଂସ୍କର କଲେ । ସରାପୁସ୍ତକରେ
ସୁପୁସ୍ତକ ପ୍ରକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଦୁଲୋକମାନେ
ଅଥାସମ୍ପଦ ଗୁଣା ସଂସ୍କର କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁଲରେ
ସେବକର ସରା ଅଗାଧରୁ ପଲକଗା ହୋଇ
ଅଛି ଏବଂ ଅନୁପସ୍ଥିତ ପ୍ରକା ବଦୁଲୋକ ଓ
ଦେଶୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମକାର ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତି ଓ
ଧର୍ମଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଅନେକ ଗୁଣା ଗୁଣା
ଉଠିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏ ସରା ଅହୀତ
କରବାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବଲେକରସାହେବ
ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକା ଗୁଣା ସେ ପରପ୍ରକାର
ଧର୍ମକାର ପ୍ରାଣିକାର ଉପସ୍ଥିତ । ଗାଜ ଦୁର୍ଗଣା
ସାହାଯ୍ୟ କରବାଠାରୁ ବଦ ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ
ସେହିମାନେ ସେ ଦାୟକ ସମ୍ପ୍ରାଣ ଏଥିରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ହୋଇ ନ ଯାରେ । ଅମ୍ଭମାନେ ସରାପୁସ୍ତକ
ଦେଖି ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଅଥାସମ୍ପଦ ଗୁଣା
ଦେବାଦାସ ଏକ ବରଦାୟ ଅଧିକ ପୁଣ୍ୟ ସଂସ୍କର
ଓ ଅନ୍ୟଦିଗରେ ଶେଷକ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୁଣା କର-
ବାକୁ ଅପ୍ରସର ହେବେ ।

ଓଡ଼ିଆର ସଦାକାଳ ନିବାଚନ ।

ଏଥର ଦୁର୍ଗଣ ବଦାୟପୁସ୍ତକ ସରାମାନଙ୍କ
ସରା ମହୋତସୁ କରବାର ଅଧିକାର ଗବର୍ଷି-
ମେଖ ଦାୟକର ଓଡ଼ିଆର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରଦାନ କରବାର ଏବଂ ମହୋତସୁ ଦେବା
କାରଣ ଉଚିତ ନିମ ଅପ୍ରସର ହୋଇଥିବାର
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ସେହି ପ୍ରକାଶରେ
ସଦାକାଳ ମହୋତସୁ କରବାର ଅଦେଶ ହୋଇ-
ଅଛି ଚଳନରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି
ଅଗାମୀ ସୋମବାର ଏଠା ଲକ୍ଷ କୋର୍ଟର
କୋର୍ଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧିକେଶନ ହେବ । ସରା-
ମାନେ କାହାକୁ ପସନ୍ଦ କରବେ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା
ଗୁଣିଅଡ଼େ ଲିଖିଅଛି । ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରାଣିକ
ଯୋଗତା ବିଶେଷରୁ ଅନେକକା ବସି
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସଦାକାଳ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ବାଜ କରବା ସଦକ ବାଣୀର ଦୁର୍ଦ୍ଦେ । ଦେଶ-
ସରା ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ନିବାଚନ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରାଣିକ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଅମ୍ଭମାନେ ସୁଖକୁ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉତ୍କଳର
ଲୋକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆରେ ସୁପୁସ୍ତକ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ବଦ ସନ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବଦ ସୁଖ

ବ୍ୟାପକ । ଯେବେ ଉତ୍କଳର ସବୁ ସାଧୁ ଲୋକ
 ଥାନା ତେବେ ଉତ୍କଳର କଥା ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର
 ଦେବନୀ ବଳକଣ ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ତନ ସ୍ୱରୂପ କେଉଁ
 ବ୍ୟକ୍ତି ସବୁ ସେତେ ସଦାପଥୀ ଭଲ ଦେବ
 ବିଶେଷତାରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ
 ଏଥିରେ କାହାରି ସନ୍ତୋଷ ନା ଅସନ୍ତୋଷ ଉତ୍କଳ
 ଦେବା କଥା ମନେ କରୁବା ଉଚିତ ନୁହେ ।
 ଉଦାତ୍ତକାଣ୍ଡାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମମତା ପ୍ରତି
 ଏକମାତ୍ର ନ୍ୟାୟ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପାଳନର ଚେଷ୍ଟା ଦୃଢ଼ରୂପେ କଲେ ଉଚିତ
 ମାୟାସା କରବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ସନେଦ
 ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ପାଥୀକ ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ୱଳା ବୈକୁଣ୍ଠ
 ନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ଏବଂ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ
 ଦାସ ଆଦିଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଯେଉଁ
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି, ସେସବୁ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ଶୁଣୁ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଦୋଷ
 ବାହାଦୁର ସେପରି କୌଣସି ପଦ ପ୍ରକାଶ କରି
 ନାହାନ୍ତି ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଚାହା-
 କର ବିଶେଷ ଆଶ୍ରୟ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ସର-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳ ସୁଦା ମୋହିତ ବାଧା ଅଟେ ।
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ବିବେଚନାରେ ଯେଉଁ
 ବ୍ୟକ୍ତି ସୁବଳା, ତଳ ବିଭବ ସମୟରେ
 ଚାରି ଓ ଚରୁରତା ପ୍ରକାଶନପୂର୍ବକ ମୁଦ୍ରିତ
 ହୁଏ ପ୍ରତିପତ୍ତର ମତ ଶୁଣି କରବାକୁ
 ଓ ସୁମତ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଉଚିତ ସର-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଉଚିତ ବର୍ମଭଣ୍ଡାର କୌଣସି ମତ
 ଗ୍ରହଣ କରି ହେଲେ ତାହା ନିର୍ଭୟ ଏବଂ କର-
 ଶେଷତାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଏବଂ
 ସୁବେଶର ହୃଦୟରେ ସଦାପଥୀ ଭଲ, ଆଇନର
 ଉଚିତ ଅର୍ଥ ନିର୍ଭୟ କରିବାକୁ ପାଇବ ସେହି
 ବ୍ୟକ୍ତି ସବୁ ସଦାପଥୀ ପଦରେ ମନୋମାନ ଦେବ
 ଶୁଣିବିକା ଅଟେ । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
 ଏ ସମୟ ଶୁଣିବ ଯେବେ ପରପୁ ବେଳ-
 ଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟ ଦେହ ତେବେ ପରପୁ ବେଳ
 କାହାନ୍ତି ଏହା ଅନାୟାସରେ ବୋଲି ଯାଇପାରେ
 ଅତଏବ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ବିବେଚନାରେ
 ତାହାଙ୍କ ମନୋମାନ କରିବା ଉଚିତ ଦେଉ-
 ଅଛୁ । ସ୍ୱଳା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର
 ଏବଂ ସମୟରେ ସଦାପଥୀ ହୋଇଥିଲେ ତାହାଙ୍କର
 ନିଦୁରତା ଅଛି ସଦା ମାତ୍ର ସେକାଳ ଓ ଏ
 ଦାସଙ୍କ ନ୍ୟାୟପ୍ରାପକ ସର ସମାଜ ନୁହେ ।
 ଅନେକ ପରପୁରଣିକ ବାସ୍ତବ । ସ୍ୱୟ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ
 ଦୋଷ ବାହାଦୁରଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ବିବେଚନା

ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ମାତ୍ର ସେ ସରକାରୀ ଉତ୍କଳ
 ସୁଦାକୁ ସଫାସଫା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଇ ନିରାପେକ୍ଷ
 ତାର ପରପୁ ବେଳକୁ ସୁତୋନ ପାଇ
 ନାହାନ୍ତି । ନୂତନ ଲୋକକୁ ବିଭବା ଅପେକ୍ଷା
 ପ୍ରକାଶକ ଲୋକ ଦ୍ୱାରରେ ଲାଭ ଦେବା ଅଧିକ
 ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ । ସୁତରାଂ ଅମ୍ଭମାନେ ବାବୁ
 ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ଅଭିମତ କରୁଅଛୁ ।
 ଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖାହେଲ ଉତ୍କଳ ଅବନୀ
 ଦେଲୁ ଯେ ନାଲେଖକ ଲଳ ବୋଇଲେ
 ସ୍ୱଳା ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଏବଂ ସୁଦା ଲଳ ଲୋକ
 ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କୁ ମନୋମାନ କରିବା
 କାରଣ ଅପଣା ପ୍ରତିନିଧିକୁ ଅଦେଶ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସ୍ୱଳା ବାହାଦୁର
 ଅଭିମତ ଦେବେ ଅବୁଦ୍ଧର ବିଷୟ ନୁହେ ।
 ସୁଦାରେ ସୁଦା ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଦୋଷ ବାହାଦୁର
 ଏବଂ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସମାଜରୂପେ ସୁଦ-
 ଉଚିତ । ସେଠା କୋର୍ଟ ଦେବଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଶାଳନରେ ପରିଗଣିତ ହୋଇ ଶେଷ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
 ପରଦ କରିବା ନିଶା ଯାଏ । ସୁଦା ବାହାଦୁରଙ୍କ
 ନିମନ୍ତେ ଏ କରକାରୀ ବାବୁ ହରପରଣ
 ବାଲ୍ୟୁରୀ ବାବୁ ଜମାଇତରଣ ମିଶ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁ
 ପଦ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି
 ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲେଖିବାମତେ ସେ କଲେ
 ବିଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ ଥିଲେ ଓ କେବଳ ବନ୍ଧୁମା-
 ନଙ୍କ ଉପସେଧରେ ପ୍ରଥୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବନ୍ଧୁ-
 ମାନେ ସେ ପଦରେ ତାହାଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀ
 ମୋକ୍ଷା ମୋକ୍ଷି ବର୍ଣ୍ଣନ କରିଥିବାରୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଲେଖି ନିଜେ ଯାହା ଜାଣନ୍ତି ତହିଁରୁ ଅଧିକ
 କହୁ ଜାଣିବାର ସୁବିଧା ନାହିଁ । ସେ ଯଥକାଳ
 ସରକାର ଉତ୍କଳ ଥାଇ ନାନା ବିଷୟରେ ସେ
 ସବୁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ହେ ସଦାପଥୀ
 ସରକାରଙ୍କର ମତକୁ ଅପିବାକୁ ଅନାୟାସରେ
 ବୋଲିଯାଇ ପାରେ ଯେ ତାହାଙ୍କର ମତ ସର-
 କାରୀ ଶୁଣିବେ ଏମନ୍ତ ଉଚିତ ହୋଇଅଛି ସେ
 ତନସାଧାରଣଙ୍କ ମତ ଯାହା ଜାଣିବା ସଦାପଥୀ
 ସରକାର ବାହାଦୁର ଲୋକ ଲୋକଅଛନ୍ତି ତାହା
 ତାହାକହାଇ ସମାଜ ଦେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାପ୍ତ ।

ସରକାର ଅପେକ୍ଷାମାତ୍ର ତା ୩୦ ଉପରେ ନୂତନ
 ଜ୍ୟୋତନ ବିଶେଷକାରୀମାନଙ୍କର ଅଧିବେଶନ
 ହୋଇଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଶେଷକାର ମହୋଦୟ-
 ଶନ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

- ୧—ସାମନ୍ତ ରାଧାଚରଣ ଦାସ ୨—ବାବୁ
 ଦେବମନ୍ତ ଦେବ ୩—ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ଦାସ
 ୪—ବାବୁ ଭୋଲନାଥ ସାମନ୍ତସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ୫—ବାବୁ
 ଦୁର୍ଲଭଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର ୬—ସରକାରୀ ୭—
 ବାବୁ ଭବନାନନ୍ଦ ଦାସ ୮—ବାବୁ ଜୟନା-
 ନକ ଦୋଷ ୯—ବାବୁ ଲଳିତମୋହନ ସରକାର
 ୧୦—ସ୍ୱଳା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର
 ୧୧—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସତ୍ୟନୁନାଥ ଦେ ୧୨—
 ବାବୁ ହୈଲୋକ୍ୟନାଥ ଦୋଷ ୧୩—ବାବୁ
 ରାଧାପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ୧୪—ରେଭେରେଣ୍ଡ
 ଜେ, ଏଇଚ ଦେମଲେନ ।
 ୧—ଅନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କର ଅଧିବେଶନରେ ସ୍ୱଳା
 ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ମହୋଦୟଙ୍କୁ
 ସରକାର ପଦରେ ବରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ
 ମାନ୍ୟକର ବାବୁ ଦେବମନ୍ତ ଦେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ
 ମାନ୍ୟକର ବାବୁ ହୈଲୋକ୍ୟନାଥ ଦୋଷ ଅନୁ-
 ମୋଦନ କଲେ । ସ୍ୱଳା ବାହାଦୁର ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଅନୁମୋଦନରେ ପ୍ରତିରୋଧ କରି ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ
 ଯେ ରେଭେରେଣ୍ଡ ଜେ, ଏଇଚ ଦେମଲେନ
 ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସରକାରୀ କର୍ମ ଦେଉ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ
 ସାମନ୍ତ ରାଧାଚରଣ ଦାସ ଅନୁମୋଦନ କଲେଣି
 ହିନ୍ଦୀସମ୍ପର୍କରେ ମହାତ୍ମା ଦେମଲେନ ସରକାରୀ
 ଅଧିକରେ ଉପଦେଶନ କଲେ । ସମ୍ପର୍କର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅରମ୍ଭ ହେଲା ।
 ୨—ସର ୧୮୮୪ ପାଲର ଲେଖକ ମିହି-
 ରାଧିପଲ ଆଇନର ୨୨ ଧାରଣାରେ ଜମାଇ ସାମନ୍ତ
 ରାଧାଚରଣ ଦାସ ତେଅରମେନ ଏବଂ ବାବୁ
 ଭବନକ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର ଭାବରେ ଅଧିକମେନ
 ମହୋଦୟଙ୍କର ପଦ ଶେଷ କରାହେଲା । ସମ୍ପର୍କ
 ଏହା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସାଧାରଣ ହୃଦୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଦୁର୍ଲଭ ହୋଇ ଅଧିକ ସାଧକ କରାହୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ମାନ ସୁଗୁରୁରୂପେ ତଲାହୁଁନା ଦେଲୁ ସମ୍ପର୍କ
 ଏମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଏହି ୨ ଲିପି-
 ରୁକ୍ତ କଲେ ।
 ୩—ବାବୁ ଦୁର୍ଲଭଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 କଲେ ସେ ପୂର୍ବ ତେଅରମେନ ସାମନ୍ତ ରାଧା-
 ଚରଣ ଦାସ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସୁଦାପୁର ତେଅରମେନ
 ପଦରେ ବରଣ କର ଦେଉ । ବାବୁ ଭୋଲନାଥ
 ସାମନ୍ତସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କଲେ ।
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ମହୋଦୟଙ୍କ ଏଥିରେ ସମ୍ପର୍କ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
 ୪—ଅନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଭୋଲନାଥ
 ସାମନ୍ତସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ବାବୁ ଦୁର୍ଲଭ-

ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତେ ତନ୍ତ୍ର ବସନ୍ତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସାଧାରଣଙ୍କର ଏକ ପଦମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ
 ମାତ୍ର ରକ୍ଷା ପାଇ ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡେ ଲୁଗା ବ୍ୟତୀତ
 ଦୁଇଶହ ଲୁଗା ବାହାର ରକ୍ଷା ପାଇ ନାହିଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ରୋଷିକ ଅଳଙ୍କାର ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ତାହା
 ଅପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରାୟ ବ ୩ ବର୍ଷ
 ତଳେ ଥରେ ଏହିପରି ଏ ଗଳ୍ପକଳାକାର ଗୁଡ଼ିକ
 ସମ୍ପଦ ସମସ୍ତ ଅନୁଦାନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଚନ୍ଦ୍ରପେଷା ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୁଣରେ ଅଧିକ
 ପରମାଣୁରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଏହାଦ୍ୱାରା ମହା
 ବିପଦ ଭୋଗୀ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର ସୁଧରଣ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ଉଦ୍ଧାର ଗୁଣକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମାଜ୍ୟ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣ
 ମାତ୍ରର ଗତ କର ବଳବାଳୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 ଦାସିକାରୁ ତନ୍ତ୍ର ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।
 ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଏ ଶୋଚିତ୍ର ସମୟରେ ତାଙ୍କର ସେପରି
 ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାକାର ଅଟେ ।
 ସାଧାରଣଙ୍କର ସୁଧରଣେ ଅନାଚାର ବ ୮୦୦ ଶହ
 ଘର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଦୁଇ ପ୍ରାୟ ଟ ୫୦୦୦
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶର ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଉଚ ଏ ସମସ୍ତ ଅପରାଧରୁ ରକ୍ଷା
 କରିବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଜଳ ବିଶେଷ
 ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ମାତ୍ର ଗତ ବର୍ଷ ମାସସ୍ତୁ ପୁରୁ-
 ଶନ ସୁଧରଣୀକା ସାହାଯ୍ୟ ଥିଲା ବାଦୁ ତା ଦୋ-
 ଲକାରୀ ମନ୍ତ୍ରର କର ଶୋକାର ବସୁର କର
 ଦେବାକୁ ନିନ୍ଦ୍ୟାବସୁ କର ସେଥିର ବର ସବୁ
 ଶୋକାର ପକାର ମୁକ୍ତକା କରି ଦେଇ ଦିଠା
 ତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ବନ ବର ଦେବାକୁ ତାହା ସେହି
 ପରି ମୁକ୍ତକା ପରି ବର୍ଣ୍ଣରୁ ସମସ୍ତ ଜଳ ବାହାର
 ଯାଇ ଥିବାରୁ ଏପରି ସୁରୁକର ବିପଦ ମୋଚନ
 ସକାଶେ ସେଥିରେ ଜଳ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦେବାକୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେଥି ପରେ ଜଳ
 ମାତ୍ରଦ୍ୱାରା ବସା ବିଶାଳୀୟ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ବାବନ
 ମାନଙ୍କ ସୁଧରଣ ନ ଦେଲେ ଏଠାରେ ଜଳ
 ଅଭାବକୁ ଉଦ୍ଧରଣର ଏପରି ଅପଦ ଘଟୁଥିବ
 ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭବ ଅଟେ । ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ
 ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ଯେ ଉପରେ ଅପରାଧସ୍ତୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦି-
 ରମାନଙ୍କରୁ ଲିପ୍ୟାବଳର ଶ୍ରୀକ୍ରୀ ଶର-
 ପୁରଣ କରନ୍ତୁ ଏହି ଅନୁକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ କରି
 ଚିନ୍ତନ କରୁଣୀମୟ ଗୁଣକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଲଭ
 ବସନ୍ତ

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାନ୍ତି
 ଭାରତପତ୍ରକାର । କ । ବଳରାମପୁର

To
 THE EDITOR OF UTKAL DIPKA
 Sir,
 It is a good sign of the times that
 the election for a seat in Bengal Coun-

cil is being hotly contested by three
 candidates in Orissa. The District
 Boards of Palasore and Puri have
 already made their election. At
 Balasore the majority were for
 recommending Raja Baikuntath and
 a minority for Mr. M. S. Das.
 At Puri the competition was between
 Mr. M. S. Das and Rai Hnry Ballav
 Bose Bahadur. Of nine members
 present at the meeting only one
 member voted for the Rai Bahadur
 and the rest for his rival candidate.
 I fancy the contest in the Cuttack
 Board as well will be between these
 two candidates. Raja Baikunthath
 De and Mr. M. S. Das have address-
 ed electoral appeals to their
 constituents. But an appeal signed
 by four gentlemen has been addressed
 in support of Rai Bahadur's candi-
 dature. If local self government
 has not done any more good it has
 done this much that it has created
 in the people an interest in these
 matters. This is a good sign of the
 times. Representative institutions
 cannot succeed unless the people take
 an intelligent interest in the matter
 of election which is the basis of all
 representative institutions. Though
 there seems to be a hot contest just
 now, the people have not yet learnt
 to understand the real question at
 issue. It is said by some that since
 Mr. M. S. Das has been once in the
 Council the present election should
 be in favor of the Rai Bahadur.
 This looks like a distribution of
 favours by turns. A reference to the
 appeal by Mr. Das and to that by
 Rai Bahadur's friends shows neither
 seeks it as a favour. Mr. Das appeals
 to *sence of justices* and the Rai
 Bahadur's friends put forward his
 merit.

The appeal on behalf of the Rai
 Bahadur is a reply to Mr. Das's ap-
 peal. The contents of the two docu-
 ments and their dates of issue make
 this clear. It is a matter of great
 pity that the Rai Bahadur himself
 did not address an appeal to his consti-
 tuents. His constituents would in
 that case have got facts and not vague
 assertions couched in general terms.
 These statements are at best the opin-
 ions of signatories of the appeal; and
 the public are not informed how the
 signatories came to know the instan-
 ces in which the Government pleader's
 opinions though against the interest
 of Government were supported by the
 Advocate-General and were eventu-
 ally adopted by the Government.
 According to the ordinary practice

these things form the subject matter
 of official correspondence and they
 are a sealed cover to the public. Then
 there is a difference between a Govern-
 ment pleader's opinion given in the
 first instance at the request of the
 local officers and eventually supported
 by the advocate-general and an oppo-
 sition to a Bill before the Legislative
 Council which necessitates an ameni-
 ment or withdrawal of certain provi-
 sion in the Bill. You all know that
 a Bill is drawn up after mature consi-
 deration by Government with the
 advice of the legal advisers of Govern-
 ment, it receives sanction of the Govt.
 of India and then it is introduced into
 the Council for discussion. To find
 a legal flaw in that is a very different
 thing from giving advice to a District
 Officer in a certain matter. Mr. Das
 gives some instances of this in his
 appeal. One was a misconstruction
 of section 25 of the Bengal Municipal
 Act of 1884 by the Cuttack Muni-
 cipality, the other was a proposal to tax
 musical processions in the streets, the
 third was legal defect in the Mahome-
 dan Pilgrim's Bill. In these instan-
 ces Mr. Das's opposition was
 successful.

It is asserted that during the several
 years of his tenure of office as Govern-
 ment pleader the Rai Bahadur gave
 his opinion on proposed enactment
 before they were introduced into the
 Council for discussion, but the signa-
 tories to this appeal would have
 placed more reliable materials before
 the members to the District Board
 and before the public generally, if
 they had given instances where a Bill
 was amended in consequence of the
 Rai Bahadur opinion. The easiest
 and the most effectual reply to Mr.
 Das's appeal would have been to
 quote the Rai Bahadur's opinion in
 the three instances of Mr. Das's
 successful contention in Council refer-
 red to above. Did the Rai Bahadur,
 in the opinion he gave on the Maho-
 medaa Pilgrim's Bill and the manici-
 pal Bill, notice the legal defects point-
 ed out by Mr. Das to the Council? If
 so this should have been stated and
 his opinion quoted.

It is known to the public that
 Government seeks the opinion of the
 Orissa Association on all proposed
 legislative measures, and the Associa-
 tion always received material help from
 from Mr. Das, as the President of the
 Association, in these matters. I
 wonder Mr. Das's friend did not ad-
 vise him to insert this in his appeal as
 a qualification for a seat in Council.

The appeal on behalf of the Rai Bahadur shows him as a valuable legal adviser of Government. We know that a majority of the members of the Bengal Legislative Council are nominated by Government where as a small minority are elected by the people. There is no doubt that such a valuable legal adviser of Government would soon be nominated as a official member in council, and thus Orissa will have the benefit of his legal acumen and patriotic sympathy. But by electing him as a non-official member the country will lose an opportunity of appointing another man. It is better to have two friends of Orissa in Council, one as an official member and the other as a non-official member.

The Jaggernath Temple case instituted by Government gave the public an idea of Mr. Das's abilities as a lawyer and as an energetic man. This case was instituted by Government after years of consideration by the legal advisers of Govt. It is but true to say that Mr. Das's reputation as a sound lawyer dates from that case. His services in connection with that case were gratefully recognised by the whole Hindu community and he was, if I remember what I read in the Calcutta papers of the time, highly complimented by eminent lawyers of the Calcutta High Court. His services in connection with this remarkable case should have been referred to by Mr. Das in his appeal.

The Rai Bahadur, as it appears from the appeal made on his behalf, was prevailed upon by his friends to stand a candidate. I wonder if his friends made any enquiries about the Rai Bahadur's state of health for some time past; whether they even noticed what a struggle it is for him to step into and out a carriage and whether he will regularly attend the meetings of the Council which is held on the third story.

The appeal by Rai Bahadur's friends on his behalf shows that the Rai Bahadur himself does not seek a seat in the Council. In my opinion that alone is a good ground why he should not be elected. The country should elect a representative who not only deserves the honor but has a heart for the work.

Veritas.

Cantonment, 9th May 1900.

ମୂଲ୍ୟାଂଶୁ ।

୧୫୫ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୫୬ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୫୭ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୫୮ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୫୯ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୦ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୧ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୨ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୩ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୪ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୫ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୬ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୭ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୮ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୬୯ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦
୧୭୦ ଭାର୍ଗବ ମାତୃଶ୍ରୀ	୫୦୦

ବିକାଶ ।

WANTED.

A Civil Hospital Assistant for Talcher State Charitable Dispensary on a monthly salary of Rs 30, besides an allowance of Rs 10 for supervision of the Jail work. Preference will be given to a passed Candidate of Cuttack Medical College having a practical Experience of work and some fare knowledge in English. Application will be received by the undersigned up to 31st May 1900.

Manager's office, Talcher, the 9th May 1900. } DAMUDER PATTANAIK, Manager.

NOTICE.

Wanted a Head master for the Badachana middle English School on Rs. 20 per month. Preference will be given to an energetic under graduates of the Calcutta university, who has acquired some

experience in the art of teaching. He is also required to produce certificate from some well-known gentlemen about his habits and moral character.

The climate of Badachana is fair. The school is situated at a distance of a mile and half from the nearest rail-station, Dhanmandal. The Head master will have free quarters. He is likely to get an increment of pay after three months, if it is recommended by the Inspecting officers of the Education Department. Applications &c. will be received by the undersigned till 21st May and the selected candidate will be required to join his appointment from 1st June.

Camp Bairi } K. C. NANDA, Assistant manager, Killa Uarpun, P. O. Budachana.

WANTED

A Second Clerk for the Ward's Department of Angul Deputy Commissioner's office—Salary Rs. 20 per mensem.

None need apply who has not passed the Entrance Examination of the Calcutta University and does not write a neat and legible hand.

Good references as to moral character and qualifications are essential.

Candidates should state their age. Applications will be received by the undersigned up to 20th proximo.

Angul Dy. Commr's office } E. M. SMITH, Deputy Commissioner.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL, Agent, Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବାଦ ଓ ଉଚ୍ଚା ମେଡିକାଲ କଲିଜରେ ଓ ଏକ ମୂଲ୍ୟର ପଦର ଗୋଟି ଓ ଏକ ମୂଲ୍ୟର ଏକଗୋଟି ବୃତ୍ତି ଶାଳି ଅଛି । ଅଧିକାରୀ ବାଳକମାନେ ଅପଣା ଅପଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ ଓ ସରକାରୀ ସମ୍ବାଦୀ ସାହିତ୍ୟିକ-ସହ ଅପଣା ଜୁନ ମାସ ୩ ୧୧ ଭିତ୍ତୀ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରର ଉପାଦାନ ନୁହାନ୍ତେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀଙ୍କ ସମାପ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମନୋମାନ କରା ହେବେ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନାଳୀ ବନ୍ଦା ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚମୋଡ଼ାଣି ସହମାନେ ଦେବର ଏହି ବୃତ୍ତି ପାଇବା ପରେ କୃଷିଯୋଗୀ ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଇ କି ଉପରଲିଖିତ ବୃତ୍ତି ଉପକ୍ରମଣ କ୍ରମେ ବେତନରେ ପଡ଼ି ପାରବେ ।

J. M. ZORAB,
Lt. Col I. M. S.
Supt. Medical school
Outtaok.

NOTICE

Is hereby given that candidates are invited for admission into the Civil Veterinary College at Belgatchia, the next session of which will begin on the 28th June 1900 and new students for which will be admitted from 1st April next.

JAGBANDHU PATNAIK,
For Chairman

Rules for admission of students to the Bengal Veterinary Institution

1. The course of study for the certificate of qualification will extend over at least 3 years. Each year will comprise nine teaching months and will be divided in accordance with the terms of the Calcutta Medical College

2. Each candidate for admission as a student is required to produce the following certificates,

(a) Of age (no applicant under 16 years of age can be admitted as a student.)

(b) Of physical fitness and of good morals,

(c) That he has passed the Entrance Examination of the Calcutta University or has been promoted to the first class of a High School or has

passed the Middle English Scholarship Examination.

As the teaching will be in English a good colloquial knowledge of that language is important.

There will be no restrictions as to the cast or nationality of students.

It is desirable that students should on admission be between 18 and 26 years of age.

3. All applications for admission as a student are to be made in writing to the Superintendent of the Bengal Veterinary Institution and to be sent to this office for forwarded to that officer.

4. Government will allot 30 stipends of five rupees each annually.

ପଞ୍ଚୋକନୀୟ ପସ୍ତକ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚବ୍ୟାକରଣମୂଳକ-ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷାରେ ସହଜରେ ବୁଝାଯିବାର ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାପନା କରାଇବା ସମୟରେ ଏ ଅଭାବ ଦୂର କରାବା ନିମନ୍ତେ ବାରମ୍ବାର ସତେଜ ହୋଇ ବ୍ୟାକରଣରେ ସହଜରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ ହେଉଥିବା ନିମନ୍ତେ ଦେବେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅବଶ୍ୟାର କରି ପଢ଼ା-ଇବାଦ୍ୱାରା କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଉଚ୍ଚପୁସ୍ତକ ଇନ୍ଦ୍ରସିଂହଙ୍କ ମହୋଦୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାଳକମାନଙ୍କର ସହଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତା-ବାରେ ଉପାଦାନକାରୀ ଅମୁକ୍ତ ଅନୁରୋଧ କରି ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେ ଏହା ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବ୍ୟାକରଣରେ ମୁଦ୍ରିତ କରାଇ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛୁ । ଆଧାରଣର ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ୫୦୫ ପ୍ରଲେ ୫୦ ୧/୨ ଖଣା କରାଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାଳକମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ପରମମ ସ୍ୱାର୍ଥ ହେବ ।

ADVERTISEMENT

Wanted a Gymnastic and Drill Teacher for the Baripada High English School, Mourbhanj. He must have passed the Entrance Examination and will have to teach the last class and to do clerical duties.

The salary of the post is Rs. 15 a month.

Baripada has a healthy climate and is 30 miles from the Baripada Road Station Bengal Nagpur Railway.

Applications will be received up to 31st May 1900.

Baripada, N. D Chuckerburty,
Offy. Supt. of P. I,
Mourbhanj.
21-4-1900.

ନିମ୍ନପ୍ରାଣମେଷ, ଅପରପ୍ରାଣମେଷ, ବର୍ଣ୍ଣ-କୁମ୍ଭର ଏବଂ ମାଲନର-ସ୍ୱଳର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଉଚ୍ଚର ବ୍ୟାକରଣ ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍-ମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋକାଳରେ କିଛି ଦେଖିଅଛୁ । ମୋପିସଲର ପ୍ରାକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭୃତ ପରିମାଣରେ କମିସନ୍ ଦେଖାଯାଏ । ନାନାପ୍ରକାର ଦାଗଳ, ଫେନିଙ୍ଗ, କଲମ, ଦୁଆର, ପ୍ରଭୃତ ସ୍ୱଳ ଏବଂ ଗନ୍ଧମେଷକ ଅପିସରେ ଲେଖିବାର ଯାବତୀୟ ସରକାରମାନ ସ୍ୱଳର ମୂଲ୍ୟରେ ଅପ୍ତି ନିକଟରେ ମିଳେ । ଉପ ।

ଶ୍ରୀ ବୌଦ୍ଧଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ।
ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

(ବ୍ୟାକରଣମୂଳକମାନ)

ବାଳକମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚବ୍ୟାକରଣମୂଳକ-ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷାରେ ସହଜରେ ବୁଝାଯିବାର ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାପନା କରାଇବା ସମୟରେ ଏ ଅଭାବ ଦୂର କରାବା ନିମନ୍ତେ ବାରମ୍ବାର ସତେଜ ହୋଇ ବ୍ୟାକରଣରେ ସହଜରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ ହେଉଥିବା ନିମନ୍ତେ ଦେବେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅବଶ୍ୟାର କରି ପଢ଼ା-ଇବାଦ୍ୱାରା କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଉଚ୍ଚପୁସ୍ତକ ଇନ୍ଦ୍ରସିଂହଙ୍କ ମହୋଦୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାଳକମାନଙ୍କର ସହଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତା-ବାରେ ଉପାଦାନକାରୀ ଅମୁକ୍ତ ଅନୁରୋଧ କରି ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେ ଏହା ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବ୍ୟାକରଣରେ ମୁଦ୍ରିତ କରାଇ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛୁ । ଆଧାରଣର ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ୫୦୫ ପ୍ରଲେ ୫୦ ୧/୨ ଖଣା କରାଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାଳକମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ପରମମ ସ୍ୱାର୍ଥ ହେବ ।

ଏ ପୁସ୍ତକ ଏକତ୍ରାନ୍ତ ଏଫ୍ ଏ, କି, ଏ, ପ୍ରଭୃତ କ୍ରମରେ ପଢ଼ାଯିବା ଉପମାନେ ଅନୁଶୀ-ଳନ କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସୁଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରି ପାରବେ । ଆଧାରଣର ଅବଶ୍ୟକ ନିମନ୍ତେ ଏ ବୁଝାପଳ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଏ ପୁସ୍ତକ ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଏକ କଟକ ଟ୍ରେଜିଂ ସ୍ୱଳ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ହରିହର ରଥ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

୨୨୩୮୧୦୦ } ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର ବାବଦ
ପୁସ୍ତକ } ଦେଉପତ୍ରିକ ଲିଭିମ୍ବର ସହ

ବିଜ୍ଞାପନ । ଉଦ୍‌ଯୋଗି ସମିତିର

ରତ୍ନାକର ଅଧିକାଂଶ
ଜିନିଷ ଦେଖା

ଦେଖା ଜିନିଷ,

ଗୁଣାତ ଅବଶ୍ୟ ଭର
[ଗମ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ରା !

ଉଦ୍‌ଯୋଗି ସମିତିର

ଢେଣ୍ଡାର

କଟକ ଅଦାଲତ ନିକଟରେ
ଉତ୍ତରୀ ନାହିଁ, କାଳି ବକ୍ତ ନାହିଁ
ମନରେ ଛିଣ୍ଡିଆକା ରହେ ନାହିଁ

ନୂଆ ଆମଦାନୀ

ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମକାର ଉପଯୋଗୀ
ନାନାବିଧ ଦେଖା ଲୁଗା

ଟିଲ୍‌ଲ, ଟିଲ୍‌ଡି, ଛିଟି, ଭସର

କମ୍ପା ଇତ୍ୟାଦି ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ
ପଞ୍ଚିତ ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମକାର ଅଭିଧାନ ବୁକ ।
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ଦାପିକା ।
(କୋଷାଦି ଶାସ୍ତ୍ର ମୂଳସ୍ତୁତ)
ଶ୍ରୀ ଭବନେଶ୍ୱର କବିଚନ୍ଦ୍ରକ ବୁକ
ନାମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅର୍ଥ ରଚନା ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବଜ୍ରାମଳ ପୁସ୍ତକ
ବୋକାଳରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପୁସ୍ତକ ଶୁଣ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩
ଦହଶେଳ ଓ ବୋଲେଟ୍ ଶୀତ ଟ ୦ ୧

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସ କମରସ୍ତୁ ଅମ୍ବର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ
କୋଠିରେ ଉପତ ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତକାର ବନା-
ରସୀ ମାଳ ଭାରତର ନାମାଗ୍ରାମର ସର୍ବା
ନିମ୍ନକାରମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱପ୍ନରେ ବହୁକାଳରୁ ମାଲି
ଯୋଗାଇ ଅସୁଅର୍ତ୍ତ । ବାମଣୀ, ବେନୁଶେଳ,
ଅଠମଶିଳ, ସ୍ୱପ୍ନକଳ, ସତେଇବନା ପ୍ରଭୃତିର
ସୁନାମନଙ୍କ ନିକଟରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ଅମ୍ବର
ଶୀଠି କାରକାରର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମ୍ବର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ
ସମସ୍ତା ପୁସ୍ତକ ଶୁଦ୍ଧା ବନାରସୀ ଶାଢ଼ୀ, ଧୋତି,
ଖୋଟି, ଖେଳା, ଡଂଗାପ, ବାସ୍ତ୍ର, ସର୍ବା ବୋପଣା
ମଞ୍ଜୁଲ, ଦିରରେ ବାଞ୍ଛିକାର ଯେଣା, ଲୁଗାଲ,
ସାଲ ଏବଂ ନାମାଗ୍ରାମର ରତ୍ନାକର ଶତର ଅଳ୍ପ
ପ୍ରକାର ଶୁଦ୍ଧା ସୁଦା ଲୁଗାର ବାସନ, ନାମାର
କାରକା ପ୍ରଭୃତି ବସତ ଅନୁସାରେ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ବସଇ
ଦେଉ । ବସତ ଦେବାବେଳେ ଅନୁମାନକ
ମୂଲ୍ୟର ତତ୍ତ୍ୱାର୍ଥେ ଶ୍ରୀମାନ ଦେବାରୁ ଦେବ ।
କେହି ଦେଖା ମାଲ ବିକ୍ରୟ କରବାର ଭଲ କର
ପଞ୍ଚ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ବା ଅମ୍ବେ
ସ୍ୱପ୍ନ ସାଇ ପାଉନ୍ତୁ ।

ତାତରେ ପଞ୍ଚ ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମନା-
ଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ ବ ଉପାସ୍ତରେ
(ଅର୍ଥାତ୍ ତାତରେ ବ ଭେଲରେ) ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ
ବସେତ କାରକାର ପ୍ରକାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ
ମୋହରର ରଖିଅଛୁ, ସୁରବଂ ଓଡ଼ିଆରେ ପଞ୍ଚ
ଲେଖିଲେ ତଳକ, ମାଞ୍ଚ ଲଖାପା ଉପରେ ଅମ୍ବର
ନାମ ଓ ଠିକଣା ହୁଏ ବା ଲଂସଲରେ ଲେ-
ଖିଲେ ନିରାପଦରେ ଅମ୍ବର ଦ୍ରବ୍ୟର ଦେବ ।
ବେଲପେବକଳି ପାଲସରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ
ପଠାଇବ ଦେ ପସକ ନ ଦେଲେ ଫେରତ
କଥାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁଖାଲ ଲୋକାଦାଅ,
ଢେଣ୍ଡାର ପାଟଣ, ବନାରସ ପିଠି ।

ସତକ ମହାଭାରତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟାଦଶସହସ୍ରକ ମୁଦ୍ରାକରଦାର୍ଯ୍ୟ
ଶ୍ରେଣ ଦୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପାଠକ
ଟ ୧୨୩/୮ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବିମୁଲି-
ଶିତରୂପ ଅଟଇ ଯଥା;—

୧ ଅଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୨ ମଧ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୩ ସମ୍ଭବ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୪ କଳ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୧
୫ ବିଭୂତି ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୧
୬ ଉଦ୍‌ଯୋଗ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୧
୭ ଶୁଷ୍ଟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୧
୮ ଦ୍ରୋଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୧
୯ କୃଷ୍ଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୮
୧୦ ଶଲ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୮
୧୧ ମଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧
୧୨ ଦାନିଶିବା ବା ଅଗିତ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୮
୧୩ ୧୪ ନାସ୍ତ ଓ ଶାନ୍ତି ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୮
୧୫ ୧୬ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ଅବମେଧ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୩
୧୭ ମୁଖ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୮
୧୮ ମୂର୍ଖାବେଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୦ ୧

ନୂତନପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
ଅଭିଧାନର ଅଭିଧାନର ଅଭିଧାନର
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ ଦୁଇଅଣା
ଦାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁସ୍ତକ ଶୁଦ୍ଧ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାଦି (ଦଲିଆରପଞ୍ଚନାମୁକତ) ଟ ୨୧
ସର୍ବାଦି ଅମରକୋଷ ଅଭିଧାନ
ପଦ୍ୟାଦି ଶୁଦ୍ଧ ଟ ୧ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବଜ୍ରାମଳ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଳୟର ଶ୍ରୀ
ଚଳଲିଖିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ଯଥା;—

ପ୍ରଥମଅଧ୍ୟାୟ ସକାଶେ	
ଧାତୁସ୍ତର	ଟ ୦ ୮
ଅଧ୍ୟୟନ	ଟ ୨ ୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ ଟ ୩ ୧	

ମାଞ୍ଚ କୋଷର ବିଜ୍ଞାନ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଖି,
ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ଟ ୦ ୩ ଶାନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ଦେବ ନାହିଁ
ଦୁର୍ଗାପୁ ଓ ଦୁର୍ଗାପୁର ସକାଶେ ସର୍ବା ପ୍ରଥମ
ଅଧ୍ୟାୟ ଦେବା ଓ ଦୁର୍ଗାପୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
ଅଧ୍ୟାୟ ଦେବା ସକାଶେ ସୁଦ୍ଧା ବନୋଦପୁ
ଦୋଇପାଇବ ।
ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ସକାଶେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସତକ କଟକ ଚଳିତକାଳର ଶ୍ରୀ
ବଜ୍ରାମଳ "ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ" ଉପାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶ
ଦେଇ ।

କଳ୍ପ ପାଠ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମାଚରଣ

ପୃଷ୍ଠା	ଅଗ୍ର	ଟ ୩୯
ପୃଷ୍ଠା	ପଞ୍ଚମ	ଟ ୨୯

ଗତ ସପ୍ତାହର ସରକାରୀ ରିପୋର୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଲେବର ସଂଖ୍ୟା ୫୫,୫୮୩ ଲକ୍ଷ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ୫୨,୫୮୭ ଲକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲା ଏହାପରେ ୫୫,୨୯,୨୦୨ ଲକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲା । ଗଣା ପଡ଼ିବାକୁ କାରଣ ଲଗା ହୋଇ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚାମାସରେ ମଧ୍ୟସ୍ତରରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସପ୍ତାହରେ ଏହିପରି ଗଣା ପଡ଼ିଲେ ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ବେଦନ ଅଧିକାରୀ ଏଥର କଲିକତା ନିକଟରେ ଗତ ତା ୧୦ ରୁଷ ଠାରୁ ୩୦ କ ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ବଜ୍ର-ନାଗବନ୍ଦନ ସ୍ତମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧି, ଜଳକର ଅଭାବ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ପ୍ରତିବାଦ ହୋଇଥିଲା । କେତେକଦୃଷ୍ଟି ସ୍ତମ୍ଭର ଦୃଶ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ବଙ୍ଗାଳ ନାଗପୁର ରେଳବେ ଚଳାଣର ମେଡ଼ନାଗର କଟକ ଶାଖା ରେଳବାହିରେ ଗତ ପୂର୍ବ ମଙ୍ଗଳବାର ଭାବଗାଡ଼ି ମାଲଗାଡ଼ିରେ ବାଲେଶ୍ଵରର ଉତ୍ତରରେ ସର୍ବଶେଷ ଦେବାର ଲେଖିଥିଲୁ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଦକ୍ଷିଣରେ ପାଠ କରୁ କି ସେହି ଦୂରତନା ଗତମସିର ଦୃଶ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଖୁସିରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ-

ରେ ଶୁଣି ଏ ଏହିକ ଓ କଷ୍ଟ ସଦୃଶ ଲକ୍ଷ-ଯାଇଥିଲା । ଏକଜଣ ଲକ୍ଷସୂତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇଜଣ ଦେଶୀୟ ଲେକ ବ୍ରତ ଏବଂ କେତେ ଲେକ ଅହର ହୋଇଥିଲେ । ମହାଜନମାନଙ୍କର ଅନେକ ଯାତ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ।

ବମ୍ବେର ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ବେଦନ ଅଧିକାରୀ ସେନା ନଗରରେ ଗତ ତା ୧୩/୧୪ ରୁଷରେ ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗୋକୁଳ ବାସ ପାଠକ ସମ୍ବେଦନ ଅଧିକାରୀ କରୁଥିଲେ । ବାହାରେ ବରୁଣା ଦୂରୀ ଏବଂ ପ୍ରତାପାଳଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା । ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୃଦ୍ଧ ପ୍ରଜାଙ୍କର କଷ୍ଟର ପ୍ରଧାନ ବାହାଣ ସେ ଏହି କଥା ପ୍ରତିପଦ କଲେ । ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦୁଇ ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି କରୁଣା, ପେଲନ ନିବାସର କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ପାଠରୁ ଦିଆ ନ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ଦେବା ଏବଂ ପେଲନ ଟାକା ନାହିଁ ନ କରୁଣା ଲକ୍ଷ୍ୟର ବସ୍ତ୍ରମାନ ଅବଧାନତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାରୀ ରୁଷ ପ୍ରଦେଶର କରୁଥିଲୁ କି ଏକଟି ମୋଟର ଦୁଷ୍ଟି କାଳ ନିର୍ମୂଳ ରୂପେ ଲୋକ ଦେବାର ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ହାତ-ପଞ୍ଜୀ ମାତ୍ର ଗତ ମାସରୁ ଦୁଷ୍ଟି, ଅସ୍ତମ, ବନ୍ଦ ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ଯେତେ ଦୁଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ତାହା ଦେଖି ରୁଷ ଦେଉଅଛି । ଗତବର୍ଷ ଏହି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ତମ

ଦୁଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଜଳର ଏମନ୍ତ ଅଭାବ ଘଟିଲା ଯେ କଷ୍ଟରୁ ଶୁଣି ହୋଇ କି ଥିଲେ ଅନୁଭବ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ଏକଟି ସେହି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ରୁଷ ଦେଉଅଛି । ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟିର ପରିମାଣକୁ ବଦାସ ଅଧିକ ଦେବାରୁ ପ୍ରକଳ ନିଗରଣର ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି ।

କଲିକତାର ବୃଦ୍ଧ ବସ୍ତ୍ରର ଉତ୍ତରରେ ଲୋକେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବଜ୍ରସ୍ତମ୍ଭ ଲୋକ ସମ୍ବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଶ୍ଚିତ ଉପସ୍ଥଳ ଲୋକ ଶୋକ ଥାଇ ନାହାନ୍ତି । ଶୋକବାରେ ବହୁ ଦୁଷ୍ଟି ଅଛି ନା ଉପସ୍ଥଳ କେତେ ନ ଦେବାରୁ ଯେପରି ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ଶୋକ ହେଉଅଛି ସେପରି କେହି ଲୋକ ସମ୍ବେଦନ ନାହାନ୍ତି ଏହା ଦୃଷ୍ଟିଯାଉ ନାହିଁ । ଯାହାଦେଉ ଯେପରି ଉପସ୍ଥଳ ଲୋକ ରୁଷ ପଦଟି ପ୍ରକଟ କରୁଣାକୁ ଅସ୍ତମା କରୁଣା ଶୀଘ୍ର ବହିର ବ୍ୟାଧି ଦେବା ଅବଧାନ । ଦୁଷ୍ଟି ଲୋକର ସର୍ବ ପ୍ରଧାନ ଶକ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ଲକ୍ଷ୍ୟକାଳ ଓ ଉତ୍ତମ ସାଧନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କୁ ଅଟେ ।

କଲିକତା, ନଗରୀ ଏବଂ ବାଲକଳ ଏହି ଲକ୍ଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଫିଲ୍ଡ ମାଲକର ଫିଲ୍ଡ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତମ ସାଧନକୁ ଅର୍ଥାତ୍ କଲେଜ ପ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ସେହି କଲେଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଢ଼ିଥିବା ଫିଲ୍ଡମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ ସେତେ ବରଷରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗକୁ ସମ୍ବେଦନ ଅଧିକ

ସେମାନଙ୍କର ନାମ ରେକର୍ଡ଼ କରବାର ଅବେଶ ହୋଇଅଛି । ପିରିଜିମାନେ ସରକାରୀ କୃଷି ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅବେଶ କରିଥିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଜନ ସେମାନଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟ ବିସ୍ତରଣର ଦାୟିତ୍ୱେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଭରସା କରନ୍ତା ଉପାୟ କରି କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଲୁଚାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ପିରିଜିମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପୁରୀରୁ ନାଲକା ବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଶତକ୍ରମ ଗତ ତା ୧୨ ଉତ୍କଳରେ ଯଥା ସମାପ୍ତ ହେବାକୁ ହୋଇଅଛି । ତତ୍ତ୍ୱକ୍ରମାନ୍ତରାଳରେ ଯେଉଁଠି ସାବିତ୍ରୀ ପତ୍ନୀ ମହୋଦୟା ସମ୍ଭାଷଣର ଅପତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପୁରୀର ବିଷୟ ଯେ ମାନସପୁତ୍ର ଦମିତ୍ରୀଙ୍କର ସାହେବ ବାହାଦୁର ସୁକୁମାରୀଙ୍କ ଦାଳଦାବର୍ଗ ଉପରେ ବିଶେଷ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପକମାନଙ୍କୁ ବାଳକମାନଙ୍କର ଏପରି ସୌଭାଗ୍ୟ ଘଟି ନ ଥିଲା । ବାବୁ ଉପରଳ ଦାସ, ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଗୋଷ, ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ପଣ୍ଡା ପଦାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ମାତ୍ର ମୋଟିଏଲେଖାଏଁ ରୌପ୍ୟପୁସ୍ତକର ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର କରିବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମାଂକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତେପୁଣୀ, ଉତ୍କଳ, ମୁକ୍ତାର ଓ କେତେକ ଅମଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସଭାପତିଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରଣା କରିଥିଲେ ।

ଶତ୍ରୁତରୁ ଜଣେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ମଧୁସୂଦନ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସରମତୀ ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ଭ୍ରାମରେ ଗତକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଏବର୍ଗ ଗୋ କସନ୍ତ ହୋଇଗଲେ ଏବ ଅନେକ ଗୁପ୍ତସୂତ୍ର ଗୁହାଳ ଗୋପନ୍ୟ ହେବାର କହିଲେ ଅଭ୍ୟକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ମୋକ୍ଷପଳର ପ୍ରଜା ଅଧିକାଂଶ ଗୁଣୀ ଏବ ଗୁଣୀକର ପ୍ରଧାନ ଅପ୍ରସ୍ତ ବଳଦ । ଗାଈ ବାହୁରି ସଙ୍ଗେ ବିସ୍ତର ବଳଦ ଉକ୍ତି ସେମାନେ ନିଷ୍ପଦେବାକୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗୁଣ ମନସ୍ତପ ହୋଇଅଛି । ପଶ୍ଚିମେଳକ ପରୁଷଅଛନ୍ତି ଏ ସେଗର ବହୁ ପ୍ରଭବର ନାହିଁ? ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟା ନପଦା ଅଧିକାଂଶ ଲୋକର ଯାଗଣା ଯେ ମନସ୍ତପ ପରି ରେଭୁର ବସନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ସେ ସଦୟ ହୋଇ ଭଜେ କଲେ ସଦକରେ ଅଭେଦ୍ୟ ରୁଚି ହୁଅଇ ଦରୁତା ମୁରୁ ନିଷ୍ପୟ ଏହି ଜାଗରୁ ଲୋକେ ଦେବଲ ଦୈବ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଚଳନ୍ତି ଏବ ଅଭେଦ୍ୟର କୌଣସି

ଦେଖା ଦେଖି ନାହିଁ । ସେମାନେ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଏହା ତତ୍ତ୍ୱଗ୍ରେଣ, କୌଣସି ଗାଈ ବା ଅନ୍ୟ ଗାଈର ପଶୁକୁ ଏ ସେଗଧରରେ ବାହାକୁ ଅଲଗା କରିଦେବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ବାହା ହେଲେ ସେଗ ବିସ୍ତାର ହୋଇ ପାରେ ନା ଏହା ସେଗ ନିବାରକ ଅଟେ । ପଶ୍ଚିମେଳକ ଜଣି ନାହାନ୍ତି ପର ସେ ଏଠା ଜଳ ବୋରକ ତ ୪ ଶ ପଶୁ ବିକ୍ରୟକ ନିଷ୍ପନ୍ନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବ ଏ କଲରର ଗୁଣିବାଦୀରେ ଗୋଟିଏ ପଶୁ ବିକ୍ରୟାଳୟ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ ଭ୍ରାମରେ କୌଣସି ପଶୁମତ୍ତକ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ ଭ୍ରାମ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଜଳ ବୋରକକୁ ସମ୍ପାଦ ହେଲେ ତାହାର ସେ ପ୍ରାଣକୁ ଯାଇ ସେଗ ନିବାରଣ ଏବ ଅଭେଦ୍ୟର ବିହତ ଉପାୟ କରିବେ ।

ଗାଈର ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଶ୍ଚିର ମୋଟ ଲେଖା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୭୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ବହୁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ବିଦେଶରୁ ଲେଖା ଅଧିକାର କଲ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ସୁଦେଶର ମୋକ୍ଷ-ସଲମାନଙ୍କରେ ଲେଖା ସଂଗୃହଣ ହେଉଅଛି । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯେ ୧୦୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଏବ ତାହା ହେଲେ ମୋଟ ଲେଖା ଏକକୋଟି ପାଖକୁ ଆସିବ ମାତ୍ର ସନ ୧୮୯୭ ସାଲର ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ ପ୍ରଭବାର ନିମନ୍ତେ ୧କୋଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେବ ଲିଠିଥିଲା । ତହିଁର ଅଧେ ଗୁଣା ଏଥର ଚ ଉଠିବାରୁ ଯାତନାମାନେ ଏମନ୍ତ ବୁଝିବେ ନାହିଁ ଯେ ଗାଈକଦାୟକ କଷ୍ଟ ପ୍ରତି ଶାସାରଣ ସଦା ନୁହେଁ ପ୍ରକାଶେଷା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ମାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣ-ଅପରକାର ଯୁକ୍ତ ହେବୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବ ଇଂରାଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟାଧୀନ ସମସ୍ତ ଦେଶ ଉତ୍କଳକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ଏବ ସେ ସତ୍ତାକୁରେ ଲେଖା ଦେଶ ପତ୍ର ବାବୁ ସେପରି ଗଠିଅଛି । ତଥାତ ଏବ ଏବ ଦେଶରୁ ପୂର୍ବଠାରୁ ଗୁଣିକ ଲେଖା ଅଧିଅଛି । ଯଥା ଟ୍ରେଡିଂସେଟିଲମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦେଶ ଗତ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟରେ ୨୮ ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ ଏଥର ୧ ଲକ୍ଷ ୨୦ ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କା ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳଲକ୍ଷ୍ମଣ, ତାସମାନିୟା, ଅକ୍ସେଲିୟା ପ୍ରଭୃତି ପୂର୍ବଠାରୁ ଅଧିକ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ଟଙ୍କା ପଶ୍ଚିମେଳକ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ୫୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଧାନ କମିଟି କରୁ ପ୍ରଦେଶର ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଣ ଅର୍ଥକୁ ଦେବାର ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟବାଚର ଆବଶ୍ୟକ । ଗାଈର

ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅବା କରୁ ଲୋକେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅତି ବିଳମ୍ବ କରିବେ ନାହିଁ ଏବ ଉତ୍କଳକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଲୋକ କଷ୍ଟ ପାଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ତାହା ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ସେ ସେତେ ହେବା ଦେବ ତାହା ବାସନ୍ତରେ ଲାଗିବା ସୁଦ୍ଧା ଲେଖାଦେଲେ ବିଳମ୍ବିତକ ଏପରି ବାହାର ଲୟ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳର ଶୋଭାକାନ୍ଦର ସୁଧା ବିଳମ୍ବ କୃଷି ବାହାଦୁର ବଙ୍ଗପ୍ରାଦେଶର ସମ୍ପର୍କର ସଙ୍ଗ-ପରି ସୁରୁପ ମତ ମାସରେ ଲାଲସୁଜ ଅଧି-ବେଶନରେ ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର ବକ୍ତୃତା କରିଥିଲେ ତହିଁରେ ପୁଲିସ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସର-ବାସ ସକଳ ମହଲୁମା ଅପେକ୍ଷା ପୁଲିସକୁ ଲୋ-କେ ଅଧିକ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି । ସେପରି ନିନ୍ଦା କରିବା ଭଲ ନୁହେଁ । ପୁଲିସ ଦାୟିତ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟ-ସୁବିଧା ଅଛି ସେ ସବୁ ଅନୁକ୍ରମ କରି ପୁଲିସ କର୍ମ-ରୂପମାନେ ସେପରି ଦାୟିତ୍ୱ କରିବେ ଲୋକେ ତହିଁର ଯଥୋଚିତ ଅଭର କରିବୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକପରି ପୁଲିସର ମଧ୍ୟ ଲୋକ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ ଅଛି ଏବ ସେ ସବୁ ଉପନାସ ପତ ଅଟେ । ସେମାନେ ମନେକରନ୍ତି ଯେ ପୁଲିସ ଅପରାଧକୁ ଧରି ନ ଯାଏଲେ ଜଣେ ଅପରାଧ ଛାଡ଼ି କରିବାକୁ ହେବ । ଏହିଆରଣା ସେମାନଙ୍କ ମନରୁ ଉଠାଇଦେବାକୁ ହେବ ଏବ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପୁଲିସ ସମ୍ପର୍କ ନିମନ୍ତେ ସଦା ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଉଅଛି ମାତ୍ର ଅବଧି ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ସରଳ ଏବ ଗୋପ୍ୟ ଲୋକ ପୁଲିସ ମହଲୁମରେ ଲାଗିବ କରୁନାବ ଆବଶ୍ୟକତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁରକ କରୁଥିବୁ ମାତ୍ର ଅର୍ଥର ଅଭାବ ଏବ କେତେକ ଲୋକ ଅପରି ହେବୁ ତାହା କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ସଦ-ଇନଶ୍ରେକ୍ଟିବ ନିୟୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ କଅଣକ କହିବ କିମ୍ପ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଜଳ ପୁସ୍ତକ ଓ ଅନ୍ୟ-କ୍ଷୁଦ୍ର ପୁସ୍ତକ ନିୟୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ସେପରି କହି ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁଲିସ କର୍ମରୂପର ନିୟୋଗ ଏବ ଦାୟିତ୍ୱ ଦୂର ନୁହେଁ ଏବ ଦେବଦର ନୁହେଁ ଦେବଦିପ୍ତ କାହାଣୀ । ସଦା ପୁଲିସ ଲୋକ ବାହାରେବାକୁ ସୁଲୁମ୍ପ ଅବ-ଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏଥିରେ ଅବଶ୍ୟ ବ୍ୟୟ ନୁହେଁ ହେବ । ମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ବ୍ୟୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲେଖା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସର୍ବଦା ଦାୟିତ୍ୱ ଭଲ ହେବ ତାହା କରିବା ଉଚିତ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସହୋପକ

ଦିଗ୍ରୀ ମୁଖ ଥରେ । ଲଘାବଲେ ଅନାୟାସରେ
କହିବ ବାଟ ବାହାର ଦେଲେ ।

କଟକରେ ବାଦପାଳ ।

କଲକାତାର ପ୍ରିମିଂଜମାନଙ୍କର ଗୁଡ଼ ସମ୍ମୁ-
ଖରେ ୧୯୧୫ ବର୍ଷ ଲଘାବଲେ ହୋଇ ଗର
ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଶେଷ ହେଲା । କଟକ ଓ ପୁରୀଜିଲ୍ଲାରେ
ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଧାନ ଯାଲବାଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଅମୂଲ୍ୟଶାଳ
ବନ୍ଦୋବ୍ ବାରିକ ଓ ଦାଣ୍ଡମୁକ୍ତଦଣ୍ଡର କୃଷ
ସାହୁ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ଅଗିବାକୁ ଲୋକ ପଠା ଯାଇ-
ଥିଲା । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଭୟରେ ନ ଅର୍ପିବାରୁ
ମଧୁକର ଅଭିନ ପତ୍ରା ଓ ମାନସାହର ମୁକ୍ତି
ପାତ୍ର ଅର୍ଥେ ୫୨ ବନ ପାଲ କଲେ । ମାତ୍ର ଏ
ମାନଙ୍କ ଗାଉଣାରେ ସମସ୍ତେ ସମୁଦ୍ଧ ଦୋହକାରୁ
ଦେହାବ ସଦେଇ କର ଓ ଦାସପୁରର ଦର
ପତ୍ର ଅଣାଯାଇ ୩୪ ବ୍ରତୀ ପୂଜା ହେଲ ପର
କେଳି ପତ୍ରା ନିବାସୀ ଲଗବତ ଦାସ ଅର୍ଥ ପାଲ
ଅଭିମୁ କରବାରୁ ପାଲ ଦେଶ ଜମି ଥିଲା ।
ଏହାକ ଦାଉଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ପ୍ରଭବନ ଏବେ
ଲୋକ ଜମା ଦେଉଥିଲେ ଦୁଇପାଖ ଦାଣ୍ଡ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏହାକର ସମଧୁକଦଣ୍ଡର
ଏବ ମନେଇ, ହୁଇ ଗାଉଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ଲୋକେ
କ୍ରୋଧ ପତ୍ରକ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଏବ ସଦା
ଏହି ପ୍ରକାଶ ଛଡ଼ା ହୋଇ ଗୀତ ଗାଇବାକୁ
ଅଧିକାର ଲୋକଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ବୋଲି ପ୍ରକାଶମାନ
ଦେଉଥିଲା । ସେ ଯାହା ହେଉ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
କ୍ରୋଧନାରେ ଲଗବତ ଦାସକ ଦଳ ଗାଲବା
କଦାଳିନୀରେ ପେପର ପାଲ ପୁରୁଣା ଧରଣର
ଉତ୍ତମ ପ୍ରଭୃତି ତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣା ନ ଯିବାଣ
ଲଲ ଦୋଧ ହେଲା ନାହିଁ । ସଦେଇ କରକୁ
କମ୍ପନ ଅଧିକ ଦୋହଧୁବା ଏବ ତାଙ୍କର ଦଣ୍ଡର
ହୁଇ ପତ୍ରକମଧୁବାକୁ ତାଙ୍କର ଗାଉଣୀ ଅଧିକ
ପ୍ରଭବନ ନ ଦେଲେହେଁ ତାଙ୍କର ଗାଉ, ଚଉ-
ପା ପତ୍ରକ ଅଧିକାର ପ୍ରଭବନ କରବର ଏବ
ଏହାକର ଗାଲବା ଶୁବ ଦଳକୁ ଏ ଜଣେ
ପ୍ରଭେ ଲଲ ଗାୟକ ସୁଦାର ଉତ୍ତମ ପତ୍ରକକୁ
ଦେଉଥିଲେ । ଦାସପୁରର ଦର ପ୍ରଭବନଙ୍କର
ସମ୍ପର୍କ ପାଲିଅମାନେ ଲଲ ନ ଥିଲେହେଁ ସେ
ଯାହା ମାନିଲେ ତାହା ମନୋରଞ୍ଜନ ହୋଇ
ଥିଲା । ମାତ୍ର ଏ ନାନାପୁରୁଷରେ ବିଷୟ ଜାଣିବା
ଏବ ପ୍ରଭବନ କ୍ରମରେ ଚଉପା ପତ୍ରକା ବିଷ-
ୟରେ ଅନାୟାସମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସେତେଦୂର
ମନେ ତାହାକ ପତ୍ରରେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାରେ ବିଷୟ
ଅଟେ, ବାଦିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଦାସ ପୁରଣର ପ୍ରଭ

ଉତ୍କଳ ଯାହା ଲଘାବଲେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
ଅଙ୍ଗ ଅଟେ ତହିଁର ଅଳ୍ପ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଥିଲା ଓ
ତହିଁରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଦେଖାଗଲେ ।

‘କ-ଏସରେ ହୁଇ’ ପଦକ ।

ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବୋଧୀ ଏବ ଦେଶୀୟ
ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସରକାର-
ଙ୍କର ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବ ସାଧାରଣ
ହୁତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ସେମାନଙ୍କର
ସମ୍ମାନ ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସି, ଏସ୍, ଆର୍,
ସି, ଆଇ, ଇ, ସଜା, ସ୍ୱୟ ବାହାଦୂର ପ୍ରଭୃତି
ଅନେକ ପଦକ ପୁଷ୍ଟି କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ
ସମସ୍ତ ପ୍ରଦାନର ଅଧିକର ସୀମାବଦ୍ଧ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ସେଉଁ ଉତ୍କଳବୋଧୀ ବା ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
ସରକାର ଓ ମେଡିକାଲିଆଟି କଲେଜ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ନାନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଖୀ ଭାବେ କରନ୍ତି ଏବ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓଲଟୁଠା, ମଡ଼କ ଇତ୍ୟାଦି ନିବାସ
ପତ୍ରରେ ବିଶେଷ ପତ୍ରମ ଓ ସହ କରନ୍ତି
ସେପ୍ରକାର ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୁଣ ସ୍ୱୀକାର କରବା
ସୁବଧା ନାହିଁ । ଏହି କେତେକନାରେ ଭାରତର
ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେନରଲ ଲର୍ଡ୍ କର୍ଜନ
ବାହାଦୂରଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଶ୍ରୀମତୀ ଲୁଚିତେମଣ୍ଡ
ସଦୟ ହୋଇ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁରସ୍କାର
ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ପଦକ ପ୍ରଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୟୀ ଭାରତର
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଦେବା ସମୟରେ ପ୍ରଥମେ ‘କ-ଏସରେ
ହୁଇ’ ପଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାରୁ ପଦକର ନାମ
‘କ-ଏସରେ ହୁଇ’ ରଖା ଯାଇଥିଲା । ଏହି
ପଦକ ଶ୍ରେଣୀର ଅର୍ଥାତ୍ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ସୁଦା
ଏବ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଚୂୟା ଏହି ଦୁଇ ଧାରୁର
ପ୍ରଥକରୁପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ଏବ ସେ କୋଣସି
ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ବା ବେସରକାରୀ ଉତ୍କଳ-
ବୋଧୀ ଅଥବା ଦେଶୀୟ ପୁରୁଷ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ସାଧାରଣ
ହୁତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଥବା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ମଡ଼କ, ଓଲ-
ଟୁଠା ପ୍ରଭୃତି ପତ୍ର ନିବାସୀ ବିଷୟରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ତାହାକୁ ସେହି ପଦକରୁ
ଗୋଟିଏ ଦିଅଯିବ । କେବଳ ଗୁଣର ଦୃଶ୍ୟରେ
ଏ ପଦକ ଦିଆଯିବ । ଗଜାଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ
ପ୍ରଜା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ପଦକ ପାଇବାର ଅଧିକାର
ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ପ୍ରଦାନ କେଲେ ଜାତି, ବର୍ଣ୍ଣଦାୟ
ଅବସ୍ଥା ପ୍ରଭୃତି କୋଣସି ଭେଦାଭେଦ ରହିବ
ନାହିଁ । ଶ୍ରୀମତୀ ଲୁଚିତେମଣ୍ଡ ଭାରତର ମଙ୍ଗଳ
ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଦା ତତ୍ପର ଏବ ଲଳର
ସେହି ଶୁବ ଦେଖାଇବା କାରଣ ଏହି ପଦକର

ପୁଷ୍ଟି କରୁଅଛନ୍ତି । ମହାଶୟୀଙ୍କର ନିୟମ
କିମ୍ପା ସହ ପଦକ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରଥମ
ଭାଲବା ବାହାର ହେବ । ସେଉଁମାନେ ଉତ୍କଳ
କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ ଏ ପଦକ
ପାଇବେ ସେମାନେ ତହିଁ ଉତ୍କଳ ସେପରି
କାର୍ଯ୍ୟ ଆଉ କେତେ ଥର କରବେ ଓ ତହିଁ
ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ ପଦକ ଦିଆ ନ ଯାଇ
ପ୍ରଥମ ଥରର ପଦକରେ ଲାଗିଥିବା ପତ୍ରାରେ
ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ରେଖା ପତ୍ର ବା ଦେବ ସେ
ତହିଁକୁ କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କେତେ ଥର ପ୍ରଶଂସନାୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଉତ୍କଳଲିଖିତ ବିଷୟ ଉତ୍କଳୀୟ ମନେଟରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବ ତାହା ଅବଗତ
ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ତ ହେବେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଗୁଣର ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀମତୀ
ଲୁଚିତେମଣ୍ଡ ସଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଉତ୍କଳର
ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବଡ଼ ଉତ୍ସାହମାନ ଅଛି
ମାତ୍ର ସାମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ନିମନ୍ତେ
କେବେ ଶ୍ରେଣୀ ଲେଖାଏଁ ସାଉଣ୍ଡିଂକଟ ପ୍ରଦାନ
ହୁଏ ଆଉ କିଛି ନ ଥିଲା । ଏଣିକି ସାଉଣ୍ଡିଂକଟ
ବଦଳରେ ଚତୁଷ୍ପେକ୍ଷା ମୁଲ୍ୟବାନ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଦିଆଯିବ ଏବ ତାହା ଦେଖାଇବାର ଅଧିକ
ସୁବଧା ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କଲ୍ୟାଣୀ ସୁଦର
ହୋଇଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେଉଁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା
ତାହା ବଦଳିତ ହେବ ସେମାନେ ସୁଦେବ-
ତାପୁଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ କେତେଦୂର ସମର୍ଥ
ହେବେ ସଲେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସଦସ୍ୟ ନିବନ୍ଧନ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସଦସ୍ୟ ନିବନ୍ଧନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଗତ ସୋମବାର ସକାଳ ୮ ଘା ବେଳେ
କଟକଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼ର ସେଉଁ ବିଶେଷ ଅଧି
ବେଶକ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍
ସଭା ଥିଲା । ଏହି ସଭା ଜିଲ୍ଲା ଦେଇଜର ନୂତନ
ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ଥିଲା । ଏବ
କର୍ମୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ନିମନ୍ତେ ସଦସ୍ୟ ମନୋ-
ନୀତ କରବାର ଅଧିକାର ଗୋଟିଏ ଅଧ୍ୟାୟ ଗଠିତ
କ୍ୟାପାରି ସାହାଯ୍ୟ ଅନେକଦର୍ଶରେ ଥିଲେ ତାହାକୁ
ଅଧିକାର କଥା ଏବ ତହିଁର ସମସ୍ତ ମେମ୍ବରମାନ-
ଙ୍କର ଯୋଗ ଦେବା ନିତାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ । ଏହି
କେତେକନାରେ କେବଳ ସାକପୁର ଓ ଦେଉଳ-
ପାଲର ସଦସ୍ୟଙ୍କର ଅଧିବେଶନେ ଓ ଆଉ
ଏକଜଣ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ମେମ୍ବର (୧୯୧୫)
ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ ଏବ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ସଦସ୍ୟ

ପଦପ୍ରାଣୀ ସ୍ୱୟଂ ହରିବନ୍ଧୁର ବୋଧ ବାହାଦୁର
 ଏକ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ମେମ୍ବରମାନେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସାଧାରଣ ସଭାର
 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେଲାଣି ବର୍ଷେଷ ଅଧିବେଶନ
 ଅଭିମୁଖରେ ଚିଲି ବୋଇଲେ ନୂତନ ମେମ୍-
 ବର ନାମ ଗଜେଟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ତେଅର-
 ମେନଙ୍କର ନୂତନ ନିଯୋଗ ଗଜେଟରେ ବାହାର
 ନ ଥିବା ସ୍ତରେ ବୋଇତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ରୂପେ
 ଗଠିତ ହେବାର ଗୋଲ୍ଡମିନ ବ ନା ଏହି କଥା
 ପଚାରିଲେ । ଏଥିରୁ ଯେତେବେଳେ ଚିଲିର ମାତ୍ର-
 ଶ୍ରେଣୀ ବୋଇଲେ ତେଅରମେନ ସମ୍ବନ୍ଧା ବୋଲି
 ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ନିଯୋଗ ଅନୁଷ୍ଠାନେ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଅନ୍ୟ କେହି ନିଯୋଗ
 ହୋଇ ନାହିଁ ବା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ
 ତେତେବେଳେ ବହୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଦୋଷ ହୋଇ
 ନ ଯାଏ । ଏହି କଥାପରାଧକ ଉତ୍ତରୁ ସଭାର
 ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟଂ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ଗଜେଟମେମ୍ବର ନିକାସିଣ
 ଅନୁଷ୍ଠାନେ କର୍ମାଦି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଦସ୍ୟ
 ମନୋମାନ କରାଯିବାରଣ ଏହି ବୋଇତ ପଞ୍ଚରୁ
 ଚେରରେଣ୍ଡବେଲି ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧି ନିଯୁକ୍ତ
 କରାଯାଉ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ଉପବେଶ ଦୟାଯାଉ
 ସେ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କୁ ମନୋମାନ କରି
 ବାରି ହଟ୍ କରାଯେ । ଚେରରେଣ୍ଡବେଲି
 ସାହେବ ଚତୁର୍ଥାୟା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉ ସମ୍ପର୍କ
 ଦେଲେ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ମତକୁଲ ଅଲି ସେ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ସେଥିରେ ଆଉ
 କାହାର ବକ୍ତୃତ୍ତ୍ୱ କହିବାର ଅଛି ତ ତହିଁ ଶ୍ରେଣୀ
 ତେଅରମେନ ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତୁ କଲେଣି ବାବୁ
 ଚାକରାଣାଥ ବୋଷ ଛତ୍ରା ବୋଲି ଅବ୍ୟ ଦୁଇ
 ଜଣ ପଦପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଅନେକନିପତ୍ତନ କେଉଁ-
 କାର ଓ ଅର୍ଥ ବହୁ କରାଯାଉ ତେଣୁ ବରୁଣ୍ଡଲେ
 ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ସ୍ୱୟଂ ହରିବନ୍ଧୁର ବୋଷ ବାବୁ
 ଦୁଇ ବହିଲେ ଯେ ତାହାଙ୍କର ଶାନ୍ତରକ ଏକ
 ମାନସିକ ଅସ୍ଥିତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ନ ଥିବା ଓ ସେ
 ଯେ ସମସ୍ତ ସମ୍ମାନ ପାଇଅଛନ୍ତି ତହିଁ ଉପରେ
 ଅଧିକ ସମ୍ମାନ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିବା ଓ ସେ
 ଦେବକ କରୁମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥେଷରେ ପ୍ରାଣୀ
 ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସଭାରେ
 ଅଭବ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଏକମତରେ ଗ୍ରହଣ
 ହେବା ଉଚିତ । ଏହିପରି ସେ ଅପଣା ପ୍ରାର୍ଥନା
 ପରିତ୍ୟାଗ କଲେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁକଲେ ଅର୍ଥ
 କେହି ବହୁ ନ କରୁବାରୁ ତାହା ସର୍ବସମ୍ମତକ୍ରମେ
 ସଦକ୍ଷାତ ହୋଇ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ଅବଶ

ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ବହୁ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୋଇ
 ଗଲା । ଯେଉଁମାନେ ଅନେକ ବାହାମୁଦାବ ଶୁଣି-
 ବାର ଅଣା କରୁ ଅସିଥିଲେ ସେମାନେ ବିପଲ-
 କାମ ହୋଇ ଯେଉଁ ଗଲେ, ସ୍ୱୟଂ ବାହାଦୁର
 ଉଚିତ କାରଣରେ ଅପଣାର ଦାମ ପରିତ୍ୟାଗକରି
 ସ୍ୱରୁଚିର ଓ ମତୁକଲ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଏକ ତାହା
 କରୁ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ନ ଉକ ସେହି ବନ୍ଦୁମାନେ
 ତାହାଙ୍କୁ ମରାଣ୍ଡିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ବିବେଚନା
 ଓ ସଭାର ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଗଲା । ଅନୁ-
 ମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ବହୁଥିଲୁ ଯେ ସ୍ୱୟଂ ବାହାଦୁର
 ଏ ପଦପ୍ରାଣୀ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିଲେ ଏକ ପରଶେ
 ଶରେ ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଲା । ସର୍ବୋପରି ଚିଲି
 ବୋଇଲେ ଏହି ଅଧିବେଶନର କାର୍ଯ୍ୟ ଅବ୍ୟକ୍ତି
 ଗ୍ରାଣିତର ହେବାର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅନେକ
 ମେମ୍ବର ଉପସ୍ଥେଷ, ଅନୁସ୍ଥେଷ, ବାଧା ଦିଏ ପ୍ରତି
 ଅସୌ ଦୁଷ୍ଟି ତ କର ନିଜ ଦୟା ଓ ବନ୍ଦୁ
 ଅନୁସାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଳନର ଦୃଢ଼ତା ଦେଖାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସଭାର ବର୍ଷେଷ ଗୌରବ ଅଛି
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏକ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମାନେ
 ଅପଣାକୁ 'ଗୌରବାନ୍ ଛାନ୍ଦ କରୁ' । ଅନୁମାନେ
 ବର୍ଷେଷ ପୂର୍ବେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛି ଯେ କେହି
 ମେମ୍ବର ବ୍ୟକ୍ତିବର୍ଗେଷ ସଦାତେ ମତ ଦେବା ଓ
 ତାହା ନ ହେଲେ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବା
 କାରଣ ବିଶେଷରୂପେ ଅନୁସ୍ଥେଷ ହୋଇଥିଲେ
 ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅନୁସ୍ଥେଷ ପାଖରେ ତାହା
 ଠାକ ଥାଇଲ କାହିଁ ।

- ପଦ ଏହି, ଏ, ଓ ଏହା ପ୍ରକାଶର ପାଳ
 ବାହାର ଅଛି ।
 ଓଡ଼ିଶାରୁ ନିର୍ମୂଲ୍ୟିତ ଛାପମାନେ ଉଦ୍ଘୀର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏହି, ଏ,
 ମ ସେଣା ।
 ୧ ଦେବୀନାଥ ମିତ୍ର ଭୋ ବଲେନ ୧୯୦୦
 ୨ ସେଣା ।
 ୩ । ପ୍ରତ୍ୟୁଦନ ଦାସ
 ୪ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୫ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୬ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୭ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୮ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୯ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୦ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୧ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୨ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୩ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୪ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୫ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୬ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୭ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୮ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୧୯ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୨୦ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ

- ୧ । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ବୋଷ ଭୋ ବଲେନ ୧୯୦୦
 ୨ । ଦେବୀନାଥ ଦାସ
 ୩ । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମହାନ୍ତି
 ୪ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୫ । ଦେବୀନାଥ ମିତ୍ର
 ୬ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୭ । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମହାନ୍ତି
 ୮ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୯ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୦ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୧ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୨ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୩ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୪ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୫ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୬ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୭ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୮ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୧୯ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୦ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୧ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୨ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୩ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୪ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୫ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୬ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୭ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୮ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୨୯ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୦ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୧ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୨ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୩ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୪ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୫ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୬ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୭ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୮ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୩୯ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୦ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୧ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୨ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୩ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୪ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୫ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୬ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୭ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୮ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୪୯ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି
 ୫୦ । ଦେବୀନାଥ ମହାନ୍ତି

୧୨ ଦୁଇଟି କୁ ଠାକୁର	କଟକ ମିସନ
୧୩ ଏ ସେମ୍ପୁସ	"
୧୪ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ପାଇ	"
୧୫ ସପ୍ତକ ରେଜିଡ଼ ରସୁଲ	ଭେଟ କଃ ସ୍କୁଲ
୧୬ ମାଧ୍ୟମିକ କାନ୍ଦୋଳି	ସାଲପୁର ସ୍କୁଲ
୧୭ ଦେଶମତୀଦେବୀ ବୁକୁରୁଆର ବାଦାଲଗୁଡ଼ି	"
୧୮ ଦାଲକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ବାଦାଲଗୁଡ଼ି
୧୯ ନରସିଂହ ମିଶ୍ର	"
୨୦ ଭାଗବତ ପଢ଼ିଆପୁର	"
୨୧ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ମିଶ୍ର	କଟକ ଏକାଡେମୀ
୨୨ ବୁକ୍ସକମ୍ପାନୀ	"
୨୩ ଚାନ୍ଦିନୀ ମିଶ୍ର	ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ସ୍କୁଲ
୨୪ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	"
୨୫ ସପ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ	ଭେଟ କଃ ସ୍କୁଲ
୨୬ " ଭୂଖଣ୍ଡ ଅନ୍ୟ	"
୨୭ ନାଗସୁଗା ମିଶ୍ର	ପୁସ୍ତକାଳୟ ସ୍କୁଲ
୨୮ ଏକା ଏକ ଅନ୍ୟ	ଭେଟ କଃ ସ୍କୁଲ
୨୯ ବାରେନି, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାସ	"
୩୦ ଚାନ୍ଦିନୀ ଦେବୀପାଠାୟ	ପୁସ୍ତକାଳୟ ସ୍କୁଲ
୩୧ ପ୍ରସନ୍ନଚନ୍ଦ୍ର କେଶବ	କଟକ ମିସନ
୩୨ ସେ, ଦାସ	"
୩୩ ଦୁର୍ଗାସିଂହ ଗୁପ୍ତ	"
୩୪ ମାଳବିକାୟ ପାଇ	"
୩୫ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ପଢ଼ିଆପୁର	"
୩୬ ସେ ରଥ	"
୩୭ ମଦନମୋହନ ସାହୁ	"
୩୮ ଦୁର୍ଗାସିଂହ ଦାସ	ସାଲପୁର ସ୍କୁଲ
୩୯ ବନ୍ଧୁଧର ମହାନ୍ତି	"
୪୦ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଦାସ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
୪୧ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ମହାନ୍ତି	"
୪୨ ସୁଧାକାନ୍ତ କାନ୍ଦୋଳି	"
୪୩ ଦେବୀଧର ଚନ୍ଦ୍ରୋପାଧ୍ୟାୟ	"
୪୪ ନରସିଂହ କଟକର ଦାସ	କଟକ ଏକାଡେମୀ
୪୫ କାମରୁପ ରଞ୍ଜନମାଳ	ଭେଟ କଃ ସ୍କୁଲ
୪୬ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ମହାଶାନ୍ତ	"
୪୭ ଚାନ୍ଦିନୀ, ସମ୍ବୁ ଚୌଧୁରୀ	"
୪୮ ବନମାଳୀ ବିହାରୀ	"
୪୯ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀପାଠାୟ	ଭେଟକାଳ
୫୦ ଦେବକୀଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	ଭେଟକାଳ
୫୧ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି	କଟକ
୫୨ ସୁଧାସିଂହ ସମ୍ବୁ	"
୫୩ ଭାଗବତ ପଢ଼ିଆପୁର	ବାଦାଲଗୁଡ଼ି

୫୪ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ସମ୍ବୁ	ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ
୫୫ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ସମ୍ବୁ	ମୟୂରଭଞ୍ଜ
୫୬ ସମ୍ବୁ ମିଶ୍ର	"
୫୭ ଦତ୍ତତ୍ରୟ ମିଶ୍ର	ସାଲପୁର
୫୮ ସମ୍ବୁ ମିଶ୍ର	ସୁଲଭୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରୀମତୀ
ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ଦୋଲପତ୍ତି ।	
* ସୁ ଶ୍ରୀମତୀ	
୫୯ ସମ୍ବୁ ମିଶ୍ର	ସମ୍ବୁ ମିଶ୍ର
୬୦ ସମ୍ବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୟୂରଭଞ୍ଜ	"
୬୧ ଅମରକଣ୍ଠ ପାଣି	"

ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କଲିକତା-ସେକ୍ଟର ।

କାହିଁକି କଲିକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ କଥା କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି ।

କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି ।

କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି । କଲିକତା ସେକ୍ଟରରେ କେତେକ କଥା ହେଉଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କେବଳ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ମେଡିକାଲ ସ୍କୁଲରେ ଟ ୫ ୯ କ୍ରମେ ମୂଲ୍ୟର ଯତ୍ନ ଗୋଟି ଓ ଟ ୪ ୯ କ୍ରମେ ମୂଲ୍ୟର ଏକଗୋଟି ବୃତ୍ତି ଖାଲି ଅଛି । ଅଧ୍ୟୟନକୁ ବାଳକମାନେ ଅପସା ଅପସା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଓ ସରକାରୀ ସମ୍ମାନୀୟ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କୁ ଅପସା କ୍ରମ ମାସ ତା ୧୧ ରୁକ୍ମ ସୋମବାର ଦିନ କଟକ ଜେନେରାଲ ହାସ୍ପିଟାଲ ପୋମରେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକାରୀକ ସମୀପେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମନୋମାନ କର ହେବେ । ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ମୋ ପ୍ରବେଶିକା ପଢ଼ାଶାଳାରେ ଉପସ୍ଥିତ କେବଳ ଏହି ବୃତ୍ତି ପାଇବା ପରେ ଉପଯୋଗୀ ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି ଉପରଲିଖିତ ବୃତ୍ତି ପ୍ରକାଶ ୧୦ ଶ କ୍ରମେ କେବଳରେ ପ୍ରତି ପାରିବେ ।

୧୩୨ } J. M. ZORAB,
Lt. Col I. M. S.
Supdt. Medical school
Cuttack.

WANTED

A Second Clerk for the Ward's Department of Angul Deputy Commissioner's office—Salary Rs. 20 per mensem.

None need apply who has not passed the Entrance Examination of the Calcutta University and does not write a neat and legible hand.

Good references as to moral character and qualifications are essential.

Candidates should state their age.

Applications will be received by the undersigned up to 20th proximo.

Angul Dy. Commr's office } E. M. SMITH,
30-4-1900 } Deputy Commissioner.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

In the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL,
Agent,
Cuttack.

WANTED.

A Civil Hospital Assistant for Talcher State Charitable Dispensary on a monthly salary of Rs 30. besides an allowance of Rs 10. for supervision of the Jail work. Preference will be given to a passed Candidate of Cuttack Medical College having a practical Experience of work and some fare knowledge in English. Application will be received by the undersigned up to 31st May 1900.

Manager's office, Talcher, the 9th May 1900. } DAMUDER PATTANAIK Manager.

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପୁସ୍ତକ ।

ପାରିବାରିକ ଚିକିତ୍ସା ଗୁରୁତ୍ୱା, କୁଳ ଚିକିତ୍ସା ଚିକିତ୍ସା, ଗୋଚରସ୍ତ୍ରୀ ୧ ମଲ୍ଲୀ ଏକତ୍ୱା, ସ୍ତମ୍ଭରୁ ଚିକିତ୍ସା, ବିସ୍ତରକା ଚିକିତ୍ସା ଏକତ୍ୱା, ବସନ୍ତରୋଗ ଚିକିତ୍ସା ଚିକିତ୍ସା ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରକାଶନ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ସାମାନ୍ୟ ଲେଖାପଢ଼ା କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ସହଜପ୍ରାପ୍ୟ ରୋଗ, ମୂଳ, ମଧ୍ୟଲହାସ ଉପରେ ଶ୍ରେଣୀକ୍ରମେ ନିମ୍ନ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରକାଶନାଳୟର ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ପାଦକ ଏକତ୍ୱାରେ ଡିକ୍ଟେଟିଭ୍ । ସମସ୍ତେ ଶୀଘ୍ର ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ହେବାରୁ ଦେଖି ପୁସ୍ତକ ଖାଠି ଦୋକାନକୁ

ADVERTISEMENT.

Wanted a Gymnastic and Drill Teacher for the Baripada High English School, Mourbhanj. He must have passed the Entrance Examination and will have to teach the last class and to do clerical duties.

The salary of the post is Rs. 15 a month.

Baripada has a healthy climate and is 30 miles from the Baripada Road station Bengal Nagpur Railway.

Applications will be received up to 31st May 1900.

Baripada, } N. D. Chuckerburty,
21-4-1900. } Offy. Supdt. of P. L. Mourbhanj.

ନିମ୍ନପ୍ରାୟମେଣ, ଅପରପ୍ରାୟମେଣ, ବର୍ଷା-କୁଲର ଏବଂ ମାଲକର ସ୍କୁଲର ଯାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ କହିଲେ ବ୍ୟାକ୍ୟା ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରକାଶନ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୋପସଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକ୍ରେ ପରମାଣରେ କଟକ ଦିଆଯାଏ । ନାନାପ୍ରକାର ବାଗଜ, ଯେନିଲ, ବଲମ, ଦୁଆର, ପ୍ରକୃତ ସ୍କୁଲ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତମେଣ ଅପସରେ ଲେଖିକାର ସାକ୍ଷାତ ସରକାରମାନଙ୍କ ସ୍କୁଲ ମୂଲ୍ୟରେ ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଡିକ୍ଟେଟିଭ୍ । ଇଠି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତା
ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

(ବ୍ୟାବହାରୀନୂତନାଳନା)

ବାଳକମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିବ୍ୟାକରଣାତ୍ମକାଳନା-କୁଳରୁ ସମ୍ଭବ ଉପାରେ ସହଜରେ ବୁଝିପାରୁ ଲାଭ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାପନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏ ଅଭାବ ଦୂର କରୁବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାରମ୍ବାର ସତ୍ୟକୁ ଦୋର ବ୍ୟାବହାରରେ ସହଜରେ ଜ୍ଞାନଲାଭ କରୁଥିବା ନିମନ୍ତେ ଦେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ଅବସାର କରୁ ପଢ଼ା-ଇବାଦ୍ୱାରା କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନା-ବଳୀ ତୁରନ୍ତ ଇନସପେକ୍ଟର ମହୋଦୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାଳକମାନଙ୍କର ସହଜରେ ସମ୍ଭବ ଜ୍ଞାନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପୁସ୍ତକା-ଦାରରେ ଉପାଦାନକୁ ଅମ୍ଭକୁ ଅନୁବେଦ୍ୟ କରି ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେ ଏହା ପୁସ୍ତକାଦାରରେ ବିକାଶ-ରେ ମୁଦ୍ରଣ କରାଇ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।

ସାଧାରଣର ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ପ୍ରକ୍ରେ ଟ ୦ ୮ ଅଣା କରୁଅଛୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାଳକମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପରସ୍ପର ସାଥୀ ହେବ ।

ଏ ପୁସ୍ତକ ଏକତ୍ରୀୟ ଏଠା ଏ, ବି, ଏ, ପ୍ରକୃତ କ୍ରମରେ ପଢ଼ାଯିବା ସମୟରେ ଅନୁଶୀ-ଳନ କଲେ ସମ୍ଭବରେ ସୃଷ୍ଟିକ ଲାଭ କରୁ ପାରିବେ । ସାଧାରଣର ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ଏ ବିଜ୍ଞପନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଏ ପୁସ୍ତକ ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଏବଂ କଟକ ଟ୍ରେଡିଙ୍ଗ ସ୍କୁଲ ପତ୍ର ୧ ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୟର ରଥ ମହୋଦୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଓ କଟକ ବରଦାସଚରଣ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରକାଶନ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

୨୭୩୩୧୦୦ } ଶ୍ରୀ ସତୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ପୁସ୍ତକ } ଦେଉପତ୍ରିକ ନିକ୍ଷେପ ସଂସ୍ଥା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡା. ଦୟୋଗି ସମିତିର

ଉତ୍ତୀରଣ ଅଧିକାରୀ
ଜିନିଷ ଦେଖା

ଦେଖା ଜିନିଷ,

ଗଣତ ଅବଶ୍ୟକ ଲାଭ
ପାମ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତା !

ଡା. ଦୟୋଗି ସମିତିର

ସ୍ତ୍ରୀ

କଟକ ଅଦାଲତ ନିକଟରେ
ଭଉବଟା ନାହିଁ, କାଳି ବ କୁ ନାହିଁ
ମନରେ ଦିଶି ଥୋକା ରହି ନାହିଁ

ନୂଆ ଆମଦାନୀ

ଶ୍ରୀକାଳର ଉପଯୋଗୀ

ନାନାବିଧ ଦେଖା ଲୁଗା

ଟାଇଲ, ଟାଇଡ, ଛୁଟ, ତପର

କମ୍ପୋ ରଜାଦି ।

ନିଜ ନିପସ୍ତକ

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାଳ ଅର୍ଥନୀତି ବୃତ୍ତ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ଦାପିକା ।

(ନ୍ୟାୟର ବିଷୟ ମୂଳଗ୍ରନ୍ଥ)
ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର କବଚଦ୍ରୁକାଳୟ
କାଳୀ ସ୍ତମ୍ଭଭବନରେ ଅର୍ଥ ଗଣତ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋକାନରେ ବନ୍ଧୁପୁଅ ଥିବୁ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩
ଦୟାକେତୁ ଓ ଦୋକାନକୁ ଗୀତ ଟ ୦ ୧

ଦନାତ୍ରୀମାନ ।

କନାରସ ନଗରସ୍ଥ ଅମ୍ବର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ
କୋଠରେ ଭୃତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତକାର ବନା-
ଇତ୍ୟା ମାଲ ଭୁବନେଶ୍ୱର ନାଦୀପ୍ରାନ୍ତର ଗଜା
ଚରିକାମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତୁତ୍ୟରେ ବହୁକାଳକୁ ମାଲି
ଯୋଗାଇ ଅସୁଅର୍ତ୍ତ । କାମଗ୍ରା, ବେଦସ୍ତର
ଅଠମଧ୍ୟକ, ଗୁଣଗୁଣ, ସତେଇକଳା ପ୍ରଭୃତିର
ସୁନାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଭଲ ଦଲେ ଅମ୍ବର
କାଠି କାରକାରର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମ୍ବର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସଦାଶେ
ସୁବାଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁନା ବନାବିଧୀ ଶାଢ଼ୀ, ଥୋକ,
ଗୋଟି, ଚୋପା, ଚଂଡ଼ାପ, ଦାପ୍ତ, ସଜା ଦୋପଟା
ମଲଲ, ଶିରରେ ବାଜିବାବ ଥେଗା, ଚୁମାଳ,
ସାଲ ଏବଂ ଚାମାପ୍ରକାର ଭୃତ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଅଲଗା
ପ୍ରଭୃତି ଛତା ସଜା ଚୁପା ବାସନ, ଦାଳର
କାଳଦା ପ୍ରଭୃତି ବସତ ଅନୁସାରେ ବସତ ଦଲେ
ଦେଉ । ବନ୍ଧୁକ ଦେବାବେଳେ ଅନୁମାନକ
ମୂଲ୍ୟର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅର୍ଥନୀତି ଦେବାକୁ ଦେବା ।
ଦେହ ଦେଖା ମାଲ କ୍ରୟ କରବାବ ଛତା କର
ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର ବର୍ତ୍ତମାନ ବା ଅମ୍ବେ
ସ୍ୱପ୍ନ ସାଇ ପାରିବ ।

ତାଙ୍କରେ ପଞ୍ଚ ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମନାଇ
ଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ ତ ଦୃଷ୍ଟାପୁରେ
(ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କରେ ତ ରେଳରେ) ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଭୁବନେଶ୍ୱର
ବସେଣ ଦାରବାବ ସୁବାବୁ ତଣ୍ଡେ ଓଡ଼ିଆ
ମୋହରର ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ସୁବାବୁ ଓଡ଼ିଆରେ ପଞ୍ଚ
ଲେଖିଲେ ତଳକ, ମାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ଉପରେ ଅମ୍ବର
ମାମ ଓ ଠିକଣା ହୁଇ ବା ସଂଗ୍ରହରେ ଲେ-
ଖିଲେ କ୍ରୟପଦରେ ଅମ୍ବର ଦସ୍ତଖତ ଦେବ ।
ଦେଲୁପେବଲେ ସାନ୍ଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ
ପଠାଇ ଏବଂ ପସକ କ ଦେଲେ ଫେରକ
କରାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ସାନ୍ଧ୍ୟାଳ ଲୋକାକାଶ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗାମ୍ଭର, ଦୋକାନ ସିଂହ ।

ପଠକ ମହାଭାରତ ।

ପ୍ରମୁଖ ଅଭିଧାନପଦ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟାକରଣ
ଶ୍ରେଣୀ-ଦୋଇଅଛି । କର୍ତ୍ତୃକ ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପାଉଁ
ଟ ୧୨/୦୦ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କମ୍ପୁଲି-
ଶ୍ରିତଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛି । ଯଥା;—

୧ ଅଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୨ ମଧ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୩ ପଶ୍ଚ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୪ ଚନ୍ଦ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୫ ଉତ୍ତମ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୬ ଉତ୍ତମୋକ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୭ ଉତ୍ତମ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୮ ଦ୍ରୋଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୯ କର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୦ ଶଲ୍ୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୧ ଗଦା ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୨ ବାଣିକ୍ୟ ବା କୃଷିକ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୩ ୧୪ ନାୟ ଓ ଶାନ୍ତି ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୫ ୧୬ ଅଗ୍ନିକ ଓ ଅପମେୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୭ ବୈଶା ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩
୧୮ ସୁଗାନ୍ଧେୟ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୩

ନିଜ ନିପସ୍ତକ ।

ଦୟାକେତୁ ।
ଅଭିଧାନ ଅଭିଧାନ ଅଭିଧାନ
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩ ଦୃଶ୍ୟାଣା
ଦାର୍ଢ୍ୟଦାୟକ ପ୍ରକାଶନ
ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ (ଦଳିତପଞ୍ଚମସ୍ତକାୟକକୃତ) ଟ ୨୯
ସମ୍ପାଦନ ଅମରକୋଷ ଅଭିଧାନ
ପଦ୍ୟାଦିକାବଳୀ ଟ ୨୩
କର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟାଦିକାବଳୀ ଟ ୨୩
ନାନୁଷ୍ଠାନଦାଶୀ । ଅଗାଧଦେଇ ନିଅଣ୍ଡର ଚଣି ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତକ୍ରମରେ
କ୍ରୟ ଦେଇଅଛି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବୁକ୍ସମାନ ଉପାଦାନର ଶକ୍ତି
କଲେକ୍ଟିଭରୁପେ ଯାଏ ଦୋଇଅଛି, ଯଥା;—
ପ୍ରଥମଥର ସଦାଶେ
ଅଭିଧାନ ଟ ୦ ୩
ଅଧ୍ୟାପକ ଟ ୨୯
ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଟ ୩୯
ମାଞ୍ଚ କୋଷରେ ଉତ୍ତମରେ ଉତ୍ତମ ଦେଲେ,
କର୍ଣ୍ଣର ଶକ୍ତି ଟ ୦ ୩ ଶାନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବ ନାହିଁ ।
କୃଷ୍ଣାୟ ଓ ଚୁକ୍ରାୟର ସଦାଶେ ଶକ୍ତି ପ୍ରଥମ
ଥରରେ ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ସଦାଶେ ଦେବ ।
ଅଧିକ କଲେ ସଦାଶେ ସୁତରା କଲୋକପ୍ର
ଦୋଇପାରିବ ।
କର୍ଣ୍ଣପଦ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବୁକ୍ସମାନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।
ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ବକ୍ତର ବକ୍ତର ଦରଦରକାର ଶକ୍ତି
କମ୍ପାନୀ ଉପକ୍ରମ, ପଦ୍ୟାଦିପଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପ୍ରକାଶନ
ଦେବ ।